THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Twelfth day of the First Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 3rd April, 1972.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker, Sri P. Ranga Reddy, in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

(Smt. J. Iswari Bai rose up)

Mr. Speaker :—I don't allow anything before the Question Hour.

Sri A. Sreeramulu (Eluru) :—I may kindly be permitted to put the question.

Mr. Speaker :—Yes.

DEMANDS OF THE N. G. Os.

S. N. Q. No. 5 *(I-F) Sri C. V. K. Rao (Kakinada) :—Will the hon. Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government has conceded any of the demands of the N. G. Os put forth in February, 1972.

(b) if so, what are they ; and what are the outstanding demands ; and

(c) when will they be considered ?

The Chief Minister (Sri P. V. Narasimha Rao) :—(a) Yes Sir.

(b) (i) The demands relating to grant of additional D. A. has been conceded and orders issued in G. O. Ms. No. 120, Finance (PC). dated. 10-3-1972.

(ii) The outstanding demands are as follows :

(1) Control of prices or supply of subsidised foodgrains.

(2) Grant of Central rates of House rent allowance.

(3) Grant of Central rates of City Allowances.

(4) House rent allowance to all employees.

(5) Educational concessions to the children of N. G. Os upto the University level.

(6) Regionalisation of services.

(7) De novo examination of pay scales.

(8) Regularisation of services of all temporary employees.

(c) (i) The demands relating to grant of Central rates of H.R.A' Central rates of C. A., and H. R. A. to all employees have not been accepted by the Government in view of the difficult financial position of the State.

(ii) The following demands are under consideration of the Government :

(1) Control of prices or supply of subsidised food-grains.

(2) Educational concessions to the ceildren of N. G. Os upto the University level.

(3) Regionalisation of Services.

(4) Regularisation of services of all temporary employees.

(5) De Novo examination of Pay scales.

Sri A. Sreeramulu :—Is the Government aware that house rent rates for N. G. Os. working in Taluk Towns were fixed up in 1959? Is it a fact that the Government is not considering to think of revising them?

Sri P. V. Narasimha Rao :—It is not a question of considering or not-considering, As I have just stated certain demands which involve squarely heavy expenditure could not be accepted by the Government in view of the difficult financial position.

Sri A. Sreeramulu :—This demand does not involve huge amount. This is a very small demand and because they work in remote areas, whether they would concede to the demand of the N. G. Os. working in Taluk Towns for revision of the old rates ot House Rent Allowance which might be from Rs. 3 to 5.

Sri P. V. Narasimha Rao :—As I have just submitted, the only question coming in the way is finance. Mr. Sreeramulu is very adept in starting in a very small way, but when it is gone into details, it becomes colossal. If he and I are satisfied that it does not involve very heavy expenditure, we can go, but we have not seen our way to accept.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ) :—ఇండ్ల అద్దెలు తాలూకా హెడ్‌క్వార్టర్సులో, గ్రామాలలో పట్టణాలలో విపరీతంగా పెరిగినాయి. అసలు ప్రభుత్వం వారు పెంచదలచుకుంటే ఫైనాన్షియల్ కమిట్‌మెంటు ఎంత ఉంటుంది? ఎందుకు పెంచలేరు? ఆ విషయాలు తెలిపిస్తే బిగ్ అమౌంటు, స్మాల్ అమౌంటు అనేది తెలుస్తుంది. డిఫికల్టీస్ దృష్ట్యా పెంచడంకోసం ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేస్తుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇవన్నీ ఆలోచించిన తరువాత మాకు కనిపించిన ఫైనాన్షియల్ ఎమాల్యుమెంటు భరించలేమనే దృష్టితో అంగీకరించలేదు. అంగీకరించడానికి వీలు అయితే ఆ ఒక్క అడ్డంకి లేకపోతే అడిగినవి అన్నీ అంగీకరించవచ్చు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఎంత కమిట్ మెంటు ఉంటుంది? పది కోట్లా 50 లక్షలా, ఒక కోటి రెండు కోట్లా? ఎంత ఉంటుంది? దరలు పెరిగి పోవడం, రెంట్ కూడ పెరిగిపోవడం బట్టి అంగీకరించాల్సి ఉంటుంది. అసలు మన కమిట్ మెంటు ఎంత ఉంటుందని ప్రభుత్వం అనుకుంటోంది?

శ్రీ పి వి. నరసింహారావు :—ఇదివరకు యివన్నీ ఆలోచించినప్పుడు హెచ్.ఆర్.ఎ, సెంట్రల్ రేట్స్ ఇవన్నీ అంగీకరిస్తే ఇంకా దాదాపు రెండుకోట్లు అంతకుమించే ఉంటుందని చెప్పారు. వేరు వేరుగా ఎంత ఉంటుందనేది నా దగ్గర వివరాలు లేవు. వారు అడిగినవి అంగీకరించినట్లయితే నాలుగున్నరకోట్లు అవుతుంది. ఆ కమిట్ మెంటుతోపాటు యింకా రెండు రెండున్నర కోట్లువరకు వస్తుందని తెలియజేశారు. ప్రస్తుతం దానిని అంగీకరించే పరిస్థితిలో లేము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ (నర్సంపేట్) :—ఇప్పుడు మనం వాళ్ళ కోరికలను అంగీకరించే విషయంలో ఆర్థికంగా భారం అయ్యే స్థితి ఉన్నదని చెప్పారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సమానంగా కోరుతున్నారు కనుక కేంద్రప్రభుత్వమునే అడిగి సంపాదించవచ్చుగదా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది మాకు తోచకపోలేదు. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వం యివ్వదు.

Sri A. Sreeramulu :—Has the Government got the correct information about the number of employees working in the Taluk towns?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Whatever information we have, has been furnished and that which has been furnished has been co-related and we have come to certain figures.

Sri A. Sreeramulu :—The N. G. Os have beeen demanding the Government for the past decade that a Cell should be set up, to work out correct statistics as to the number of employees in the Finance Department. But the Government has not taken any steps so far. Will the new Chief Minister take the initiative immediately?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The collection of correct statistics is of utmost importance. I entirely agree. For the opening of a Cell, if the cost is not prohibitive, I will certainly consider.

Sri Vanka. Satyanarayana :—Will the hon. Minister give the breakup under various items?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ. ఇప్పుడు ఉన్నంతవరకు ఫర్నిష్ చేస్తాము ప్రస్తుతం లేవు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడూ కూడా ఫైనాన్షియల్ పొజిషన్ ఉంటుంది ఎన్.జి.ఓస్. విషయంలో ధరలు పెంచుతూ ఉంటే, వారు అడిగేదానికి ఒప్పుకోకుండా వారికి జీతాలు పెంచుతున్నారా? ఫైనాన్షియల్ పొజిషన్ ఎప్పుడూ ఉంటుంది. ఎదైనా ఒక నిర్ణయానికి వస్తారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—వచ్చాము. ఇదివరకు వచ్చిన నిర్ణయం యిప్పుడు మనవి చేశాను.

DEARNESS ALLOWANCE TO TEACHERS AND EMPLOYEES OF LOCAL BODIES

S. N. Q. No. 6*(3 U)—Sri A. Sreeramulu :—Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the Government have issued orders sanctioning the recent increase in Dearness Allowance to teachers, employees of local bodies and others ;

(b) if not, the reasons for the delay; and

(c) the probable date by which orders will be issued?

The Minister for Finance (Sri A. Bhagavantha Rao) :—(a) Yes Sir. Orders sanctioning the recent increase in D. A. to employees of local bodies and others have already been issued by the concerned departments.

(b) & (c) Do not arise.

Sri A. Bhagavantha Rao :—I think it is wrongly sent to me. Anyhow I will answer it, Sir.

Sri A. Sreeramulu :—Has the order which has been issued, covered the teachers in aided colleges and non-teaching staff in those institutions ?

Sri A. Bhagavantha Rao :—They do cover.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఈ ఆర్డర్ ఎప్పుడు ఇష్యూచేశారు. ఇష్యూ చేసిన తరువాత ఎక్కడైనా అమలు జరిగినట్లుగా రిపోర్ట్సు వచ్చినాయా ? అమలు జరగనట్లు కంప్లయింట్స్ వచ్చినాయా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గురించి 1-4-72. Teaching and non-teaching staff 31st March 1972. ఇంకా వారికి చేరలేదు.

Sri A. Sreeramulu : -With regard to the Panchayatraj Institutions Sir, I want to know when the Order has been issued ?

Sri A. Bhagavantha Rao :—All the non-teaching and non-Government employees in Zilla Parishad Panchayat Samithis 1-4-72.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మీరు యిష్యూ చేసిన ఆర్డర్సు టేబుల్‌పైన పెడతారా ?

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు :—పెట్టవచ్చు, గవర్నమెంటు ఆర్డర్సే గదా.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—ఈ పెంచిన ఎలవెన్సు పి. డబ్ల్యు. డి ఉద్యోగులకు మిగతా ఉద్యోగులతోబాటుగా యివ్వడంలేదని కంప్లెయింట్సు వస్తున్నాయి. మిగతా వారికి గ్రేడ్సు ప్రకారంగా రు. 7 టు 15 పెంచితే అన్ని సెక్షన్సుకు, వీరికి రు. 7 మాత్రమే పెంచినట్లుగా కంప్లెయింట్సు వస్తున్నాయి – చార్జుడ్, కంటింజెన్సీస్ వారికి సంబంధించి, వారికి గ్రేడ్సు ప్రకారంగా పెంచడంజరగ లేదు.

శ్రీ ఎ. భగవంతరావు:—ఆ డిపార్టుమెంటులో చార్జుడ్, కంటింజెన్సీ వారికి కూడా ఇంక్రీజ్ చేశాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :—ఈ ఆర్డర్సు రెట్రాస్‌పెక్టివ్ ఎఫెక్ట్‌తో యిచ్చారా ? ఏ తేదీన యిచ్చారు.

శ్రీ ఎ భగవంతరావు :—1-10-71 నుంచి

COLLECTION OF ARREARS OF DRAINAGE CESS

S N.Q No.¯-*(1-R)-Sri Kona Prabhakar Rao:-Will the Hon'ble Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state:

(a) the district-wise amount of arrears of drainage cess collected so far from East Godavari, West Godavari, Krishna and Guntur districts ;

(b) the total amount of liabilities so far ;

(c) whether it is a fact that the Government have issued orders that no new work should be taken up in the year 1972-73; and

(d) if so, the reasons therefor ?

The Minister for Medium Irrigation (Sri P. Basi Reddy) :—

(a) Name of the district		Arrears of drainage cess collected so far
East Godavari	..	63,80,000.00
West Godavari	..	1,39,39,448.00
Krishna	..	3,06,05,000.00
Guntur	..	1,75,00,000 00

(b) Rs. 1260·00 lakhs is the total expenditure so far and liabilities outstanding on 20th January, 1972 was Rs. 260.00 lakhs.

(c) & (d) Government issued orders releasing Rs. 260·00 lakhs on 16-2-1972 for clearing the outstanding liabilities. In order to ensure that all outstanding liabilities are cleared, instructions were issued to the Chief Engineer (Projects) that the amount released should be exclusively utilised to clear off the liabilities and no amount should be spenton works. It is proposed to spend Rs. 2.00 crores during the current working season i.e., till the end of June, 1972.

Smt J. Eswari Bai :—Government have issued orders that no new work should be taken up in the year 71-72.

Sri P. Basi Reddy :—That is not quite correct. Only till further instructions are issued no new works should be taken up. Those are the instructions of the Government. But so far as the work in the current season is concerned there is no ban. The Chief Engineer has been asked to go ahead with the works in the current season upto 12 years and as regards the taking of works in the next season, i.e. commencing from November, 1972. the matter is still under consideration and Government will be taking a decision in a day or two.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఈ డ్రెయినేజ్ సెస్ నాలుగు జిల్లాలలోను సుమారు నాలుగు కోట్లు వసూలు చేశారు. ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం రెండు కోట్లే. అంటే డ్రెయినేజ్ సెస్సునుండికూడా మిగుల్చుకుని తినాలనుకుంటున్నారా? ఇప్పటికి యితర పనులు ఆపెయ్యమని చెప్పారు. వసూలు చేసినదేగాకుండా, ప్రభుత్వం యింకా ఎక్కువ సహాయం చేయకంపోయి, డ్రెయినేజ్ సెస్సునుండి కూడా మిగుల్చుకోవాలనే పద్ధతిలో—వెనక సెస్సు సందు చేనేత పారిశ్రామికుల పేరుతో తినేసినట్లు యిదికూడా చేయదలచుకున్నారా?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—ఇప్పుడు ప్రభుత్వం 5.7 లాక్స్ అడ్వాన్స్ చేసింది-నాన్-ప్లాన్ ఎక్స్పెండిచర్‌గా.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వారు యిచ్చిన ఫిగర్సు ప్రకారమే నాలుగు జిల్లాలలో నాలుగు కోట్లు డ్రెయినేజ్ సెస్సు వసూలు చేశారు, పనులు మాత్రం ఆపెయ్యమన్నారు. రెండు కోట్లు ఖర్చుపెట్టి......

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—ఆపెయ్యమని చెప్పలేదు.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు (వేమూరు) :—ఈ సంవత్సరం 2 కోట్లు ఎలాట్ చేశాము అన్నారు. గత సంవత్సరం చేయించిన పనులలో బేలన్స్‌డ్ వర్క్ 20 పర్సెంట్, 25 పర్సెంట్ మిగిలివున్నవాటిని, ఇమీడియెట్‌గా టేకన్‌చేసి, ఆ వర్క్సు కంప్లీట్‌చేస్తే బెనిఫిట్స్ ఎక్కువ వస్తాయి. ఆ విధంగా చేయిస్తారా?

Sri P. Basi Reddy :—Works are going on.

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :— బేలన్స్ ఆఫ్ ది వర్క్ 20 పర్సెంట్, 25 పర్సెంట్ మిగిలివున్నవాటిని ముందుతీసుకోమని, ప్రయారిటీస్ పెట్టి, వాటిని త్వరగా పూర్తిచేస్తే బెనిఫిట్స్ ఎక్కువ వస్తాయి కాబట్టి, ఆ విధంగా యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిస్తారా?

Sri P. Basi Reddy :—We will give instructions to that effect.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :— ఈ డ్రెయినేజ్ స్కీమ్సుకు సంబంధించి కాంట్రాక్టర్సుకు వర్క్సు అప్పజెప్పిన తరువాత, కంట్రాక్టరు పని మొదలు పెట్టకముందే అడ్వాన్సుగా వారికి లోన్సు రూపంలోను, యితరత్రా కొన్ని కోట్ల రూపాయిలు పేమెంట్సు చేసినట్లుగా తెలుస్తున్నది. అది ఎంతవరకు నిజం? ఎన్ని కోట్లు ఆ విధంగా అడ్వాన్సుగా యిచ్చారు?

Sri P. Basi Reddy :—That is not quite relevant to the question. I don't have any information relating to that question. Let the Hon'ble Member put a separate question.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి) :— ప్రభుత్వంవారు కొంత డబ్బు యీ డ్రెయినేజ్ వర్క్సుకుగాను పెట్టుబడి పెట్టినమాట నిజమే గాని, నాలుగు సంవత్సరాలు బకాయీలువున్న డ్రెయినేజ్ సెస్సు యీ సంవత్సరం బలవంతాన వసూలు చేయడం జరిగింది. కారణమేమంటే కొత్త వర్క్సు తీసుకుని కంప్లీట్ చేద్దామనే దృష్టితో డ్రెయినేజ్ బోర్డు ఒక స్కీము ఎప్రూవ్ చేయటంకూడా జరిగింది. కాబట్టి, ప్రభుత్వంవారు డబ్బు తిరిగి యిచ్చేయ్యాలనే ధోరణిగాకుండా,

గవర్నమెంటుకూడా యీ డ్రెయినేజ్ సెస్సు క్రింద కొంత జతపరచి పనులు చేయించాలని వుంది కాబట్టి, పనులు ఆపకుండా వచ్చే సంవత్సరంకూడా చేయించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, నేను యీ డ్రెయినేజ్ గురించి ఒక చిన్న విషయం మనవిచేయదలచుకున్నాను. డ్రెయినేజ్ సెస్సు వసూలుచేసి అందులో నుంచి మిగుల్చుకుని, యింకోదానికి ఖర్చుపెట్టి, ప్రజలు యిచ్చిన డబ్బును దుబారా చేస్తారనే భావన కల్పించవద్దని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను అటువంటిది జరగదు. నేను స్వయంగా దానిని గురించి రెవ్యూచేశాను వచ్చే మూడు నెలలలో వారు ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టడానికి వీలవుతుంతో అంత డబ్బు వారికి కేటాయించడం జరిగింది. ఈ పేస్ ఆఫ్ వర్క్సులో ఏ మాత్రం స్లాకెనింగ్ జరగదు అని నేను హామీ యిస్తున్నాను. 'ఫర్ ది రెస్ట్ సర్...... అయిదు కోట్లు ఖర్చయిందో, పన్నెండు కోట్లు వసూలయిందో, ఎక్కడ ఏ విధంగా మనం జమకట్టుకుంటున్నాం, ఖర్చుపెట్టుకుంటున్నాం అనేది ప్రభుత్వానికి వదిలెయ్యండి. నేను ఒక హామీ మీకు యిస్తున్నాను-డ్రెయినేజ్‌కు సంబంధించిన కార్యక్రమం కుంటుపడకుండా, స్లాకెన్ గాకుండా అనుకున్న ప్రకారంగా చేసుకుంటాము అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— ఈ నాలుగు జిల్లాలతో యీ పనులు ప్రారంభించామన్నారు కాని, తూటు తీస్తున్నారు. అదిగాక, నీళ్లుపోవడానికి త్రవ్వడం, చిన్నచిన్న ఆనకట్టలు కట్టడం ఇటువంటి కార్యక్రమమంతావుంది. నాలుగు సంవత్సరాలనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు. వాయిదాలపై వసూలు చేయడానికి యోచిస్తారా?

Sri P. Basi Reddy :—It is proposed to spend the following amounts as per the programme approved by the Board· East Godavari 71 lakhs, West Godavari 216 lakhs, Krishna district 465 lakhs and Ongole district and Guntur district 215 lakhs.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నేను అడిగింది-తూటు తీస్తున్నారు. నీళ్లు పోవడానికి, త్రవ్వడం, చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులు కట్టడం యిటువంటి కార్యక్రమమంతావుంది. పది కోట్లూ తూటుకే ఖర్చుపెడతారా?

Sri P· Basi Reddy : –Details regarding the works to be taken up, are not available here.

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి :— కలెక్ట్‌చేసిన డ్రైనేజి సెస్సును తింటున్నారని మేము అనడం లేదు ఎంత డబ్బు కలెక్ట్ చేసారు? ఎంతవరకు పని జనది ఎప్పటికి మీరు కంప్లీట్ చేస్తారు? ప్రజలనుంచి వసూలు చేసిన డబ్బునే ఖర్చు చేస్తారా? ప్రభుత్వం కూడా కొంత వేసుకుంటారా?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :— చీఫ్ ఇంజనీరు గారు ప్రజెంట్ సీజన్‌లో రెండు కోట్లు కంటె ఎక్కువ ఖర్చు చేయడానికి వీలులేదని అన్నారు రెండు కోట్లు ఈ సీజన్‌లో ఇస్తారు. వచ్చే సీజన్‌లో ఎంత ఖర్చు చేయడానికి వీలుంటుందో అంత మొత్తం ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది సెస్సు కలెక్షన్స్‌కే రిస్ట్రిక్ట్ అయి ఖర్చు

చేయాలని ఏమీ లేదు. అవసరమైతే ప్రభుత్వం కూడా కొంత వేయడానికి తయారుగా ఉంది

శ్రీ వై. వెంకట్రావు :— చిన్న చిన్న రైతులనుంచి భూమిని కొంత ఎక్వైర్ చేశారు. వారికి ఇవ్వవలసింది ఇవ్వరు. వారినుంచి శిస్తు మాత్రం వసూలు చేస్తున్నారు. మేము రిప్రెజెంటేషన్స్ ఇచ్చాము. లాండ్ ఎక్వైర్ చేసినప్పుడు గవర్నమెంటు ఇమీడియెట్‌గా పే చేయడానికి ఫస్ట్ ఛార్జిగా తీసుకుని చేస్తారా ?

Sri· P. Basi Reddy :— We have asked the engineers to pay this land acquisition charges in the first instance and then only pay the other liabilities.

Sri Y. Venkata Rao :—They are not doing, Sir.

Sri P. Basi Reddy :— We will give further instructions.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—పెనుగొండ గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయం గౌరవ సభ్యులకు అర్థమై ఉండదు. పంచాయతీ సమితులకు వర్క్స్ చేయాలని డబ్బు ఇస్తున్నారు. పైన ఉండే తుక్కు-ధూళి తీస్తున్నారు తప్ప అంతకంటె వినియోగిస్తున్నట్లు లేదు. అటువంటి పనులకే వినియోగిస్తున్నారా? లేక డ్రైనేజి కెనాల్సు త్రవ్వడానికి వినియోగిస్తున్నారా ? డైరక్ట్ సూపర్విజన్ క్రింద చేస్తారా ? సమితులకు ఇచ్చే పద్ధతి లేకుండా చేస్తారా ?

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—సమితులకు ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఓపెన్ టెండర్సు పిలుస్తున్నారా ? చూసి మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. బసిరెడ్డి :—చూసే మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ఏ స్కీములు అమలు చేస్తున్నారో వివరాలు చెప్పలేనని ఒక ప్రక్క అంటున్నారు. The Minister is not in a position to give those details.

Sri P. Basi Reddy :—I am giving those details. Kolleru basin, improving the Upputeru to carry 15,000 cusecs at mile 6/6 road bridge with Kolleru lake level at 7 feet. Land acquired for the ultimate capacity of 20,0.0 cusecs. Flood detention reservoir acrcss Thammileru near Errampalli for the storage capacity of 31,000 million cubic feet. Excavation for a straight cut for Budameru near Vijayawada raising and strengthening the existing flood embankments of Budameru river. Construction of marginal embankments along Thammileru for the protection of Eluru town. Improvements to Thammileru escape and railway bridge, Food detention reservoir across the river Errakalava, Flood detention reservoir across Budameru Improvements to Upputeru to carry 20.000 cusecs, improvements to Krishna delta system, improvements to d.y extention of existing straight cut, excavation of new straight-cut from Romperu left on to the Bay of Bengal. Construction of under tunnels for Aleru, excavation of a straight cut in the sea for Battiprolu drain in Westeren delta. Godavari delta system; improvements to drain, widening Bikkavolu

drain, construction to a regulator combined with navigation lock across the Koringa in the Godavari Eastern delta.

EXECUTION OF SOMASILA PROJECT

S. No. —8

* S. N. Q. No· 8*(I.-P.) Sri N. Srinivasulu Reddy (Gudur) :— Will the hon Minister for Irrigation be pleased to state:

(a) when the Somasila Project will be taken up for execution ;

(b) the total cost of the scheme;

(c) whether it will be beneficial to Gudur, Sullurpet, Rapur, Atmakur and Kavali taluks ;

(d) whether investigation has been taken up for extending the Scheme to the non delta taluks of Nellore District in the first phase ;

(e) the extent of additional ayacut proposed under the project and the extent of existing ayacut proposed to be stabilised ;

(f) whether drinking water is proposed to be supplied to Madras from the said project ; and

(g) whelher electricity also is proposed to be produced?

The Minister for Major Irrigation (Sri P. Narasa Reddy):—

(a) The Proʼect Report and proforma estimate for Somasila Project has been sent to Central Water and Power Commission in September 1971 for its technical clearance, work on the project will be taken up for execution after the project is cleared and the estimate is sanctioned.

(b) The cost of the scheme is Rs. 33.52 crores as estimated now.

(c) The project will be beneficial to Kavali taluk besides serving Nellore and Kovur taluks.

(d) Yes one Sir. There is only phase for the Project.

(e) The extent of addititional Ayacut proposed under the Project is 1·59 lakh acres and the extent of existing Ayacut to be stabilised is 2.53 lakh acres.

(f) No, Sir.

(g) No, Sir.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి (గూడూరు) :— మాజీ ముఖ్య మంత్రిగారు ఒక వాగ్దానం చేసి ఉన్నారు. నాన్ డెల్టా ఏరియాలను కూడా ఫస్ట్ ఫేజ్‌లో ఇంక్లూడ్ చేయకుండా ఫర్దర్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించకుండా ఈ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించము అని వాగ్దానం చేసారు. దానికి కట్టుబడి ఉంటారా ? నెల్లూరు జిల్లాలో నెల్లూరు, కొవ్వూరు తాలూకాలు మినహాయించి మిగతావి అన్నీ నాన్ డెల్టా తాలూకాలే కదా.

BUSINESS OF THE HOUSE

Mr. Speaker :—I am to announce to the House that amendments to the Gajapathinagaram taluk and Ongole district (Formation) (Amendment) Bill of 1972 will be received upto 11 A. M. today.

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— నాన్ డెల్టా తాలూకాల గురించి యూనియన్ మినిస్ట్రీ వారు అభిప్రాయపడింది ఏమిటంటే పెన్నారు డెల్టాకు మొదట నీరు ఇస్తేనే రిమ్యునరేటివ్ అవుతుంది, అప్పర్ రీచెస్‌కి ఇవ్వడానికి సాధ్యం కాదు. తాత్కాలికంగా అక్కడ ఉండే రివర్స్, కాలువలు ద్వారా నీరు ఇవ్వగలిగేది తప్ప అప్పర్ రీచెస్‌కు ఈ స్కీములో లేదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :— రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అభిప్రాయం ఏమిటి ? యూనియన్ ప్రభుత్వ అభిప్రాయం కాని కె. ఎల్. రావు గారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయం కాని నేను అడగడం లేదు. మీరు పరిశీలించి నిర్ణయానికి రావాలి. రాష్ట్రప్రభుత్వం పరిశీలనచేయించి నాన్ డెల్టా తాలూకాలను ఇర్రిగేట్ చేయిస్తామని ఇచ్చిన వాగ్దానం నిలబెట్టుకుంటారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— ఎవరి అభిప్రాయం అన్న సమస్య కాదు. ఫీజిబుల్ అవుతుందా కాదా అనేది సమస్య. ఫిజిబుల్ ఐతే తీసుకుంటారు. అప్‌లాండ్ ఏరియాలకు నీలు కలిగించే అభిప్రాయం ప్రభుత్వాని ఉంది. ఐతే టెక్నికల్‌గా వీలుకావడం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఒ. వెంకటసుబ్బయ్య (వెంకటగిరి) :- నెల్లూరు, కొవ్వూరు తాలూకాల గురించి మంత్రిగారు సెలవిస్తున్నారు. వెంకటగిరి తాలూకాకు సంబంధించి సర్వే అంటూ నామకహా జరుగుతోంది. ఆ తాలూకాకు ఎప్పటికైనా ముక్తి కలుగుతుంది అంటారా ?

శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు కొందరు ఒక రిప్రెజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ఫీజిబిలిటీ గురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ జరుగుతోంది. ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టులను బట్టి ఫిజిబుల్ కాదని తేలుతోంది. అందువల్ల ఇప్పుడు సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఎడ్వాన్స్ బెటర్‌మెంట్ లెవీ గురించి డెల్టా తాలూకాల వరకే నోటిఫై చేసారా ?

Sri P. Narasa Reddy :—After the project is sanctioned alone, Sir, we can ask for advance betterment levy.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :—నో సర్—పబ్లికేషన్ చేశారు. గెజెట్ నోటిఫికేషను జరిగింది. మంత్రిగారికి తెలియకపోతే తిరిగి చూడాలని కోరుతున్నాను. సోషలిజం పేరుతో డెల్టావారికి, అంటే పలావ్ తినేవారికి, స్టర్డ్ ఫుడ్, నాన్ డెల్టా కూడులేకుండా చేస్తారా అని అడుగుతున్నాము.

Mr. Speaker :—That is a separate question on socialism, Questions are over,

MATTER UNDER RULE 341 OF THE ASSEMBLY RULES
re: WAGON DIFFICULTY FOR LIFTING STOCKS OF BOILED RICE FROM WEST GODAVARI AND KRISHNA DELTAS.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి :—పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణాజిల్లాలకుసంబంధించిన మొదటికారు 20 కోట్ల రూపాయిలు విలువచేసే బియ్యం వాగెన్లు సదుపాయం లేక పోవడంవల్ల నిలువ వుండిపోయాయి. మిల్లర్లవద్ద ఉప్పుడుబియ్యం నిలువ వుండి పోయింది. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేస్తేతప్ప అక్కడ మార్కెట్ లేదు అంటున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి చేయడానికి ప్రభుత్వం నిషేధించారు. రెండవకారు పంటకూడా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో చేతికి అందింది. రైతులు అమ్మడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. కృష్ణాజిల్లాలోకూడా ఈనెలలో పంట చేతికివస్తుంది. మిల్లర్లు కొనలేము అంటున్నారు. వాగెన్ల సదుపాయం లేదు అంటున్నారు. ఆంధ్ర బ్యాంకులోను, స్టేటుబ్యాంకులోనూ ఎజిటేషన్ వల్ల, చెక్కులు, డ్రాఫ్టులుమారడంలేదు కాబట్టి మేము ప్రొడ్యూసరువద్దనుంచి కొనలేమని మిల్లర్లు అంటున్నారు. అక్కడ తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడిందికాబట్టి ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు) :—వాగన్ల డిఫికల్టీ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోనే కాకుండా కృష్ణాజిల్లాలోకూడా వుంది. రైల్వేఅధికార్ల దృష్టికి పదే పదే తీసుకువస్తున్నాము. ఐనప్పటికి వారం పది రోజులవరకు వాగెన్ల పొజిషన్ ఈజ్ అయ్యే పరిస్థితి లేనట్లు వారు చెప్పివున్నారు. ఉప్పుడు బియ్యానికి సంబంధించినంతవరకు కొంత నిలువలున్నమాట వాస్తవమే. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 5 వేల టన్నులు, కృష్ణా జిల్లాలో 11 వేల టన్నులు వున్నాయి. ఉప్పుడు బియ్యానికి సంబంధించి స్టేటు ఎకౌంటుక్రింద పర్మిట్ ఇవ్వాలనే ప్రయత్నం వుంది. ఇంతకుముందు ఇన్ సెంటివ్స్ స్కీముక్రింద పర్మిట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు నిషేధం పెట్టడంవల్ల స్టాక్స్ నిలువ వున్నాయి. ఎఫ్. సి. ఐ, తీసుకునే ప్రయత్నం చేసాము. వారికి సంబంధించినంతవరకు, 30-40 పర్సంటుమాత్రం వారి స్టాండర్డ్స్ కు సూటయ్యే క్వాలిటీ వుంది. మిగతావి తీసుకునే పరిస్థితి లేదు. ఇండియా గవర్నమెంటును ఎడ్రెస్ చేసాము. మిగతావి తీసుకుంటేతప్ప నిలువలను విడుదలచేస్తే తప్ప ధాన్యాన్ని కొనడానికికాని మిల్స్ రన్ చేయడానికికాని అవకాశం లేదని వారి దృష్టికి తెచ్చాం. కనీసం రూ. 110 లు ఇస్తేనేకాని గిట్టుబాటు కాదని స్టేటు ఎకౌంటుక్రింద పర్మిట్లు ఇవ్వాలని మిల్లర్లు పర్ స్యూ చేస్తూవచ్చారు. అందుకు ఇండియా గవర్నమెంటు ఒప్పుకోడంలేదు. వారికి కన్సెషన్స్ ఇచ్చి స్పెసిఫికేషన్స్ కొంత రిలాక్స్ చేసిన కారణంచేత రూ. 86 ల ప్రకారం తీసుకుంటామని ఇండియా గవర్నమెంటువారు అన్నారు. పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా జిల్లా మిల్లర్లు ఒప్పుకున్నారు. ఎఫ్.సి.ఐ. వారు వారి స్టాండర్డ్స్ కు సరిపోయేదిమాత్రం తీసుకుంటామని అన్నారు. మిగతావి తీసుకోడానికి తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తేతప్ప వదిలించుకోడానికి అవకాశం లేదని ఇండియా గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకువెళ్ళాం. బ్యాంకుల విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం. ఆర్థికమంత్రిగారు మొన్న సెలవిచ్చారు. దానినిగురించి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేయడానికి అవకాశం లేదు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—పశ్చిమగోదావరి కృష్ణా జిల్లాలను ఒక జోన్ గాను రాష్ట్రంలోని మిగతా జిల్లాలను ఒక జోన్ గాను చేసారు. ఒక జోన్ నుంచి మరొక

జోన్‌కు వెళ్ళాలన్నాకూడా రిస్ట్రిక్షన్స్ వున్నాయి. రాయలసీమలో ఆహార ధాన్యాల కొరత వుంది ప్రభుత్వం సప్లయిచేసే తిండిగింజలు చాలడంలేదనే ఆందోళన వుంది. కలెక్టర్లు వ్రాయడం కాకుండా శాసనసభ్యులంకూడా తెలియ చేసాము. ప్రభుత్వం సప్లయిచేసే తిండిగింజలు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. చాలడంలేదు. నెలకు 15 రోజులకు సరిపోయేనిమాత్రమే చౌక దుకాణాలు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారు తాత్కాలికంగానైనా ఈ జోనల్ రిస్ట్రిక్షన్స్ రిలాక్స్ చేసి గవర్నమెంటువారు సప్లయి చేయగలిగితే మంచిది. గవర్నమెంటు ఆ బాధ్యత తీసుకోలేనిపక్షంలో ప్రయివేటుగా ఒక జోన్‌నుంచి మరొక జోన్‌కు తీసుకుపోవడానికి పర్మిట్లు ఇస్తే అక్కడ స్కేర్సిటీ తగ్గడానికి అవకాశం వుంటుంది. అటువంటిది చేస్తారా ?

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—మిగతా జోన్‌కు సంబంధించినంతవరకు వాగెన్ డిఫికల్టీ తొలగించడానికి అవసరమైతే లారీపర్మిట్లు ఇవ్వాలని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. చౌకదుకాణాల ద్వారా సబ్సిడైజ్డ్ రైస్ అందించడమే కాకుండా ఫ్రీ ట్రేడర్లద్వారా 25-50 పర్సెంటు ఇతర జోన్స్‌కు ఎక్స్‌పోర్ట్ చేయడానికి అనుమతి యిస్తున్నాము. వారికికూడా లారీ పర్మిట్లు అవసరమైతే యివ్వడానికి కలెక్టర్లను ఆదేశించడం జరిగింది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—కృష్ణా జిల్లాలో 11 వేల టన్నులు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో 5 వేల టన్నులు ఉప్పుడు బియ్యం ఉన్నాయి అన్నారు. 2 : 3 ఇన్సెంటివ్స్ క్రింద ఎఫ్. సి. ఐ. అనుమతించి మనకు ఉపయోగపడే బియ్యాన్ని ఉప్పుడు బియ్యంగా తయారు చేసి మనకు పనికిరాకుండా, బైటకు పంపడానికి లేకుండా నిషేధించి, ఎందుకూ పనికిరాని పరిస్థితి క్రియేట్ చేసిన సంగతి ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ? మొదట వారే ఇన్సెంటివ్స్ ఇచ్చి తయారు చేయమంటే తయారు చేసారు. ఇప్పుడు కాదంటున్నారు. ఇకముందు ఇటువంటివి జరుగకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—ఇన్సెంటివ్స్ స్కీము క్రింద పర్మిట్లు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమే. ధరలు విపరీతంగా పెరిగిన కారణంచేత ప్రభుత్వం రాష్ట్రం బైటకు ఎగుమతి నిషేధించారు. ఈ మధ్య నూకల పేరుతో బియ్యం కేరళకు పంపడం, పోయిన సంవత్సరం రాష్ట్రంలో చాలా క్లిష్ట పరిస్థితిలో ఉన్న విషయం తమకు తెలుసు. ఆ కారణంచేతనే ట్రేడ్ ఎక్కౌంటు క్రిందనే పర్మిట్లు ఇవ్వాలని, ఆనాడు ఇచ్చారు, అది మా హక్కు అని, ఎగుమతికి అనుమతి ఇవ్వాలని ఇన్‌సిస్ట్ చేసిన కారణంచేత రాష్ట్రంలో ఆహార పరిస్థితి క్లిష్టంగా ఉండడంవల్ల ఇంతవరకు ట్రేడ్ ఎక్కౌంటుకు అనుమతి ఇవ్వడంలేదు. ఎఫ్. సి. ఐ. నే తీసుకోవాలని కోరడమైనది. వారి స్టాండర్డ్సు ఉంటేనే తప్ప వారు తీసుకునే పరిస్థితి లేనందువల్ల ఈ సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారం కాకుండా ఉంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—స్పెసిఫికేషన్సుకు సరిపోకుండా బియ్యం కావడానికి బాధ్యత ప్రభుత్వానిదే. ఉప్పుడు బియ్యంగా మార్చుకోవాలని పర్మిట్ ఇచ్చి ఉప్పుడు బియ్యం చేసిన తరువాత ఎవరూ కొనకుండా ఉండడంవల్ల చెడిపోయాయి. ఇటువంటివి జరుగకుండా చూస్తారా ?

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ఎఫ్. సి. ఐ. కి ఇచ్చి అమ్మించడానికి.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—ఉప్పుడు బియ్యం సమస్య ప్రతి సంవత్సరం వస్తూనే ఉంది మన రాష్ట్రంలో ఉప్పుడు బియ్యం వాడకం లేదు. లేనప్పుడు ఎందుకు అనుమతిస్తున్నారు ? అనుమతించిన తరువాత ఎక్స్‌పోర్టు చేయడానికి ఎందుకు అనుమతించడం లేదు ? ప్రొక్యూర్మెంటు చేసిన ధాన్యం ఈ విధంగా ఉపయోగపడడం లేదు. ఈ విషయంలో సవరణ చేస్తారా ?

శ్రీ పి వి. నరసింహారావు :—మన రాష్ట్రం సర్‌ప్లస్ అని అందరికి తెలుసు. మామూలు పరిస్థితులలో మన రాష్ట్రం సర్‌ప్లస్. అందువల్ల ఎగుమతి చేయడం అవసరం. ఎగుమతి చేస్తూ వచ్చాం. గత సంవత్సరం వచ్చిన కరువు కాటకాల వల్ల మనం ఎక్స్‌పోర్టు చేయలేదు ఆర్డినరీ సర్కమస్టెన్సెస్‌లో ఎవరూ ఎక్సుపోర్టు చేయరు. అందువల్ల ఎగుమతికి కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు ఇన్సెంటివ్స్ కల్పించారు. అందులో కొన్ని ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగాయి. అవినీతికరంగా నూకల పేరుతో బియ్యం పోవడం, అది ఒక స్కాండల్‌గా తయారైనది. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి రాగానే రెండు డెసిషన్సు తీసుకున్నది—ఒకటి ప్రభుత్వానికి దీనితో సంబంధం ఉండకూడదని. రెండు, మన పరిస్థితి బాగా లేనప్పుడు ఎగుమతికి అనుమతించకూడదని. మిల్లర్సు వచ్చినప్పుడు చెప్పాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం ద్వారా ఎఫ్. సి ఐ ద్వారా పంపుకోండి, వారు ఒప్పుకుంటే పంపుకోండి, మేము పర్మిట్లు ఇవ్వడానికి ఒప్పుకోమని చెప్పాను. నేను ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు షిందేగారితో చెప్పాను. మీరు ఇచ్చిన ఇన్సెంటివ్స్ బట్టి వారు చేసారు, దానిని క్లియర్ చేయించాలని అన్నాను. వారు ఎఫ్. సి. ఐ వారికి చెప్పారు. వారికి మిల్లర్లకు కొంత పొసగనట్లు ఉంది. అప్పట్లో పరిష్కారం కాలేదు. మూడు రోజుల క్రితం ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు షిందే గారికి పర్సనల్ లెటర్ వ్రాసి పంపాను. మిల్లర్లు వచ్చారు. దానితో వారు సంతృప్తి పడ్డామని అన్నారు. ఏదో ఒక విధంగా పరిష్కారం చేసుకోవాలని ఉద్దేశంతో వచ్చారు. పరిష్కారమైనదో కానున్నదో అని మనవిచేస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: Non-regularisation of services of temporary L. D.Cs.

Sri A. Sriramulu:—Mr. Speaker, Sir, there is a special phenomenon in the State, the existence of a large number of employees with long years of service. This is a peculiar feature of our State. This is the legacy we have acquired or inherited from the

Madras State. In the former State of Hyderabad. there was not this procedure. Once a candidate is appointed against a clear vacancy, he was considered to be a regular employee. Unfortunately since we adopted the procedure of Madras State nearly 18,000 employees with a total service ranging between five and 18 years are continuing in the temporary posts. There is no job security. In the Secretariat and Heads of Departments we have about 1,800 employees who are qualified. There is no point in Government recruiting new candidates or raw candidates from the market. The experience acquired by them will have to be gainfully utilised by the Government and this way the Government will be able to solve the problem. I am bringing to the notice of the Government Sir. What steps they have proposed to take and how they are going to permanently and regularly absorb them with particular reference to the number that exist in the Heads of the Departments and the Secretariat.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, In the first place the Call Attention says that some serious situation has arisen. I would like to submit to the House that no serious situation has arisen. There is no immediate danger of retrenchment. Nobody is asking them to go away. The only thing is the problem continues and I am not prepared to say what steps the Government are taking.

Sri A. Sriramulu :—A serious situation does exist because frustration has started and our anxiety is that it should not take the shape of desperation.

Sri P. V. Narasimha Rao ;—Regularisation of services of temporary employees is not automatic. For regularising the services of an employee, it is essential that he is selected by the Public Service Commission or by the competent authority.

Group II service examination which is of the B. A. standard is a competitive examination conducted by the Public Service Commission for the recruitment of Assistants and Lower Division Clerks in the Secretariat Service and U. D. Clearks in the Directorates and U. D. Inspectors in the Endowment Departments, etc. Recruitment for the posts of L. D. Cs. end typists in the offices of the Heads of Departments and for typists in the Secretariat Department is done through Group IV Services Examination of S. S. L. C Standard but graduate clerks are allotted as far as possible to the offices of Heads of Departments. The Group II Services Examination was last conducted by the Commission in 1967 and candidates who came out successful in the examination were allotted to various departments.

For the conduct of the next Group II Examination, the Commission issued a notification in November, 1968 and was planning to hold the examination in the early part of 1969 when the Supreme Court in March 1969 struck down Section 3 of the Public Employment (Requirement as to Residence) Act, 1957 and the rules made thereunder, as ultra vires of the Constitution of India. Consequently, the reservation of posts in Subordinate Services in the Telangana area including in the Secretariat and the offices of the Heads of Department for candidates with domicile qualification which had been

in force till then became invalid and the Commission, for that reason, could not proceed with the recruitment to Group II services.

On the recommendations of the Wanchoo Committee the Government took up the question of decentralisation of recruitment to Subordinate Services with the Andhra Pradesh Regional Committee, and while Government were considering the suggestions made by the Andhra Pradesh Regional Committee, the Backward Class Commission in its report recommended the reservation of certain percentage of posts to be filled by direct recruitment for candidates belonging to Backward Classes. Pending a decision on the recommendations of the Backward Classes Commission, the Government issued orders in G. O. Ms. No. 582, dated 18-8-1970 banning direct recruitment.

On the receipt of the recommendations of the Backward Classes Commission, the Government issued orders in G. O. Ms. No. 1793. Education (B. C. C.), dated 23-9-1970 directing that 25 per cent of the posts for appointment in the State and Subordinate Services should be reserved for Backward Classes. These orders were however struck down by the Andhra Pradesh High Court on 13-5 1971. On a appeal preferred by the Government, the Supreme Court upheld these orders recently on 28-1-1972. The question as to how recruitment should be proceeded within the context of the decision of the Supreme Court has been engaging the attention of the Government.

So far as the regularisation of L. D. Cs , etc. in the Department of the Secretariat and the Directorates is concerned, the question of conducting a special qualifying test for those already working on a temporary basis in the said offices is under examination. According to the particulars furnished by the Depatments of Secretariat and Heads of Depatments, the temporary employees working in Secretariat and the Directorate offices as on 1-2-1972 are 1000 Lower Division Clerks and 670 typists and steno-typists.

As recruitment to the post of L.D.Cs. and Typists and Steno-typists in the Secretariat and the Directorates is within the purview of the Public Service Commission, it is propsed to address the Public Service Commission on the question of conducting a special qualifying test for the benefit of the temporary employees. Thus the question of the regularisation of the services of these temporary employees is under the active considerarion of the Government.

Sri A. Sreeramulu :— Will it be possible for the Government to conduct the special qualification test before the end of this year?

Sri P. V. Narasimha Rao :— We are addressing the Public Service Commission. I hope it will be possible for them to do so.

re: Need for issuing permanent pattas to ryots who are cultivating for the past twenty years the lands under Dendi Project.

శ్రీ బి. రామశర్మ (దేవరకొండ) :—అధ్యక్షా, దిండి ప్రాజెక్టు క్రింద 17 గ్రామాలలోని ఎకరాలకు, భీమునిపల్లి చెరువు క్రింద 2 గ్రామాలలోని ఎకరాలకు ఈ ప్రాజెక్టు రూల్సు విషయంలో పట్టాలు యివ్వడం జరగలేదు. వారు

20 సంవత్సరాలుగా సేద్యం చేస్తున్నారు. అనుభవిస్తున్నప్పటికి పట్టాలు యివ్వడం జరగలేదు. వారు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. అయినా పట్టాలు యివ్వడం జరగలేదు లావునీ రూల్సు 1956 లో జారీ చేసిన వాటి ప్రకారం మాగాణీ భూములకు 80 రూపాయలు, మెట్ట భూములకు 16 రూపాయలు డబ్బు చెల్లిస్తేనే పట్టాలు యిస్తామని ఉత్తర్వులు జారీ చేసినారు. దానిని అనుసరించి మధ్యతరగతి వారు కొంతమంది డబ్బు కట్టినవారికి పట్టాలు యిచ్చినారు. డబ్బు యివ్వలేని పేద ప్రజలకు హరిజన వ్యవసాయకూలీలకు పట్టాలు కావడం అనేది జరగలేదు. సుమారు కొన్ని వేలఎకరాల భూమిలో వేలనుంది రైతాంగానికి 19 గ్రామాలలో పట్టాలు అందడము జరగలేదు. మానబోలు అనే గ్రామంలో 1962 లో 180 దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే 70 మందికి యిచ్చినారు. 60 మందికి యివ్వలేదు. 1969 లో 180 మంది దరఖాస్తులు పెట్టినారు. మంజూరు కాలేదు. గుళ్లపళ్లలో 40 మందికి కాలేదు. కందుకూరులో 150 మందికి యింకా పట్టాలు రాలేదు. వేల ఎకరాలకు పట్టాలు యివ్వడం జరగలేదు. నాలుగు సార్లు దరఖాస్తులు పెట్టారు. లావోనీ కమిటీలు అసైనుమెంటు కమిటీలు వేశారు. గిర్దావరులకు విలేజి ఆఫీసర్సుకు డిప్యూటీ తహసిల్దారులకు వేల రూపాయలు లంచాలు కూడా ముట్టినవి. అయినా రాలేదు. 1969 లో మార్కెటు రేటుకి సంబంధించి ఆంధ్ర రూల్సు ప్రకారము మార్కెటు రేటు దాఖలు చేస్తేనే గాని యివ్వం అన్నారు. 80 రూపాయలే దాఖలు చేయలేని రైతాంగం మార్కెటు రేటు ప్రకారం 300 రూపాయలు 400 రూపాయలు ఎట్లా చెల్లించగలరు? ఈ ప్రాజెక్టు క్రింద ఉన్న భూమి ఎక్కువగా చవిటి భూమి. బంచరాయి భూమి, పోరంబోకుభూమి. రైతులు దీనివలన లాభపడడం లేదు. సేద్యం చేసుకుంటే ఎకరానికి 3 బస్తాలు 5 బస్తాలకు మించి పండడం లేదు. అదే విధముగా దిండి ప్రాజెక్టు రెండు సార్లు నిండితేనే గాని ఒక పంట అయినా పండదు. భీమునిపల్లి చెరువు క్రింద 1800 ఎకరాలలో వేయి ఎకరాలు మూడు సార్లు నిండితేనే గాని పండవు. ఇది శాశ్వతజలాధారం అయిన ప్రాజెక్టు కాదు. ఎక్కువ ఎండిపోతూండడంవల్ల రైతాంగం యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. దీని గురించి దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటూన్న సందర్భంలో 4 గురు ముఖ్యమంత్రులు మారారు. అమలు జరగలేదు. 5 వ ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. 80 రూపాయలు గాని మార్కెట్టుగాని లేకుండా ప్రక్కన ఉన్న గ్రామాలలో ఉచితంగా పట్టాలు యివ్వబడినవి. అదే విధముగా ప్రాజెక్టు అనేటటువంటి దృష్టితో కాకుండా శాశ్వత జలాధారం కలిగినది కాదు కాబట్టి దీనికి ఉచితంగా ప్రక్క గ్రామాలలో యిచ్చినట్లు హరిజనులకు పేదలకు యిక్కడకూడా ఉచితంగా పట్టాలు యివ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :- అధ్యక్షా, ఈ విషయములో వివరాలు సేకరించడానికి 3,4 రోజులనుంచి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. కాని ఇంతవరకు

పూర్తి వివరాలు రాలేదు. In the case of project-affected lands, the banning of regular assignment could be deemed to be listed as soon as the project authorities certify to the Collector that the requirements of lands for canals and distributaries have been finalised. ఒకసారి వ్రాసినాగు అంటే కలెక్టరుకు అధికారము వస్తుంది. కలెక్టరు దగ్గర వ్రాసినట్లు పూర్తి అయితే వెంటనే అస్సైన్‌మెంటు చేయవచ్చును. దీనికి సంబంధించిన వివరాలు పిడ్స్ఆడి. వారు వ్రాశారా లేదా దాన్ని గురించి తెలుసుకోడానికి 3,4 రోజులను చి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వ్రాసిన విషయము తెలియలేదు వ్రాసినట్లయితే కలెక్టరుకు ఆటంకము వుండకూడదు. పూర్తి అస్సైన్‌మెంటు అయ్యేవరకు ఏక్‌సాల్ పద్ధతిలో సేద్యము చేసుకొంటున్నారు. దానిలో యిబ్బందిలేదు. తొలగించి యిబ్బంది పెట్టడము వుండదని అనుకొంటున్నాను. అయినా నాకు సంతృప్తికరంగా లేదు. వివరాలు రాలేదు. ఈ హౌస్ డిస్‌హర్స్ అయ్యేలోపల వివరాలు వస్తే టేబుల్ మీద పెడతాను. లేకపోతే ఎప్పుడు వస్తే అప్పుడు గౌరవ సభ్యులకు పంపిస్తాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ప్రాజక్టు పూర్తి అయినదని అంగీకరిస్తున్నారు. ఏక్‌సాల్ పట్టాలు వుండడంవలన యిబ్బంది లేదని అంటున్నారు. కాని పెర్మనెంటు పట్టాలు యిస్తే క్రెడిట్ ఫెసిలిటీస్ లభి వస్తాయి. అందువలన ఎక్స్‌పిడైట్ చేయాలి.

శ్రీ పి.వి.నరసింహారావు :—పెర్మనెంటు పట్టాలు రావడము అవసరము. ఏక్‌సాల్ పట్టావల్ల వారికి వున్న హక్కులు పరిష్కారము కావు. తొలగించబడకుండా సేద్యము చేసుకునే వరకు సౌకర్యము వుంటుంది. పెర్మనెంటు పట్టాలు ఎందుకు యివ్వడము లేదో కనుక్కోడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రామశర్మ :—70 రూ.లు తీసుకొని పట్టాలు యివ్వాలా? మార్కెటు రేటు ప్రకారము పట్టాలు యివ్వాలా అని రెవెన్యూ బోర్డుకు కలెక్టరు వ్రాశారు. దానిమీద బోర్డు ఎలాంటి డెసిషన్ తీసుకొనలేదు. అక్కడి పరిపాలనికము మంత్రులు అక్కడకు వస్తున్నప్పుడు రిప్రజెంటు చేస్తున్నారు. డబ్బు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో వున్నారు కాబట్టి ఉచితముగా యివ్వాలి. రెవిన్యూ బోర్డులో ఈ కేసు వుంది. క్లారిఫికేషను యిచ్చి వారికి ఉచితముగా పట్టాలు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

re : **Inadequate loans sactioned under Harijan, Girijan Housing Co-operative Society Scheme.**

శ్రీ జి. భూపతి (వేరెళ్ళ) :—అధ్యక్షా, హరిజనులు, గిరిజనులు ఇళ్లు కట్టుకోడానికి 1800 రూ.లు యిస్తున్నారు. సంతోషము. హౌసింగ్ సొసైటీ డైరెక్టర్సు టి.ఎ; డి.ఎ; కూడ దీనిలోనే యిస్తున్నారు. వర్క్సు ఇనస్పెక్టరు జీతాలుకూడ దీనిలోనే యిస్తున్నారు. ఇంకా ఇంజనీర్ల మామూళ్లు దీనిలోనుంచి పోతున్నవి. ఇల్లు యిప్పిస్తామని, అది అని, ఇది అని పైరవీకార్లు కొంత డబ్బు తీసుకొంటున్నారు. ఇంక వారికి రు. 1,000 లు మిగులుతుందో

లేదో చెప్పడము కష్టము. ఈ రు 1,000 లతో ఇండ్లు ఎట్లా కట్టుకుంటారు? దీనితో ఏమి ఇల్లు తయారవుతుందో ఆలోచించి ఈ 1,800 ను 2,500 కి పెంచవలసిందిగా కోరుచున్నాను

The Minister for Social Welfare and Fisheries (Sri M. V. Krishna Rao):—The hon. Member Sri G. Bhoopathi has raised the issue that the loan of Rs. 1,800 presently sanctioned to each member will not be sufficient to construct the House and that it may be raised to Rs 2,500. The Andhra Pradesh State Scheduled Castes and Tribes Co-operative Housing Federation Ltd., Hyderabad, through the 21 District Scheduled Castes and Scheduled Tribes Co-operative House Building Societies advances loans to members for the construction of houses from the loan assistance of Rs. 10 crores sanctioned by the L. I. C. The Managing Committee of the Federation consists of 15 persons—9 officials and 6 non-officials Out of the Rs. 10 crores sanctioned by the L. I. C. an amount of Rs 1.44 crores has already been proved as Loan assistance for the construction of 55,546 horses. While 565 houses have already been completed, excavation work was completed in respect of 17,645 houses and it has reached basement level in respect of 6 578 houses, lintel level in respect of 1,261 houses and roof level in respect of 1,22· houses.

The loan amount of Rs. 1,800 sanctioned under the scheme at present is 80 times the share capital paid by each member....As each member pays Rs. 60 as share capital out of which Rs. 50 is sanctioned to him as capital by the Government, the maximum loan that could be sanctioned is only Rs. 1,800. The cost of the house is kept low by building the houses in rows and by building twin houses in some cases. The beneficiaries are also contributing free labour to keep the cost of the houses at a low level. Keeping in view the loan burden on poor individuals, the permissible maximum loan limit upto 80 times the paid up share capital and in view of the fact that as many as 565 houses have already been completed in the Disricts of East Godavari, West Godavari, Guntur and Nizamabad, it is consideredthat there may be no need to enhance the loan amount from Rs. 1,800 to Rs. 2,500 at present. వర్క కమెన్స్ చేశారు. కంప్లీట్ అవుతుంది. ఇప్పుడు పెంచినట్లయితే చాల తక్కువ హౌసెస్ కట్టవలసి వస్తుంది. ఎక్కువ మందికి సహాయము చేయడానికి వీలు వుండదు. అందువల్ల దానిని ఆమోదించడము జరిగింది.

శ్రీ జి. భూపతి :—ఈ డబ్బు ఏ మాత్రము సరిపోవడము లేదు. ? మెంటు బేస్ మెంటు అన్నారు. మట్టితో చేసినా సరిపోదు. హరిజనులను ఉద్ధరిస్తున్నామని చెబుతున్నారు కాని వారిని అణగద్రొక్కడానికి చేసే స్కీము తప్ప మరొకటి కాదు. బేస్ మెంట్ సిమెంటుతో కాదు కదా, మట్టితో కూడ చేయడానికి కాదు. అందువల్ల సోషల్ వెల్ ఫేర్ స్కీమునుంచి స్పెషల్ ఫండ్స్ తీసి 2,500 రూ.లు యిస్తేగాని ఇది కాదు. అందువల్ల ముఖ్య మంత్రిగారు దీనిని ఆలోచించి చేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—హరిజనులను ఆదుకోడానికి కార్యక్రమము ప్రారంభించబడినట్లు భూపతిగారు డిస్కవరీ చేసి హర్షించవలసిన మాట మాట్లాడారు. 1,800 రూ.లతో ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు. ఆ స్పెసిఫికేషన్స్ ప్రకారము పని చేస్తున్నాగా. మేమే కాదు. యల్. ఐ. సి. ఇంజనీర్సు వీరు కలిసి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. సిమెంటు ఎక్కడ, మట్టి ఎక్కడ, గూన ఎక్కడ అని వారు చెప్పిన స్పెసిఫికేషన్సు ప్రకారము పని జరగక. ఇంజనీర్లు మోసము చేసినట్లయితే ఖచ్చితముగా దానిమీద యాక్షను తీసుకోడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఎస్టిమేటు తయారు చేశారు. డిజైన్ తయారు చేశారు. మేమే కాదు. యల్. ఐ. సి.కి సంబంధించిన ఇంజనీర్సు కూడ వచ్చి చూసి సంతృప్తి పడిన తరువాత ఫైనలైజ్ చేయడము జరిగింది. భూపతిగారు చెప్పినట్లు లీకేజెస్ వున్నవి, మధ్యలో ఎవరైనా తీసుకు వెడుతున్నారు అంటే అది 700 రూ.లు పెంచినా, 7 వేలు పెంచినా ఆ లీకేజెస్ అల్లాగే ఉంటాయి. దానిని ప్లగ్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. హరిజనులకు ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా వున్నదానిలో మాగ్జిమమ్ నంబరు ఆఫ్ హౌసెస్ యివ్వాలని ఉద్దేశ్యముతో చేసిన డిజైను దీనిని మార్చటము సాధ్యపడదు.

శ్రీ బి. భూపతి :—డబ్బు హరిజనులకు ఇప్పించి వారే కన్‌స్ట్రక్టు చేసుకొనే ఏర్పాటు చేస్తే బాగా వుంటుంది.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Corporation is not meant for that. పది కోట్ల రూపాయలు మనం తీసుకువచ్చి బాధ్యతాయుతంగా ఒకే ఒక డిజైనులో 55 వేల ఇండ్లు కట్టాలనుకొన్నప్పుడు ఎవరి డబ్బు వారికి ఇచ్చి మీరే కట్టుకోండి అని చెప్పిన తరువాత తిరిగి గౌరవసభ్యులే డబ్బు ఏమయినది అని అడిగితే జవాబు చెప్పే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం వుండలేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :—సోషల్ వెల్ ఫేర్ మినిష్టరుగారు చెబుతూ 1;300 సరిపోతుంది 2,500 లకు పెంచవలసిన అవసరంలేదు అని అంటున్నారు. కాని అది సత్యదూరం. నేను తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని అమలాపురం నియోజకవర్గంలో స్వయంగా వెళ్ళి చూశాను. 1,800 చాలటం లేదు అని ఇంజనీర్లు చెప్పారు. హరిజనులు చెప్పారు. ఇప్పుడు కాస్టు ఆఫ్ ప్రొడక్షను హెచ్చు అయింది. తలుపులు ద్వారబంధాలకు ఎక్కువ డబ్బు అవుతున్నది. మాసిన్ ఖర్చులు కూడా పెరిగాయి. 1800 ఈజ్ నాట్ ఎటోటాల్ సఫిషియంట్, చాలటంలేదు. 55 వేల ఇండ్లు అని టార్గెట్ పెట్టుకున్నారు గనుక దానికి డబ్బు సరిపెట్టాలి అని అనుకోవద్దు. కట్టించే ఇండ్లు వుండేవారికి సరిపోయేట్లు చూడాలి. అగ్గిపెట్టెలు, బొమ్మరిళ్ళ, మాదిరి ఇండ్లు కట్టించవద్దు వీలు అయినంతవరకు ఎన్‌హ్యాన్సు చేయించటానికి ప్రయత్నం చేయండి. నేను చెప్పేది నేకెడ్ ట్రూత్.

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణారావు :—1800 సరిపోతుంది. 2500లకు పెంచకూడదు అని నేను అనలేదు. ఎక్కువమందికి అవకాశం కల్పించాలి. డిపార్టుమెంటల్

వారు చేస్తున్నారు కాని [illegible] చేయడం లేదు. [illegible] తీసుకొని ఆఫీసర్స్‌తో త్వరగా పూర్తి అయ్యేట్లు ప్రయత్నిస్తున్నారు. [illegible] యల్ కూడా ఎక్కువ ధరకు వచ్చేట్టు చూస్తున్నారు [illegible] కాబట్టి ఇప్పుడది మార్పు చేయడాని అవకాశం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—55 వేల [illegible] చాలా చిన్నవిగా వున్నాయని ఇదివరకు [illegible] లో కూడా [illegible]

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు: —1,800 [illegible] స్టాండర్డ్ [illegible] చేశారు. అంతేగాక స్పెసిఫికేషన్స్ స్టాండర్డ్ రైజ్ చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పటికి [illegible] పూర్తి [illegible] 2,500 [illegible] రావనేది వుండదు. షేర్ క్యాపిటల్ 60 రూపాయలు వున్నది 60 రూపాయలు చేయండి. Thirty times of that you will get Rs. 2,000 or Rs. 2500.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— మనకు ఎల్. ఐ. సి. నుండి వచ్చేది పరిమితం. మనకు వచ్చేది పదకోట్ల రూపాయలు.

Mr Speaker :—They may concede.

Sri P. V. Narasimha Rao :—No, Sir. The have not yet.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఆ కాలనీలు చూడండి. ఒకసారి విజిట్ చేయండి.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— చూశానండి. I have myself laid the foundation stone I have seen the designs. I am prepared to plaes the designs on the Table of the House, These Harijans houses are not to be looked at from the point of view of nur houses or other people's houses. ఇదివరకు వున్న పరిస్థితులలో ఇండ్ల మీద ఇండ్లు వుండేవి. ఇప్పుడు ఒక రూమ్ 12. 10 కొలతలో వుంది. ఇక్కడి స్టాండర్డ్‌తో పోల్చి చూస్తే అవి చిన్నవిగా కన్పించవచ్చు. కాని అక్కడి పరిస్థితులలో అవి చిన్నవి అనిపించుకోవు. డిజైన్ పూర్తిగా చూస్తే ఆ డిజైన్‌లో 1,800లలో కావడమే కాకుండా కొన్ని మినిమమ్ కంఫర్ట్స్ కూడా దానిలో వున్నాయి అని చెప్పటానికి అవకాశం వుంది, పెంచాలి అంటే ఎంత వరకైనా పెంచవచ్చు, ఏదైనా చేయవచ్చు. తమరు చేసిన సూచన కావాలంటే మేము ఆలోచిస్తాము. కాని దానికి ఎల్. ఐ. సి. వారిని అడగవలసి వస్తుంది. డిజైన్ మార్చవలసి వస్తుంది, ఫ్యూచర్‌లో. కాని ఇప్పుడు 10 కోట్లకు స్కీము ఫైనలైజ్ అయింది. అన్నీ పూర్తి అయ్యాయి. దానిని మార్చటానికి వీలు వుండదు. మార్చాలంటే వారిని అడగాలి. ఇప్పటికి ఆ డిజైన్ ఫైనల్ చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ముఖ్యమంత్రిగారు హరిజనులు, 'మన' వాండ్లు, అని మాట్లాడి హరిజనులు, మనం అని భేదం చూపించారు. ఆ భేదా ఏమిటి ? అది చెప్పమనండి. Otherwise he has to withdraw that word.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఈశ్వరీబాయ్‌గారు చేసిన డిస్టార్షన్‌కు నేను కృతజ్ఞత చెప్పుకొంటున్నాను. నేను ఏమి చెప్పానంటే 1 900లకు ఇండ్లు కావాలనుకొన్నప్పుడు మినిమమ్ కంఫర్ట్‌తో, ఒక స్ట్రక్చర్‌లో ఇండ్లు కట్టటానికి మనం ఏర్పాటు చేసుకోవాలి. 50 వేలు, లక్ష రూపాయలతో కట్టే ఇండ్లతో పోల్చి చూస్తే 'మనం' అంటే డబ్బు వున్నవారు — ఈశ్వరీబాయిగారితో సహా అని, కాని హరిజన్ నాన్ హరిజన్ అని కాదు, డబ్బు వున్నవారు కట్టుకొనే పెద్దభవనాలతో పోల్చి చూడకూడదు. మినిమం కంఫర్ట్‌తో మాగ్జిమం నెంబరు ఇవ్వటానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ ఉద్దేశంతో అవి తయారుచేశానని చెప్పాను. దానికివారు చేసిన అపవ్యాఖ్యానం మంచిదికాదు. నామనస్సులోలేనిది, నా దృష్టిలోలేనిది, నా ఉద్దేశ్యంలో లేనిది చెప్పడం ధర్మం కాదు

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఒక జిల్లాకు వేయి ఇండ్లు అన్నారు నిజామాబాదు జిల్లాలోని ఎల్లారెడ్డినుండి నేను వచ్చాను. అక్కడ రు 11.55 పైసలు కట్టారు ఇంతవరకు ప్రారంభం కాలేదు ఇంతకుముందు ప్రభుత్వం కట్టించినవి కూలిపోయాయి ఇలా డబ్బు వేస్ట్ చేస్తేఎలా ? ఆ యిండ్లు మనుష్యులు వుండటానికి కాని పశువులు పందులు వుండటానికి కాదు నేను ప్లాను చూశాను మూహూర్తం పెట్టను అంటేకాదు. డిజైన్స్ ఏ సైజులో వున్నవి, ఎంత సైజు ఇచ్చారు అనేది వారికి తెలియవు అనుకొంటాను. బొత్తిగా చిన్న ఇండ్లు ఇల్లు కట్టాలంటే స్క్వేర్ ఫూట్‌కు 20 22 రూపాయలు అవుతుంది రెండుగదులు, ఒక వరండా, చిన్న కాంపౌండ్ అంటే ఎలా వస్తాయి? ఆ ఇంటిలో సంసారం చేసేది ఎట్లా? వాటిసైజు పెంచుతారా అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పుడు ముఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారు దయచేసి లాబీస్‌లో అస్కెచ్, అప్లాన్ ఎస్టిమెట్స్ పెట్టించండి సభ్యులందరు వాటిని చూడండి. ఎల్. ఐ. సి. వారిని అధికంగా అడగటానికి అవకాశంఉన్నదా లేదా చూడండి షేర్ క్యాపిటల్ పెంచడానికి వీలు వుందేమో చూడండి. If necessary we will have some discussion for half an hour or one hour. First, every one of you see those sketches. Then you can raise those doubts.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—ముఖ్య మంత్రిగారు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు. మేము కట్టిన ఇండ్లే చూశాము. ఒక్కగది 12 × 10 వున్నది. మిగిలినదంతా బొమ్మరిల్లు మాదిరిగా వున్నది. భార్య, భర్త, పిల్లలు, తల్లి వుండాలంటేచాలదు. అవి నివాసయోగ్యంగా లేవు. దీనిపై రెండు గంటలు చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలి

శ్రీమతి కమలమ్మ (నక్రేకల్) :—హారిజనుల కాలనీలు వూరిబయట కట్టి వారిని దూరముగా ఉంచుతున్నారు. కొంతమంది శాసన సభ్యులు, ఇతర జాతులవారు కూడా ఆ కాలనీలలో వుంటే బాగుంటుందని నా సలహా.

ప్రత్యేకంగా వూరిబయట కడుతున్నారు. మళ్ళా హరిజనులను దూరముగా వుంచకూడదని అంటున్నారు. కనుక... ... .

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సరే, అవన్నీ ఆలోచించవచ్చు. This makes me to rigidly observe the rules with the result even important questions will go unanswered. I have given sufficient time. You know the procedure that is followed in the House on the call attention notices. Hereafter, let me tell you that I will not allow any other body except those whose names are found to the call attention motion.

శ్రీ డి. వెంకటేశం (కుప్పం) :—పూర్తి అయిన ఇండ్లు చూశాము నాలాంటి వాడు పడుకునేందుకు పనికిరాదు. క్వాలిటీ ఆఫ్ వర్క్స్ ఈజ్ వెరీ బ్యాడ్. ఇట్ ఈజ్ నెకెడ్ ట్రూత్. 20 ఇన్‌స్టాల్ మెంట్స్‌లో రిపే చేయాలన్నారు. 20 సంవత్సరాలలో రిపే చేయాలంటే కనీసం 20 సంవత్సరాలైనా ఆ ఇండ్లు వుంటాయనే నమ్మకం ప్రభుత్వానికి వున్నదా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—దానితరువాత కూడా చాలాసంవత్సరాలు వుంటుందనే నమ్మకం వుంది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నరసంపేట) :—దీనిని కాంప్లికేట్ చేయడం నా ఉద్దేశం కాదు. కాంక్రీట్ ఎగ్జాంపుల్ వుంది నర్సంపేట ప్రాపర్‌లో కంట్రాక్టర్స్‌కు ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వ ఉద్యోగులే కట్టారు. దానిలో దుర్వినియోగం కూడా జరగలేదు. కట్టినఇండ్లు నివాసయోగ్యంగా వుంటాయో లేదో ఒక కమీషన్ వేసి పరిశీలన చేయిస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఒక్క నర్సంపేటలోనేకాదు. ప్రతిచోట చూడటం జరుగుతున్నది. సూపర్‌విజన్ జరుగుతున్నది. ఎక్కడైనా పొరపాట్లు వుంటే సవరించడం జరుగుతున్నదికాని స్కీము మార్చే పరిస్థితి కాదు. అసలు రెయిజ్ అయిన విషయం ఏమంటే ఇండ్లుచాలవు, ఇంకో 500 పెంచండి; లేదా వేయి పెంచండి అనేది. స్పెసిఫికేషన్స్‌చూసి డిజైన్స్ మార్పించడమా లేదా అనేది సమస్యకాదు. నర్సంపేటలో ఇండ్లు సున్నం సరిగా వేసి కట్టారా లేదా అన్నది సమస్యకాదు. దానిని వేరే ప్రత్యేకంగా అడగండి. మేము, మీరు వెళ్ళి చూడవచ్చు, కమీషన్స్ వేసుకోవచ్చు, దానిలో ఇబ్బందిలేదు.

re : Improper distribution of Sugar and Kerosene.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :— అధ్యక్షా, పంచదార డిస్ట్రిబ్యూషన్ చాలా డిఫెక్టివ్‌గా వుంది. పట్టణాలలో అయితే కొన్ని చోట్ల కార్డ్సు మీద యిస్తున్నారు. గ్రామాలలో మాత్రము కార్డ్సు మీద పంచదారను డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడము లేదు. అందుచేత రూ 2-75 పైసలకు కొనవలసి వస్తున్నది. కొన్ని చోట్ల మూడు రూపాయలు పెట్టినా కిలో దొరకడము లేదు. మన రాష్ట్రము పంచదారను అధికంగా వుత్పత్తి చేస్తున్నది. ఎక్స్‌పోర్టబుల్ కమొడిటి. అయినప్పటికి మన రాష్ట్రములో వున్నటువంటి ప్రజానీకానికి ప్రభుత్వము

నిర్ణయించిన రేటుకు అన్ని గ్రామాలలో పంచదార డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్డ్సు సిస్టమ్‌పైన జరగడము లేదు. అలాగే కిరోసిన్ గ్రామాలలో బ్లాకు మార్కెటులో తప్ప ప్రభుత్వ రేటుకు దొరకడము లేదు. కిరోసిన్‌ను పేద ప్రజానీకము వాడుకుంటారు. పంచదారను లోయర్ మిడిల్ క్లాసు మిడిల్ క్లాసు వారు వాడుకుంటారు. పంచదార ఎక్సెస్ ప్రొడక్షన్ చేస్తున్నప్పటికి పండించే రైతులకు కూడా కంట్రోలు రేటుకు దొరకడము లేదు. గ్రామీణ ప్రజానీకానికి కార్డ్సు సిస్టమ్ పైన ప్రభుత్వ రేటుకు అవి సప్లయి చేసేట్లు చూడాలని ఆ విషయములో మంత్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు యివ్వాలని కోరుతున్నాను

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, షుగరు ధర పెరిగిన కారణము చేత గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా షుగర్ ఇండస్ట్రీస్ వారితో మాట్లాడి, వారి ప్రొడక్షన్‌లో 60 శాతము ప్రభుత్వము తీసుకొని ప్రతి రాష్ట్రానికి కేటాయిస్తూ వుంటుంది. మన రాష్ట్రానికి సంబంధించినంతవరకు జనవరి, ఫిబ్రవరిలలో పదివేల టన్నులు ఎలాట్ చేయడము జరిగింది. మార్చి, ఏప్రిల్‌లలో 12 వేల టన్నులు కేటాయించడము జరిగింది. 12 వేల టన్నులు జిల్లాలవారీగా కేటాయించడము జరిగింది. అన్ని జిల్లాల కలక్టర్లకు ఐడెంటిటీ కార్డ్సుపైన డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలని ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాము, ఆ మేరకు చేస్తున్నారు. కాకపోతే గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా కొన్ని జిల్లాలలోని రూరల్ ఏరియాస్‌లో కార్డ్సు యివ్వలేదనే మాట వాస్తవము. మా దృష్టికి తీసుకరావడము జరిగింది. మహబూబ్‌నగర్, కర్నూలు, వరంగల్, మెదక్ జిల్లాలలోని గ్రామాలలో ఐడెంటిటీ కార్డ్సు యివ్వడం జరిగింది. అయితే ధరల గురించి ప్రస్తావన వచ్చినప్పుడు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా 60 శాతము లెవీ షుగర్‌కు సంబంధించినంతవరకు — 150 రూపాయలు ఎక్స్‌ఫ్యాక్టరీ రేటు అయితే, రూ. 40-50 పైసలు ఎక్సైజ్ డ్యూటి, దానిపైన ట్రాన్స్‌పోర్టు, హోల్‌సేల్ రిటేల్ మార్జిన్, యివన్ని వేసుకుంటే, రూపాయి 90 పైసలు, రెండు రూపాయలదాకా, డిస్ట్రిక్టునుబట్టి, అవుతుంది. పోతే 40 శాతము ఫ్రీ లెవీ వుండి, దానిని మిల్లర్సు వారి యిష్టము వచ్చినవారికి అమ్ముకోవచ్చు, వారి యిష్టము వచ్చిన ధరకు అమ్ముకోవచ్చు, దాని గురించి ప్రభుత్వము కంట్రోలు చేయడానికి లేదు, ఏమి చేయడానికి అవకాశము లేదు. అందుచేత మాకు కేటాయించినటువంటి చక్కెరను మాత్రము ప్రతి జిల్లాకు కొద్దిగా కేటాయించడము జరిగింది. పోతే కిరోసిన్‌కు సంబంధించినంతవరకు ఏ యిబ్బంది లేదు, చాలినంతవరకు రాష్ట్రానికి కేటాయించడం జరిగింది. అది అందుబాటులో వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యిచ్చినటువంటి స్టేటుమెంటులో 21 జిల్లాలలో 4 జిల్లాలకు అందేట్లు ఏర్పాటు చేశామని అన్నారు, మిగతా జిల్లాల ప్రజానీకానికి అందలేదని వారే ఒప్పుకుంటున్నారు. అందుచేత ప్రతి గ్రామములో కార్డు మీద యిష్యూ చేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :— గ్రామాలకు కూడా అందజేయడము జరుగుతున్నది. అయితే కార్డు సిస్టమ్, మిగతా జిల్లాలలో ప్రవేశ పెట్టబడలేదని కలెక్టర్ల నుండి మాకు వచ్చినటువంటి వార్త. గ్రామాలకు కూడా అందజేశాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—గ్రామాలకు అందజేశారు, గాని ప్రజలకు వెళ్లుతుందా లేదా అనేది ....

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—ప్రజలకు అందజేయడానికి గ్రామాలకు ఫేర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా అందజేయడం జరుగుతున్నది.

re : Need for disposal of 24,000 bags of rice which were confiscated at Bitragunta a year back.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులురెడ్డి (గూడూరు) :— అధ్యక్షా, సుమారు సంవత్సరము క్రితము బిట్రగుంటలో 24 వేల బస్తాల బియ్యాన్ని పట్టుకోవడం జరిగింది. దానికి సంబంధించి కోర్టులో చార్జుషీటు ఫైలు చేసినట్లు వున్నారు, అది సబ్ జ్యుడీస్, కాబట్టి న్యాయము అన్యాయము అనే సంగతి వేరు విషయము. కాని ఆ బస్తాలలో వున్నటువంటి బియ్యాన్ని యింతవరకు ఎందుకు అమ్మలేదు అనేది సమస్య. ముందు ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌వారు కొంటామన్నారు, ఇప్పుడు కొనమంటున్నారు. శుక్రవారంనాడు నాన్ అఫిషియల్ రెజల్యూషన్ పైన సివిల్ సప్లయి మినిస్టరుగారు మాట్లాడుతూ, యీ ధాన్యము అమ్మడానికి డి.ఆర్.ఓ ను ఆదేశించామని చెప్పారు. అది ఏమిచేశారో తెలియదు. కాని కోర్టు నుండి మాత్రము నిషేధాజ్ఞలు లేవు, కోర్టువారికి బాగా తెలుసు, అమ్మకపోతే ఆ బియ్యము చెడిపోతాయని. అందుచేత అమ్మడానికి నిషేధించడం జరుగదు. బస్తాలనుండి సాంపిల్స్ తీసుకొని యిప్పటికే అమ్మవలసి వుండెను. అట్లా అమ్మని కారణముచేత అవి దుర్వాసన పట్టిపోయాయి. కొడవలూరులో కొంత స్టాకు వుంది, బిట్రగుంటలో కొంత స్టాకు వుంది. ఆ దుర్వాసనవల్ల ఆ రెండు గ్రామాలలో మనుష్యులు నివసించలేనటువంటి పరిస్థితి వచ్చింది. పురుగులుపట్టిపోయాయి. 24 వేల బస్తాలు అంటే దాదాపు 24 లక్షల ఖరీదు చేస్తుంది. రేపు ఆ బస్తాల ఓనర్స్ కోర్టులో గెలిస్తే ప్రభుత్వము దాదాపుగా 24 లక్షల నష్టపరిహారం చెల్లించకతప్పదు. పురుగులు దాదాపుగా పూర్తిగా తినివేశాయి, అవి ఊరిమీద విస్తారంగా తిరుగుతున్నాయి. ఊరిలో వున్న బియ్యాన్ని తినడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాయి. ఊరిలో తిరుగుతూ వుత్సవము చేస్తూ నినాదాలు చేస్తున్నాయి, చల్లా సుబ్బారాయుడు–జిందాబాదు, పి.వి.నరసింహారావు – జిందాబాదు అని, అందుకని దానిగురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—అధ్యక్షా, మొన్న నేను మనవిచేశాను. 14-7-71 నాడు సీజ్ చేయడము జరిగింది. ఆ మిల్లర్స్ కోర్టుకు పోయి రిట్ పిటీషన్ ఫైలు చేయడముచేత, రిట్ అపీలుకు పోయిన కారణముచేత—ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ ఆక్టు ప్రకారముగా డి.ఆర్.ఓ.కు అధికారము వుంది—18-11-71

వరకు కాన్ఫిస్కేట్ చేయడానికి అవకాశం లేకుండాపోయింది. 15-11-71 నాడు 18,299 బస్తాలను కాన్ఫిస్కేట్ చేశారు. 4,579 బస్తాలను మాత్రము ఆయన లీనియెంట్ వ్యూ తీసుకొని రిలీజ్ చేశారు. దానిపైన తిరిగి సెషన్స్ కోర్టులో అపీలు చేయడము జరిగింది. దీని విషయము పోయిన సెషన్‌లో కొంతరు గౌరవ సభ్యులు రైజ్ చేశారు. బియ్యము దొరకని పరిస్థితుల్లో మనము వున్నప్పుడు, యీ బియ్యాన్ని ఫేర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా ఎందుకు అమ్మరు, మరి వీటిని నెల్లూరు చిత్తూరులలో ఎందుకు పంపరు అని అడిగారు. అప్పుడు నెల్లూరు, చిత్తూరు కలెక్టరులకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. అయితే వారుకూడా అవి అవసరము లేవని చెప్పారు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారిని తీసుకొమ్మని ఆదేశించడం జరిగింది. వారు, స్పెసిఫిక్ స్టాండర్డ్ ప్రకారముగా కొంత క్వాంటిటి వుందని, దానిని మాత్రము తీసుకుంటాము గాని మిగతాది తీసుకోడానికి వీలు లేదని చెప్పడం జరిగింది. ఈ విషయము గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా దృష్టికి తీసుకు వచ్చి, మన రాష్ట్రములో ఉప్పుడుబియ్యం వాడరని, వీటిని యితర రాష్ట్రాలకు అమ్మడానికి ఎగుమతికి అనుమతి యిస్తే వదిలించుకోడానికి వీలుంటుందని చెబితే వారు అనుమతి యిచ్చారు. ఇంతలోపల మిల్లర్స్ సెషన్ కోర్టులో రిట్ ఫైల్ చేసినందున, తిరిగి సాంపిల్స్ తీసుకొని, ఎనాల్సిస్ చేసి డిస్పర్స్ చేయాల్సిందని ఆదేశము వచ్చిన కారణముచేత దీనిని డిస్పోజ్ చేయడానికి అవకాశము లేకపోయింది. ఇప్పుడు హైకోర్టులో రిట్ పిటీషన్ వుంది, అమ్మినటువంటి మొత్తాన్ని కోర్టుకు కట్టేట్లు ఫైలు పుటప్ చేయబోతున్నాము. ఇంతకంటే యీ పరిస్థితులలో ఏమి చేయడానికి అవకాశము లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసులు రెడ్డి :—ఇప్పుడు మిగతావి కొనేవారు లేరు. కొనినా ఆ బియ్యము తిని మనుష్యులు బ్రతికి వుంటారా?

శ్రీ సి. సుబ్బారాయుడు :—అమ్మితే గూడా యిక్కడ కొనేవారు లేరు. ఆల్ ఇండియా లెవల్‌లో ఆక్షన్ వేస్తే యితర రాష్ట్రాలవారు వస్తారు. ముఖ్యంగా యిది కేరళ రాష్ట్రములో వుపయోగపడుతాయి.

PAPER LAID ON THE TABLE

AMENDMENTS IN SCHEDULE I TO THE DELIMITATION OF PARLIAMENTARY AND ASSEMBLY CONSTITUENCIES ORDER, 1966

Sri A. Baghavantha Rao :—Sir, with your permission, on behalf of the Minister for Home, I beg to lay on the Table a copy of the Notification of the Election Commission No. 282/1/AP/71 dated 1-12-1971, containing certain amendments in Schedule I to the Delimitation of Parliamentary and Assembly Constituencies Order, 1966 as required under sub-section (2) of section 9 of the Representation of the People Act, 1950, (Central Act 43 of 1950).

Mr. Speaker : Paper laid on the Table.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH PAYMENT OF SALARIES AND REMOVAL OF DISQUALIFICATIONS (AMENDMENT) BILL, 1972

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1972."

(Pause)

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is :

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1972."

The motion was adopted.

POINT OF INFORMATION

re: RELEASE OF WATER FROM TUNGABHADRA DAM RESERVOIR

శ్రీ పంకా సత్యనారాయణ :—ముఖ్యమంత్రిగారు శ్రీ కె.యల్. రావు గారితో చర్చించినట్లుగాను, ప్రెస్ స్టేటుమెంటు యిచ్చినట్లుగాను విన్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు తుంగభద్ర వాటర్సు విషయంలో మనహౌసులో ఒక స్టేట్ మెంట్ యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—Srimati Eswaribai also wanted to raise the same matter.

Smt. J. Eswari Bai :—I would request the Chief Minister or the Minister for Major Irrigation to make a statement on the supply of water from Tungabhadra to Nagarjunasagar. We would like to know something after the visit of Dr. K. L. Rao, the Chairman of the Tungabhadra Control Board to the city yesterday and the results thereon.

శ్రీ పి. వి నరసింహారావు :—నిన్న నన్ను పత్రికలవారు అడిగితే నేను మీకు ఏమీచెప్పను శాసనసభలో చెపుతాను అన్నాను. డాక్టర్ కె.యల్. రావు గారు తుంగభద్ర బోర్డు చైర్మనుగారు ఇక్కడకు వచ్చారు నిన్న. నేను యీ విషయం ప్రధానమంత్రిగారికి చెప్పినతరువాత వారి ఆదేశానుసారం వారు యిద్దరూ ఇక్కడకు వచ్చారు. వారు ఇక్కడకు రావడము మన అవసరాలు అన్ని వారికి చెప్పడం జరిగింది. ఆ చర్చలు నిన్న జరిగాయి. విషయం ప్రధానమంత్రిగారికి విన్నవిస్తాము. ప్రధానమంత్రిగారిని ముందు కలిశాను. వారు కేవలం మన అవసరాలు తెలుసుకొనడానికి మాత్రమే ఇక్కడకువచ్చారు. చర్చించాము. ఈలోగా మైసూరునుంచి నీరు తేవాలనేది కాకుండా దానికి బదులు మనం ఇక్కడున్న పరిస్థితులు బాగుచేయడానికి పంటలు రక్షించడానికి ఎలాగ వీలు ఉంటుంది అనేది మాట్లాడాము. మేము ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాం. కొంత పంపింగ్ ద్వారా రిప్లినిష్ చేయాలని 15 ఏప్రిలు దాటేవరకూ ఉన్నపంటలు రక్షించడానికి నిర్ణయించాము. చీఫ్ ఇంజనీర్సుకూడా వెళ్ళి మాట్లాడారు.

లెప్టు కెనాలుకు పంపింగు ఇనాళటినుంచి ప్రారంభిస్తారు. మైసూరు నీటికోరకు వేచిఉండడం కాకుండా మన వనరులు రెగ్యులేట్ చేసి పంటలు రక్షించడానికి వీలుంటుందేమో అనేవిషయంకూడా పరిశీలనచేసి చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ముఖ్యమంత్రిగారు వివరాలు పూర్తిగా చెప్పాలి.

Sri P. V. Na-asimha Rao :—I ave submitted that there are two or three things which we could do. మనకు అధికారం ఉన్నవాటికి డెడ్ లెవెలు ఉంది. నాగార్జునసాగరులో నీరుఉన్నది. అది పంపింగు చేయాలి. పంప్స్ ద్వారా చేయాలని చెప్పారు. మాగ్జిమమ్ రిలీజు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము.

re :- STANDARDISATION OF THE WEIGHT OF FERTILIS R BAGS

వ్యవసాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం) :—అధ్యక్షా, మార్చి 30 వ తేదీన నేను చెప్పినట్లుగా ఇవాళ టేబిలుపైన ఆర్డరు కాపీని పెట్టినాము. అందులో చిన్న సవరణ ఉంది. అది ఏమంటె నేను కాకినాడనుంచి ఇక్కడి పరిస్థితులనుబట్టి ఫోనుచేసి సరుకు తీసుకోవాలని చెప్పాను. అలాగ చేయడానికి వారికి కొన్ని ఇబ్బందులున్నాయి. 40 కె జి లు 30 కె.జి.లు 35 కె.జి.లు 42 కె జి లు 50 కె.జి.లు తక్కువఉంటె కుదరదు. 50 కె జి లు స్టాండరడయిజ కావాలంటె 50 కె.జి.లు ఉండాలి. కాబట్టి స్టాండరడయిజుచేసి 50 కె.జి. లకు ఆ బస్తాలు ఉండాలని ఆదేశాలు ఇచ్చాము. కాబట్టి ఇది ఒంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, సవరణ చెప్పారు మంత్రిగారు యీ హావుసులో బస్తాలు వై చేసి తరుగును తగ్గించిఉన్న వెయిట్ నుబట్టి ఆ వెయిట్ మేరకే ధర తీసుకుంటారని ఆ మేరకు ఆర్డర్సు పంపించామన్నారు. అటువంటి ఆర్డర్సు రీసెంట్ గా పంపించలేదు. నాకు తణుకునుంచి లెటరు వ్రాశారు. 4000 టన్నులు పశ్చిమగోదావరికి దిగుమతి చేశారు. అన్ని బస్తాలు 35 కె జి లు 42 కె జి.లు ఒక్కొక్క బస్తాకు ఉన్నాయి. అక్కడ అఫీసర్సుకు వెయిట్ నుబట్టి ధర తీసుకోవాలని ఆర్డర్సు ఉన్నాయి కాబట్టి అట్లాగ ధరఉన్న వెయిట్ కు మాత్రమే తీసుకోవాలనిచెపితే ఆ ఆఫీసరలు మాకు అటువంటి ఆర్డర్సు ఏమీలేవు మాకు రాలేదు, మాకు అట్లాగఉన్న వెయిట్ ప్రకారం ధర తీసుకుంటె మాకు 2,64,000 రూ.లు నష్టము వస్తుందిఅని డిస్ట్రిక్ట్ కోఆపరేటివ్ సొసైటివారు అంటున్నారు. వారు మాకువచ్చిన నష్టం ప్రభుత్వం ఇస్తుందా అనికూడా అంటున్నారు. జి. వో. మాకు ఏమీ రా లేదు, మీ యం. యల్. ఏస్. అలాంటి మాటలునమ్మి ఇలాగ అంటారు అని ప్రశిడెంట్ నారాయణస్వామిగారు మాకు చెప్పారు. వారు చెప్పింది పొరపాటు అని అంటారా మంత్రిగారు ? మంత్రిగారు అబద్ధాలు చెపుతున్నారా ? మా రైట్స్ సంగతేమిటి ? వారు చెప్పినది నమ్మి ఆ వెయిట్ కే డబ్బు ఇస్తారు. జి.ఓ. వచ్చిందని

మేము చెబితే మా ప్రతినిధులు వెళ్ళి డిమాండ్ చేస్తే మీ ఎమ్. ఎల్. ఏలు ఇలాగే చేస్తూ ఉంటారని అన్నారు. యాస్పెర్షన్ మామీద కాస్టు చేయడమే కాకుండా మా పరువు ప్రతిష్ఠ మంత్రిగారు చెప్పినటి సమ్మెడంవల్ల బయట పోయింది. ఆ రూపేణా మన హౌసులో ఉన్నటువంటి మొత్తం సభ్యులయొక్క ప్రివిలేజస్ ఎఫెక్టు అయినాయి. కాబట్టి ఇది తమరు ప్రివిలేజ్ మోషన్ కమిటీకి రిఫర్ చేయమని, దీనిని ఎంక్వయిరీ చేయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది వాస్తవంగా జరిగిన ఘటన. ఇప్పుడు గవర్నమెంటువారు టేబుల్ పైన ఒక జి.ఓ. పెట్టారు. ఆ జి.ఓ.లో కూడా వెయింగు ప్రకారం రేటు తీసుకోమనిలేదు. స్టాండర్డైజు చేసి ఇమ్మనడం అనేది ఎప్పుడో ఇష్యూ చేశారు. 1966 వ సంవత్సరం జి.ఓ. కోట్ చేస్తూ ఇది ఇస్యూ చేశారు. రిఫరెన్సుకూడా 11-7-1968 నాటిది. అందుచేత ఇది నేను రీసెంటుగా జి.ఓ. ఇస్యూ చేశానని మంత్రిగారు చెప్పడం అవాస్తవం, అబద్ధం. అది మేము నమ్మి మేము ప్రజలకు చెబితే మామీద నమ్మకం పోయింది. అందుచేత మంత్రిగారు ఇప్పుడైనాసరి ప్రజలలో పరువు పోకుండా ఉండాలంటే ఎంత వెయింగ్ ఉంటే అంతదానికి డబ్బు రైతులు ఇవ్వాలని ఒక జి.ఓ.ను ఇస్యూ చేయమంటే ప్రివిలేజ్ మోషను విత్‌డ్రా చేసుకోనడానికి నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. అంతేకాని స్టాండర్డైజు చేసి మేము 60 కేజీలు ఇస్తాము అంటేమాత్రం మోసం. అలా చేయడానికి వీలులేదు. బాగ్‌లో ఎంత క్వాంటిటీ ఉంటే అంత డబ్బు ఇవ్వవచ్చునని జి.ఓ. ఈ రోజున పాస్ చేసి వారు పంపిస్తే నేను ప్రివిలేజి మోషను విత్‌డ్రా చేసుకుంటాను. నాకు అభ్యంతరం ఏమీలేదు. లేని ఎడల మా పరువు పోయింది మన హౌసు పరువు పోయింది. కాబట్టి తమరు సీరియస్‌గా కన్సిడర్ చేసి దీనిని ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— 1966 వ సంవత్సరములో సెంట్రల్ గవర్నమెంటువారు పంపించినది మీకు ఇచ్చినటువంటి జి. ఓ. లో లాస్టు పేరాలో ఉంది. అందులో క్లియర్‌గా వెయిమెంటు చేసి ఇవ్వవలసిందని ఉంది. మేము చెప్పినదానిలో ఏమీ పొరపాటు లేదు. ఆడిట్‌లో అభ్యంతరం వస్తుంది గనుక డైరెక్టర్ స్టాండర్డైజు చేసి ఇవ్వమని చెప్పారు. మీకు క్లియర్‌గా అందులో ఉంది. కాకినాడ నుంచి డైరెక్టరుకు నేను ఫోను చేసి ఎవరికి అన్యాయం జరగకుండా చూడాలని, తూకం వేసి ఎంత ఉంటే అంతకు డబ్బు తీసుకోమని స్పష్టంగా చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— కాకినాడ నుంచి చెప్పినది ఎప్పుడు?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— 28 డిశంబరునాడు నేను చేశాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:— మీరు 28 డిశంబరునాడు కాకినాడనుంచి మీ డైరెక్టరుకు ఫోను చేసిన తరువాత ఆయన అటువంటి ఉత్తర్వులు ఎందుకు జారిచేయలేదు?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— ఈ వెయిటేజిలో ప్రతి బస్తాకు 50 కిలోలు ఉండాలి. 50 కిలోలు ఉండవలసినదానికి కొన్ని 40 ఉండి, కొన్ని 15 ఉండి,

కొన్ని తెం ఉంటే ఆడిట్‌లో అభ్యంతరాలు ఉంటాయి కనుక దానిని స్టాండర్డైజు చేసి 50 కిలోల బస్తాలుగా మళ్లీ పట్టి వారు ఇచ్చారు. ఇచ్చినదానిలో కూడా భేదంలేదు. నేను చెప్పినదానిలో కూడా భేదంలేదు. దీనిలో ఒకరిని మోసము చేయడంకాని ఎవరికి నష్టం కలిగించడానికి కాని ఏమీలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా! పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. మంత్రిగారు ఇందులో క్లియర్‌గా ఉన్నది, నేనే చదువుకోలేదు, అర్థం అవలేదని చెబుతున్నారు. ఇందులో ఏమని ఉందంటే స్టాండర్డైజు చేసి వాటిని కుదించి కట్టమని ఉంది. అంతేగాని అందులో ఎంత ఉంటే అంతకే డబ్బు ఇవ్వాలని లేదు. అది వారు చేసిన ప్రామిస్ మన సభాసులో.

మిస్టర్ స్పీకర్:— దానికి ఆయన ఏమి చెబుతున్నారంటే 1964 లో ఇచ్చినటువంటి దానిలో ఆఖరు సెన్‌టెన్సు చూడండని అంటున్నారు. In view of this there should be no difficulty in ensuring that fertiliser supplies are made on the basis of actual weighment if so demanded by the cultivators.

Sri Vanka Satyanarayana :—They are demanding but we are not giving. ఇప్పుడు క్లియర్‌గా ఎంత ఉంటే అంతకే ఇవ్వాలి. వారు చెప్పిన సర్క్యులరు కూడా సభలో పేపర్లో ఇచ్చాను. An order to the effect that the ryots should be charged according to the weight had already been issued ఎంత ఉంటే అంత తూచి వేస్తే రైతులకు ఇమ్మని చెప్పారట రీసెంట్లీ వుయి హావ్ గివెన్ యాన్ ఆర్డర్ అన్నారు. రీసెంట్లీ అంటే 1966 లోనా అధ్యక్షా. ఇప్పుడు వారు చెప్పిన అక్షరాల మేరకు వెయిట్ ఎంత ఉంటే అంత చేటుకు ఇవ్వడం కోసం ఒక జి. ఓ ఇస్యూ చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:— ఇప్పుడు వారిని ఒకటి అడిగితే సరిపోతుంది. గౌరవ సభ్యులు కూడా అదే అడిగారు. ఇదివరకు లేకపోయినా మీరు ఇప్పుడు ఎక్కడైనా సమ్మతం చేసి స్టాండర్డైజు చేయకుండా 50 కిలోలు కాని 100 కిలోల బాగ్ కాని అంతలేకుండా తక్కువ ఉంటే ఆ తక్కువ ఎంత ఉన్నదో ఆ తక్కువ వరకే తూకము వేసి ధర నిర్ణయించి రైతులకు ఇవ్వండని చెప్పి ఇప్పుడైనా మీరు చెప్పడానికి మీకు అభ్యంతరం లేదు కదా. ఆ విధంగా ఇస్యూ చేస్తారా?

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం:— ఎప్పుడైనా రైతుకు లెక్కలు వేసి ఇవ్వడం కావాలి కాని నాకు అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ వి. రత్నసభాపతి :—ఇప్పుడు ప్రివిలేజ ఇస్యూపై సంబంధించి మనము మాట్లాడుతున్నాము

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రివిలేజ్ ఇస్యూనుంచి మనము కొంత ముందుకు వెళ్లడం, వెనుకకు వెళ్లడం జరిగింది గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలవల్ల. వారు ఆవిధంగా ఇస్యూ చేస్తామని చెప్పినారు కనుకండి, అప్పుడు—There is no question of privilege.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ఇదివరకు హౌసులో చెప్పింది, పేపర్లో వున్నది ఒకటే అంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీకు కావలసిందేమిటో సూటిగా అడగండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వారు అగ్రీ చేస్తే ప్రివిలేజ్ ఉన్నది. అది కాకుండా, వారు రైతులకు ఎంత సప్లయి చేస్తే, ఆ తూకము మేరకు డబ్బు తీసుకోవాలని జి. ఓ. ఇస్యూ చేస్తే నేను యిది విత్‌డ్రా చేసుకోడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—అసలు రెండింటికీ తేడా లేదు; కొంచెం మాటలలో తేడా తప్ప. తూకము వేసి ఇవ్వమని ఇదివరకు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు ఇచ్చిన ఆర్డరు వున్నది. ఆ జి ఓ. వున్నది. ఇప్పుడు స్టాండర్డయిజ్ చేసి ఇవ్వమనిచెప్పి జి. ఓ ఉన్నది. మేము కాకినాడనుంచి ఫోన్‌చేసి రైతులు గోల చేస్తున్నారండి అంటే వారికి తూకము వేసి ఎంతవుంటే ఆమేరకు ఇవ్వండని చెప్పిన మాట యదార్థము. వారు ఏమి చెప్పారంటే ప్రాక్టికల్‌గా ఆడిట్‌లో కొంత ఇబ్బంది వుంటుంది. ఎందుకంటే కొన్నిటిలో 40 కిలోలు, కొన్నిటిలో 45 కిలోలు, కొన్నిటిలో 35 కిలోలు ఈవిధంగా తేడాలు వుంటాయి. కనుక ఈ తేడాలు సరిచేసి 50 కిలోలకు స్టాండర్డయిజ్ చేసి ఇవ్వాలని వారు చెప్పారు. అదీ ఉన్నది. ఇప్పుడు పంపించాలన్నాకూడ పంపిస్తాము, రైతులకు ఉపయోగము కలుగుతుందంటే మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—మినిస్టరుగారు చెప్పినదానికి సత్యనారాయణగారి క్లారిఫికేషన్‌కుసంబంధంలేదు. This came to us in 1966 from the Minister of F & A (Dept. of Agri.) New Delhi addressed to all State Governments. వీళ్లు ఒక క్వశ్చన్ పోజ్‌చేశారు. అది చాలా క్లియర్‌గా వున్నది. "In view of this there should be no difficulty in ensuring the fertiliser supplies are made on the basis of actual weighment if so demanded by the cultivators"—This is the crucial question. సత్యనారాయణగారు రెయిజ్ చేసిందికూడ ఇదే. ఇప్పుడు వ్యవసాయము చేసేవాళ్లు ఫర్టిలైజర్సు ఏ బస్తాలో ఎంత ఉన్నదో దాని తూకముమేరకు డబ్బులు తీసుకొమ్మని కోరారు. 7-1-1972 తేదీన మన ప్రభుత్వము, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్, డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ ఒక మెమొ ఇస్యూ చేశారు, అగ్రికల్చర్ ఆఫీసర్లకు, డిప్యూటీ డైరెక్టర్లకు. కాని మినిస్ట్రీ ఆఫ్ ఫుడ్ అండ్ అగ్రికల్చర్, గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియావారు ఇస్యూ చేసిన సర్క్యులర్‌కు, వీళ్లు ఇస్యూచేసిన మెమోకు సంబంధం లేదు. అక్కడ వున్న బస్తాలు అక్కడే తూకమువేసి, ఎంత తూకము ఉన్నదో దానిమేరకు డబ్బు తీసుకొమ్మని క్లియర్‌గా ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తే, వీరేమో ఆ బాగ్సులో ఉండేదానిని తీసి కొత్తబాగ్సులోకి నింపి స్టాండర్డయిజ్ చేసి ఇవ్వాలని చెప్పినటువంటి దీనికి దానికి సంబంధం లేదు. గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారి సర్క్యులర్ ప్రకారం చేసివుంటే ఈ ప్రశ్న ఉదయించదు. కనుక ఇప్పుడు క్లియర్‌గా ప్రివిలేజ్ ఇస్యూ ఇందులో ఉన్నదికాబట్టి మీరు కమిటీకి పంపించో లేకపోతే మంత్రిగారినుంచి క్లియర్‌గా

స్టేటుమెంటు ఇప్పించండి. ఈవిధంగా జి. ఓ. ఇస్యూచేస్తాము, ఉన్నటువంటి బస్తాలు ఏవిధంగా ఉంటే ఆవిధంగా ఏ వెరైటీకి ఆ వెరైటీ అవి ఎంత తూకము ఉంటే అంత తూకము మేరకు డబ్బు తీసుకొనేటట్లు, ఆ విధంగా క్లియర్‌గా ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే ఇది ప్రివిలేజ్ ఇస్యూ అవుతుంది. వారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటు నిజము కాదు. అది సత్యదూరము అవుతుంది. This statement misleads the House and the public as well. The crux of the problem is totally different. This a fit case for the privilege issue.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పుతూ ఒక పొరపాటు నుంచి మరొక పొరపాటులోకి దొర్లుతున్నారు. అసలు ఈ రీప్యాకింగు ఆర్డర్సు ఇచ్చినందువల్ల అందులోమళ్లీ మిస్చీఫ్ జరుగుతున్నది. డిసెంబరు 24, జనవరి 4న 19 వాగన్లు విజయవాడకు వస్తే, అందులో 940 టన్నులు తక్కువ అని చెప్పి లెక్క తేల్చి అంతమేరకు డబ్బు తగ్గింపుచేశారు అది పట్టుకొన్నారు. మళ్లీ తక్కువ వచ్చింది. ఈ విధంగా రీప్యాకింగులో మిస్చీఫ్ జరుగుతున్నది. ఇందులో ఉన్నటువంటి వర్డింగు వెయిమెంటు విషయము, 50 కిలోలు ఉండేది ఇవ్వమని చెప్పడం తప్పితే మరేమిలేదు మళ్లీ రీప్యాకింగు అంటే మళ్లీ మిస్చీఫ్ జరిగేదానికి అవకాశము ఉన్నది. కనుక అది లేకుండా ఎంత వెయిమెంట్ ఉంటే అంతవరకే డబ్బు తీసుకొనేటటువంటి ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఇస్తామని చెప్పితే దానివలన రైతులకు న్యాయం జరుగుతుంది. కనుక ఆ విధంగా జి. ఓ. పంపించేటటువంటి హామీ ఇస్తే తప్ప లేకపోతే ఒక పొరపాటునుంచి మరల ఇంకొక పొరపాటులోకి పోయేదానికి అవకాశము ఏర్పడుతున్నది.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు) :—అధ్యక్షా, అసలు ఈ విషయంలో మాట లేదా తప్పు రైతుకు వచ్చే నష్టం ఏమీలేదు. ఒకటి, తరిగినదానికి ఎంతైతే తరిగిందో అంత మొత్తం తగ్గించి తీసుకొమ్మని ఇస్యూచేసినటువంటి ఆర్డరు ఒకటి. ఎంత తరుగు వచ్చిందో అంత భర్తీచేసి ఇవ్వమని అనేది ఒకటి. దీనివల్ల నష్టములేదు. దానిగురించి మంత్రిగారు కాకినాడలో ఫోన్‌లో మాట్లాడుటూ చెప్పారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఆర్డర్ ప్రకారంగా ఏవో కాని టెక్నికల్ అబ్జెక్షన్సు వస్తాయని డైరెక్టరుగారు అన్నట్లు కన్పడుతుంది. దానిలో కూడ రైతులు గనుక ఆ బస్తాలో ఎంత ఉన్నదో అంత ఇవ్వమని కోరినప్పుడు అది తూకమువేసి తీసుకోడానికి అభ్యంతరములేదు. అయితే ఇది ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. ఈ విషయంలో రైతులకు నష్టం ఏమీలేదు. అయితే సభ్యులు చెప్పారు. బస్తాలో తగ్గినంత మేరకు డబ్బు తగ్గించి డబ్బు తీసుకొనే విధంగా ఆర్డర్సు ఇస్యూచేస్తే బాగుంటుంది. అయితే అధికారుల అభిప్రాయం ఏమో అన్ని బాగ్సులోను ఒకేరకంగా తక్కువగా ఉండదు, రకరకాలుగా ఉంటుంది, ఆ సందర్భంలో కొన్ని ఆడిట్ అబ్జెక్షన్సు వస్తాయి అని. అందుచేత ఈ రెండింటిని సమన్వయంచేసి ఈ రెండు అభిప్రాయాలు దానిలో ఇమిడ్చడం మంచిది. మాట పట్టింపు కోసం ఏదో ఒకే పద్ధతి ద్వారా ఆర్డర్సు ఇవ్వడం సబబు కాదు. ఎవరికి ఇబ్బంది లేకుండా, నష్టము లేకుండా చేయడం మంచిది.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా సర్క్యులర్ అది తూ. చ. తప్పకుండా ప్రభుత్వమువారు అమలు జరుపవచ్చు. అందులో క్లియర్‌గా చెప్పారు, కల్టివేటర్సు అడిగితే అక్కడ ఉన్నటువంటి బస్తాను తూకము వేసి ఆ తూకము ప్రకారము ఇవ్వండని. కనుక అల్లాంటి జి. ఓ మనము ఇస్యూ చేస్తే సరిపోతుంది ఇక్కడ ఇస్యూచేసినటువంటి జి. ఓ. టోటల్లీ డిఫరెంట్. మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ వ్యవహారము రీప్యాకింగు చేసినా అక్కడ ఉన్నటువంటి వెయిమెంటు కరెక్టుగా ఉంటుందనిలేదు గనుక గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియావారి సర్క్యులర్ ప్రకారం ఈ గవర్నమెంటువారు ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఇస్తారా ?

శ్రీ కె రంగదాస్ (కొల్లాపూర్) :—అధ్యక్షా, ఈ బాగ్సులో ఉన్న ఫర్టిలైజర్సు దాదాపు బాగుకు 10 కిలోలు తక్కువ వచ్చినప్పటికి, సరియైన డబ్బు తీసుకొని విక్రయింపు చేస్తూవచ్చారు. 71 జూన్‌వరకు ఏ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు అయితే ఈ బాగ్సు ఇచ్చి సేల్సు చేయమని అన్నారో వాటన్నింటికి తరుగు క్రింద, ట్రాన్స్‌పోర్టు డబ్బు కట్టించింది ప్రభుత్వము రైతుల దగ్గర నుంచి మాత్రం వారు సక్రమమైన డబ్బు తీసుకొన్నారు. తక్కువగా ఉన్నా, దానికి కూడ కరెక్టుగా డబ్బు తీసుకొని విక్రయించారు. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఏదైనా తరుగు వచ్చిందో అదంతా 24 గంటలలో ఆ లెక్కలు తయారుచేసి ఆ డబ్బు ప్రభుత్వము నుంచి తీసుకొనే విధంగా చేశారు. ఎటు చేసినా రైతుకు నష్టంలేదన్నారు. నష్టముచాలఉన్నది 50 కె. జి లు ఇంత ధరకు విక్రయించాలంటే కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీసు విక్రయిస్తున్నారు. సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ప్రకారం తూకము వేసి ఇవ్వడం మంచిదే. అమ్మకానికి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కు ఇస్తున్నారు. కాని వేలకొలది బస్తాలు తెచ్చినప్పటికీ నెలా రెండు నెలలు తూకము వేయలేదని ఆపివేస్తున్నారు. ఆ బస్తాలు రాగానే వెంటనే తూకమువేసి తక్కువ తూకంఉంటే ధర సవరణచేసి ఇవ్వడములో ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకాడాలి. రైతుకు ఎందుకు నష్టం చేయాలి. అది కూడ సవరించాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—రీ పాకింగు గురించి చెప్పాను 50 కె. జి లు వుండాలి. 50 కె. జి. బస్తాలు ఇవ్వాలన్నారు. డబ్బు 50 కె జి.లు తీసుకొంటామన్నారు. కాని ఉండాలి, 50 కె.జి.ల 45 కె. జి.లుంది 45 కె.జి.లకు డబ్బు తీసుకుంటే అడిట్ అబ్జెక్షననేది ఏమిటి ? అడిట్ అబ్జెక్షన్ ఎట్లా వస్తుంది ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఇప్పుడు సమస్య ఏమిటో చూడాలి. రైతుకు ఆ సంచిలో ఎంతతూకం ఉంటుందో అంతే తూకమునకు ధర రైతుకు చెల్లించాలి. రిపేకింగ్ అనేది సెపరేట్ సమస్య. రైల్వే స్టేషన్‌లో పోతుందో పిచ్‌యార్డులో పోగొట్టుకొంటారో ఆ సమస్య మనది కాదు. రైతుకు సంచిలో ఎంత ఎరువుంటే అంత ధర చెల్లించాలనేది కావాలి. అటువంటి ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఇస్తే ఇక ఈ ప్రశ్న లేదు. రిపాకింగ్ చేసిన సంచులుగాని చేయని సంచులుగాని రైతుకు యిచ్చేటప్పుడు తూకమువేసి ఇవ్వమనండి. తూకంలో ఎంతవస్తే అంత

తీసుకోవాలని ఇన్‌స్ట్రక్షన్సు ఇష్యూ చేయడానికి అభ్యంతరం ఉండాల్సిన అవసరం లేదు.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం :—ఆ ప్రకారమే ఇస్తాము. ఎంత ఇస్తా మూకం ఉన్నదో ఆ ధరకు ఇవ్వడానికి మాకు అభ్యంతరంలేదు. రైతుకు కరెక్టు ధరకు ఇవ్వడానికి అభ్యంతరంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : —ఉత్తర్వులు జారీ చేయండి.

శ్రీ కాకాని వెంకటరత్నం : —చేస్తాము.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఎప్పుడు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వెంటనే చేస్తారు.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వారు జారీ చేసిన తరువాత మా మోషన్ విషయం కన్సిడర్ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—జారీ చేయకపోతే అప్పుడు మళ్లీ మోషన్ తీసుకురండి.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—వెంటనే జారీ చేస్తామని చెప్పారుగాని ఈ సమావేశం అయ్యేలోపల జారీచేసి మాకు ఇక్కడ ఇవ్వండి.

Mr. Speaker:—That can be done.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri Syed Hasan:—Sir, I have submitted an adjournment motion. It was a matter of public importance.

Mr. Speaker :—I am taking that up under Rule 83.

Sri Syed Hasan :—Sir, it was an adjournment motion and a definite matter of public importance. If it is taken up as general motion, it will loose its importance.

Mr. Speaker :—You may come and see me in my chamber; and if I am convinced then I will take that up.

GOVERNMENT RESOLUTION

re:—RATIFICATION OF THE CONSTITUTION (TWENTY-FIFTH AMENDMENT) BILL, 1971.

Mr. Speaker :—Now, we shall take up the ratification of the amendment to the Constitution of India.

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు :—అధ్యక్షా. మన సభముందుకు వచ్చిన రాజ్యాంగ సవరణను నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. భారత రాజ్యాంగం సవరణలు 24, 25, 26 సవరణలు దేశ వ్యాప్తంగా చాలా చైతన్యం తెచ్చాయని చెప్పడంలో సందేహం లేదు. దీనికి మూల కారణం నేటి సామాజిక పరిస్థితులు ఆర్థిక పరిస్థితులు అని చెప్పడానికి సందేహించనక్కరలేదు. ముఖ్యంగా యిందులోఅనేక విషయాలు యిమిడి ఉన్నాయి. నేటి సామాజిక పరిస్థితులలో చాలా వరకు కొన్ని

పరిస్థితులు అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి. కొన్ని పరిస్థితులు మెరుగ్గా ఉన్నాయి. సమాజానికి కావలసినది సాంఘిక సౌభ్రాతృత్వమే కాకుండా ఆర్థిక సౌభ్రాతృత్వం కూడా కావాలి. అది లేనందున నేటి సమాజంలో ఒక రకమైన హింస, ద్వేషము ప్రకోపిస్తున్నాయి. జాతి నాయకుడు మహాత్మాగాంధీ ఈ దేశం యొక్క సామాజికాభివృద్ధి శాంతియుతంగా జరగాలని ఉద్దేశ్యపడ్డారు. ఆ ప్రకారం వారు అనేక సందేశాలు ఇవ్వడమే కాకుండా అనేక సూచనలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. సమాజం శాంతియుతంగా పరిఢవిల్లాలంటే దినదినాభివృద్ధి చెందాలంటే సమాజంలో హెచ్చు తగ్గుల స్థానము పరిమితమై ఉండాలి ఈ హెచ్చు తగ్గుల విధానం తగ్గించి తీరాలి. నేటి సమాజంలో పూర్తిగా సామ్యవాద విధానమూ లేదు. పూర్తిగా పెట్టుబడిదారీ విధానమూ లేదు. మిశ్రమ విధానంలో నడవడం సమంజసముగా కనిపించడంలేదు. ఈ హెచ్చుతగ్గులు ఆస్తుల రూపంలో ఉన్నవి. ఆస్తులు పరిమితం అయితేతప్ప సమాజానికి శ్రేయస్సు లేదనేది చెప్పాల్సిన అవసరంలేదు. ఆచరణలో మాత్రము ఈ హెచ్చు తగ్గుల తగ్గింపు కార్యక్రమం నెమ్మదిగా నడవడం వల్ల ఈ పరిస్థితులలో రాజ్యాంగ సవరణ అవసరమా అనవసరమా, అవసరం అయితే ఎంత తొందరలో చేయాలి. అనే దానికి మాత్రం యిది పరిమితమై ఉన్నది. సమాజంలో హెచ్చు తగ్గులు తగ్గాలి. ఆర్థిక వ్యవస్థలోగాని సాంఘిక వ్యవస్థలో గాని అనేక రకాలున్న వైషమ్యాలు తగ్గాలంటే యీ సమాజానికి ఒక క్రొత్త రూపం యివ్వాలి. వెంటనే ఆచరణ లోకి తేవాలి. హెచ్చు తగ్గులు తగ్గించాలంటే ఆస్థి పరిమితం చేయాలంటే దానికి నష్టపరిహారం యివ్వడం అనేది చాలా ఆటంకంగా కనిపిస్తున్నది. ఈ సవరణలో ఒక మొత్తము కలవిచ్చారు. ఈ మొత్తం నిర్ణయించే అధికారులు దానికి అదనపు రేటు నిర్ణయించవచ్చును. తక్కువ రేటు నిర్ణయించవచ్చును. ఈ నష్టపరిహారం విషయంలో ముందుగా జాగ్రత్త పడాలి తప్ప ప్రతి విషయంలో కోర్టుకు వెళ్ళి దాని ద్వారా ఒక ఆర్డరు, తీర్పుపొంది దాని ప్రకారం ప్రభుత్వం అవసరమైన మేరకు యివ్వాలంటే చాలా జాప్యం జరుగుతోంది. దానివల్ల సమాజంలో నిస్పృహ ఏర్పడుతోంది. అందుచేత యీ సవరణలో నష్టపరిహారం క్రింద ఎదైతే మొత్తం ఉదహరించబడిందో అది సవ్యంగా ఉన్నది. వెంటనే ప్రభుత్వ అవసరాలకు సరిపడేటటువంటి ఆస్తిగాని, తదితర పరిస్థితులుగాని తీసుకోవాలి అన్నప్పుడు కోర్టులలో చెలామణీ చేయకుండా, కోర్టులు ఆలోచన చేయకుండా సమాజంలో అత్యవసర కార్యక్రమాలు వెంటవెంటనే అమలు జరగటానికి అవకాశం ఉంటుంది కనుక యీ సవరణ చాలా న్యాయమైనది, సవ్యమైనది, సత్వర ఫలితాలు ఇచ్చేది అని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను; జై హింద్.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా! ఈ కాన్‌స్టిట్యూషనల్ అమెండ్‌మెంటు విషయంలో చాలా గొప్పగా సోషలిజానికి దారితీసే విధంగా ఉన్నట్లు చెప్పబడింది. ఇది ప్రజలను మోసగించటానికి చేయబడిన ఒక ఎత్తు అని మనవిచేస్తున్నాను మీరు గ్రూపు రాజకీయాలు పెంచుకోటానికి తమ పట్టింపులు సాగించుకోటానికి చేయబడిన అమెండ్‌మెంట్ ఇది. ఈ అమెండ్‌మెంట్‌లో సూచింపబడిన ప్రధాన అంశాలు మూడు. నష్టపరిహారం బదులు ఎమౌంట్ అని పెట్టటం, ఆ ఎమౌంట్ నిర్ణయించే

అధికారం కోర్టులకు లేకుండా పార్లమెంటుకు ఉంచటం, ఆ ఇచ్చే ఎమౌంట్ నగదు బదులు బాండ్ రూపంలోగాని, ఇతర రూపంలోగాని ఉంచటం— యీ మూడు ప్రధాన అంశములు ఉన్నవి. కాని ఇది సోషలిజమ్ రావటానికి మార్గము కాదు. సోషలిజమ్ రావాలంటే— పెద్దపెట్టుబడిదారుల భూస్వాముల యొక్క ఆస్తులు ఎట్టి నష్టపరిహారం లేకుండా తీసుకోవటం అన్నది మూలమైన అంశము రాజ్యాంగ చట్టములో స్వంత ఆస్తికి గ్యారంటీ హక్కు ఏర్పాటు చేయబడింది అందుచేత 1964 లో 10 కోట్ల రూపాయల ఆస్తిగలిగిన ఆస్తిపరులు ఇవాళ 10 కోట్ల రూపాయల ఆస్తిపరులు కావటం మనం చూస్తున్నాము. ఈ అమెండ్‌మెంట్ వల్ల వారి యొక్క ఆస్తులకు, వారి యొక్క సంపాదనకు నష్టం కలుగుతుందా అంటే ఏ విధమైన నష్టము కలుగదు జమీందారీలను రద్దుచేశామని, ఇప్పుడు రాజభరణాలను రద్దు చేశామని ఘనంగా చెప్పటం జరిగింది. రాజభరణాలను రద్దుచేయాలని, భూస్వాములకు నష్టపరిహారం ఇవ్వవద్దని అన్న పెద్దలు వోటింగు వచ్చేటప్పటికి అటు వైపే వోటు చేయటం జరిగింది తమ ప్రయోజనాలను, భూస్వాములను ఆస్తిపరులను లొంగదీసుకోటానికి, కొన్ని ప్రయోజనాలను సాధించుకోటాని మాత్రమే యీ అమెండ్‌మెంట్ చేయబడింది తప్ప, ఇది సోషలిజమ్ వైపునకు పోయే మార్గంకాదు సోషలిజమ్‌కు పోవాలంటే దానికి ప్రత్యేకమైన కొన్ని సవరణలు చేయవలసిన అవసరము ఉన్నది చిన్న ఆస్తిపరుల చిన్న పెట్టుబడిదారుల ఆస్తులు, వారి భూములు ముట్టుకోకుండా ఉండాలి. గవర్నమెంటువారి భూములను హాస్పటల్ కొరకుగాని, స్కూల్సు కొరకుగాని తీసుకోవలసివస్తే అటువంటిదానికి డబ్బు ఇవ్వటానికి అభ్యంతరం లేదు కాని భూస్వాముల భూములు, పెద్ద పెట్టుబడిదారుల పరిశ్రమలు, విదేశీ సామ్రాజ్యవాదుల యొక్క ఆస్తులు బ్యాంకులు జాతీయం చేసినపుడు ఎలాంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వకూడదు అనే రూపంలో అమెండ్‌మెంట్ ఉండటం చాలా అవసరము ఈ ఫండమెంటల్ మార్పు రాజ్యాంగ చట్టంలో చేయకుండా, కోర్టులకు వెళ్లకూడదని, నగదు బదులు బాండ్ రూపంలో ఇస్తామని— యీ విధంగా స్వల్ప విషయాల మీద అమెండ్‌మెంట్ తీసుకువచ్చినందువల్ల సమస్య పరిష్కారం కాదు ఈ విషయంలో పార్లమెంటులో మా కమ్యూనిస్టు-మార్క్సిస్టు పార్టీ సభ్యులు స్పష్టమైన సవరణలతో ముందుకువచ్చినా పార్లమెంటులో ఉన్న కాంగ్రెసుపార్టీ వారు అత్యధిక మెజారిటీతో వాటిని నిరాకరించారు. ఇది ఏదో రాటిఫికేషన్ కొరకు పెట్టబడింది తప్ప— ఇది సోషలిజానికి కనీసము పునాది ప్రాతిపదిక వేయటానికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడదు. కాబట్టి యీ అమెండ్ మెంటు సోషలిజమ్ వైపుకు మార్గం తీసుకువస్తుంది అని చెప్పే మాట ప్రజలను మోసగించటానికి, ఆత్మవంచన, పరవంచనకు పనికివస్తుందితప్ప, అందులో సత్యం లేదు. ఈ అమెండ్‌మెంట్‌ను నేను బలపర్చలేకపోయినా— వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం కూడ లేదు కోర్టుకు వెళ్ళకుండా ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన పార్లమెంటు నిర్ణయించటానికి పార్లమెంటుకు అధికారం ఉండకూడదు అని అనటానికి వీలులేదు. నగదు వెనువెంటనే ఇవ్వకపోతే బాండులు ఇవ్వటానికి అయినా ఒప్పుకోవచ్చును. ఇవి చాలా స్వల్ప విషయాలు కాబట్టి వీటిని వ్యతిరేకించటం లేదు కాని యీ అమెండ్‌మెంట్ సోషలిజానికి మార్గం అవుతుందని, సోషలిజమ్ స్థాపనకు తోడ్పడు

తుంది అంటే— దానిని నేను ఏ విధంగాను అంగీకరించటంలేదు. ఇది ప్రజలను తప్పుదు దారిని నడిపించే, మోసం చేసే అమెండ్‌మెంటు అని భావిస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:— అధ్యక్షా! ఈ అమెండ్‌మెంట్ చాలా ముఖ్యమైనది అనటంలో ఎవరికి అభిప్రాయభేదం లేదని అనుకుంటున్నాను. దీనిని వ్యతిరేకించినవారు, బలపర్చినవారు కూడా— ఇందులోని ముఖ్యమైన విషయాలు సమగ్రంగా ఆమోదించారు. అయితే పార్లమెంటులో డెమోక్రసీ పేరుతో వెస్టెడ్ ఇంటరెస్ట్‌తో యీ దేశంలోని గుత్త పెట్టుబడిదారులు [illegible] ఏ ఆర్గ్యుమెంట్, పాయింట్స్ చెప్పారో ఏ పాయింట్స్ మీద నైతే [illegible] చెప్పారో, అవే విషయాలు ఇక్కడ ట్రెజరీ బెంచీలో కూర్చున్న ప్రముఖ లాయర్ అయ్యపు రెడ్డిగారు ఆర్గ్యూ చేశారంటే— అది విచారకరమైన విషయము. మనకు స్వరాజ్యం వచ్చిన తర్వాత— గత 25 సం. నుంచి— పరిశీలించి చూస్తే— గుత్త పెట్టుబడిదారులు 72 కుటుంబాలవారు మన దేశంలో పెరిగారు. వారు ఆస్తి ఎక్యుములేట్ చేసుకోవటం, ధనం ఆస్తి కాజేయటం— [illegible] చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తే— వారు ఫండమెంటల్ రైట్స్ [illegible] కోర్టులకు వెళ్ళటం, ఫండమెంటల్ రైట్స్ ప్రకారం [illegible] తీర్పు చెప్పటం జరిగినందువల్ల ఇప్పుడు యీ సమస్య మన ముందుకు వచ్చింది. ఈ దేశంలో ముఖ్యము ప్రజలు. అందులో కోట్ల ప్రజానీకం మొన్న మన పార్లమెంటు ఎన్నికలలోగాని, యీ మధ్య జరిగిన ఎలక్షన్సులోగాని ప్రజలందరు ఒక తీర్పు చెప్పారు. దేశంలో ఉన్నటువంటి యీ ఆర్థిక సమస్యలను సంపూర్ణంగా, మూలములో మార్పు చేయాలని, సూటబుల్ ఛేంజెస్ కావాలని, సోషలిజం వైపుకు వెళ్ళాలని, యీ దేశములో పెరుగుతున్న గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానము భూస్వామ్య విధానం రద్దు జేసి ఆస్తి సంగ్రహం కావాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. అది స్పష్టంగా మొన్న జరిగిన పార్లమెంటు, అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో రుజువైనది.

దీనికోసం అనేక ప్రజా ఉద్యమాలు సాగినాయి. దాని పర్యవసానంగానే ఈ అమెండ్‌మెంట్ తీసుకురావడం జరిగింది. అయితే జుడీషియరీ రివ్యూ ఉండాలి అంటున్నారు. నేను కోర్టులను విమర్శ చేయదలచలేదు. జడ్జిలను విమర్శ చేయవలసిన అవసరం లేదు. గత 25 ఏండ్లుగా మన భారతదేశంలో ఎవరు బాగా పెరిగారు, ఎవరు బాగా ఉన్నారు, ఎవరి స్థితి బాగా ఉన్నది అన్నప్పుడు దేశంలో 72 కుటుంబాలవారు నూటికి 60 పాళ్లు జాతీయ ఆదాయం తమ చేతులలో పెట్టుకొనిఉన్నారు. నూటికి 80 మందిగా ఉన్న సామాన్య ప్రజానీకంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి దుర్భరమయ్యే స్థితి వచ్చినది. అటువంటి మార్పు తీసుకురావాలంటే— కాన్‌స్టిట్యూషన్ అమెండ్‌మెంట్ చేసుకొని, దానిని పాస్ చేసుకొని చట్టాలను చేస్తే తప్పితే లేకపోతే ఫండమెంటల్ రైట్స్ అనే పేరుతో, ప్రాపర్టీ రైట్స్ అనే పేరుతో సుప్రీంకోర్టులో అడ్డుపడేటటువంటి ప్రమాదం, గోలక్‌నాథ్ కేసులో బైటపడింది. ఫోర్త్ అమెండ్‌మెంటు వచ్చినప్పుడు బైటపడింది. ఈ రకంగా దేశం ముందుకు పోకుండా అడ్డుపడేటటువంటి శక్తులు, గతములో చేసుకొన్న

రా[illegible] [illegible]ధాం చేసుకొని [illegible] సాగి [illegible] టున్నారు [illegible] యొక్క మా[illegible]దేప్ [illegible]ంటే దే[illegible] [illegible] పెట్ట[illegible] [illegible] డానికి [illegible] దాని చేసే [illegible] విధా[illegible] చేయాలి అట్టడుగు ఉ[illegible]నీకం [illegible] [illegible] న్యాయము చే[illegible] యొక్క [illegible]మే ఈ అమె[illegible], [illegible]ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను దీని[illegible] ముఖ్య[illegible] [illegible] మా [illegible] యొక్క [illegible] [illegible]లయా, బిర్లాలు, టాటాలు, దాల్మియా[illegible] [illegible] మిడిల్ క్లాస్, [illegible], ఉద్యో[illegible] స్థులు [illegible] యొక్క [illegible] అంతా దోచుకొని బిర్లాలు, [illegible]యా[illegible], టాటాలు [illegible] [illegible] [illegible] చేసుకొన్న [illegible] [illegible] [illegible] న్నము చే[illegible] [illegible]డు [illegible] [illegible] [illegible] ఉ[illegible] [illegible] ము [illegible] మెంట్ మూవ్ చేస్తూ [illegible]వారి [illegible]తో, [illegible] [illegible] [illegible] చిన్న[illegible] [illegible] పోయే [illegible] [illegible] న్నది అంటున్నారు. పెద్ద అసులు పోయే ప్రమా[illegible]ము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెద్ద[illegible] పోతామేమోనని వారిని కాపాడా[illegible] [illegible] తో చిన్నవాళ్ల [illegible] తో [illegible] మెంట్ చేస్తున్నా[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మిడిల్ క్లాస్, [illegible] ఎర్ మిడిల్ క్లాస్, లోయర్ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] క్లాస్ యొక్క ఆస్తిని [illegible]పిడి చేసి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మె[illegible]లైజ్ [illegible] యొక్క [illegible]ను జాతియ చే[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెట్టి టువంటిది [illegible] మోదించేటు[illegible]టి అమెం[illegible]మెంట్ [illegible]ప్పతే [illegible] [illegible] కాదు నేను లాయర్‌ను కాదు ఒక విషయం [illegible]విత[illegible]నుభ[illegible] చెప్పు[illegible] [illegible] ఈ నాడు భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి పేద ప్రజల యొక్క బాధలను వాళ్ల దోపిడిని వాళ్ల కష్టా[illegible]ను, వాళ్లను దరిద్రం నుండి, వాళ్ల [illegible]ను కాపాడా[illegible]నెటువంటి [illegible] మన రాజ్యాంగం యొక్క డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్ దీని [illegible] గా జరుగుతున్నది మన రాజ్యాంగంలో [illegible] డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్ అమలు [illegible]గాలంటే ఈ అమెండ్‌మెంట్ ఉండాలి [illegible]త అనుభవంలో ఆచరణలో అనేక [illegible]ట్టాలను వెనుక్కు త్రిప్పికొట్టే ప్రమాదం [illegible]చ్చినది బ్యాంకులను నేషనలైజ్ చేసినప్పుడు, అబాలిషన్ ఆఫ్ ప్రిన్సిపుల్స్ యాక్ట్ వచ్చినప్పుడు అలాగే వచ్చినది ప్రొగ్రెసివ్ వైపు వచ్చేటటు వంటి [illegible]ను రియాక్షనరి [illegible]క్తులు ప్రక్కకు నెట్టి చేసే [illegible]యత్నం ఈ అమెండ్‌మెంట్‌ను వ్యతిరేకించాలని [illegible] విచేస్తున్నాను అమౌంట్ అనే [illegible] వచ్చినప్పుడు చిన్న రైతులకు ఎంత అమౌంట్ యివ్వాలనేది అసెంబ్లీలో డిస్కస్ కాబోతుంది పార్లమెంట్‌లో డిస్కస్ కాబోతుంది చిన్న రైతులకు అమౌంట్ మార్కెట్ రేట్, కొన్ని సందర్భాలలో మార్కెట్ రేట్ కంటె ఎక్కువ యివ్వడం మనం చట్టాలు చేసుకోవచ్చు అదేమి ఇబ్బంది లేదు ఆ అవకాశం అసెంబ్లీకి, పార్లమెంటుకు ఉన్నప్పుడు అమౌంట్ అనే పదానికి లీగల్ యాస్పెక్ట్ లో లేకపోతే పవిత్రం యాస్పెక్ట్‌లో చెప్పడంద్వారా ఈ దేశంలో ఉన్నటువంటి దోపిడిదారులకు సేవ చేసేటటువంటి ఆలోచనా విధానం తప్పితే ఇంకొకటి ఏమి కనబడడం లేదు కేవలం అమెండ్‌మెంట్ పాస్ చేసుకొని కూర్చుంటే పని అయిపోదు దీనిని ఆచరణ రూపంలోకి [illegible]వాలంటే [illegible] అనుకూలమైన చట్టాలు రావాలి. రాష్ట్రాలలో.

అన్ని రాష్ట్రాలు ఆఖరికి మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వంవారు కూడా సీలింగ్ కుటుంబానికి 18 ఎకరాలు అని ప్రకటించారు. అనేక రాష్ట్రాలు ప్రోగ్రెసివ్ లాండ్ లెజిస్లేషన్ తీసుకుంటున్నాయి. అమెండ్‌మెంట్ పాస్ చేసుకోగానే ఈ అమెండ్‌మెంట్ కారి చేసే స్ట్రక్చరల్ చేంజెస్ రావడం కోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం పూనుకొన్నప్పుడే దీని మనం ఆమోదించడంలో అర్థం యున్నది. ఎప్పటికీ అన్ని ఉన్నాయి అల్లుడి నోట్లో దాని అర్థమట్లుగా అటువంటివి అమెండ్‌మెంట్ పాస్ అయినప్పటికీ వాటిని ఆధారం చేసుకొని సోషల్ చేంజెస్ ఎకనమికల్ చేంజెస్ తీసుకు వచ్చే చట్టాలను అసెంబ్లి పాస్ చేయకపోతే ఉపయోగం లేదు. ఈ నాడు అమెరికాలో సుప్రీం అధికారం పార్లమెంట్‌కు యున్నది. ప్రైవేట్ హక్కులు గ్యారంటీ లేదు. అలాగే ఫ్రాన్స్‌లో యున్నది. ఇంగ్లాండ్‌లో యున్న పార్లమెంట్‌కు అధికారం యున్నది ఎవరి ఆస్థి అయినా తీసుకోవచ్చునని. అయితే అట్లాంటిది యిప్పుడు ఉంటే ప్రయోజనం ఏమిటి? పెద్ద కోటీశ్వరులు మొనాపలి హౌసెస్ పెరిగిపోతున్నాయి. అయితే యిప్పుడు ఇట్లాంటి మొనాపలి హౌసెస్ పోవాలని, భూస్వామ్య విధానం పోవాలి అని అంటే యిటువంటి మార్పు తీసుకొచ్చి దానికి చట్టాలు తీసుకువచ్చినప్పుడు హైకోర్టులో కొట్టివేయకుండా, సుప్రీంకోర్టులో కొట్టివేయకుండా ఉండడం కోసం గార్డ్ కోసం అమెండ్‌మెంట్ చేస్తున్నారు. అమెండ్‌మెంట్ అయిన తరువాత దానితోపాటు ఫారిన్ అడ్వాన్స్‌డ్ అసెంబ్లీలో ప్రభుత్వం తీసుకుంటూ ఈ అమెండ్‌మెంట్ పాస్ చేయడం జరుగుతున్నది. అందుచేత ఈ అమెండ్‌మెంట్‌ను ను ఈ స్పిరిట్‌తో బలపరుస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అభినందనలు తెలుపుతూ కూర్చుంటున్నాను.

Sri M. Narayana Reddi (Bodhan) :—Mr. Speaker, I rise to support the resolution for the ratification of the 25th constitutional ammendment. As you know, Sir, this 25th amendment is the most important amendment of the Constitution that was ever carried out in the Parliament. It is historic as well as revolutionary' historic in the sense that the beliefs that were held so far as Golakhath's case is concerned that the Parliament has no authority to amend the Fundamental Rights Chapter or any article in that Chapter were negatived by the 24th amendment that was recently passed ; they have asserted the supremacy of the Parliament with regard to amendment of any provisions in the Constitution including fundamental rights. The Parliament is now taking steps to amend the fundamental rights particularly the right relating to Property as contained in Article 31, in order to realise the socio-economic objectives underlying the directive principles of the Constitution. As you know, Sir, it seeks to amend Article 31 by adding Article 31-C wherein the word 'compensation' is now sought to be substituted by the word 'amount'. This was necessitated in the wake of the Supreme Court's judgment given in the Bank Nationalisation case. As you know, the fourth amendment that took place in 1955 made compensation not justiciable ; that is to say, the courts were precluded from going into the adequacy of the compensation or the principles determining the compensation, and that position continued to be so until the Bank Nationalisation Case was decided in 1970. The same Supreme Court held in several cases, the last case being

Shantilal Mangaldas case, in which they have held in 1969 that adequacy of compensation is not a matter to be considered by the Court. But, unfortunately, in the Bank Nationalisation Case the Supreme Court over-ruled its own previous decision necessitating the present amendment. Now, in order to avoid further controversy and over the word 'compensation', the Parliament wants to substitute the word 'amount' in place of the word 'compensation'. With this, whatever amount that may be fixed by a particular law envisaging acquisitioning and requisitioning of property, it will not be questioned in any court of law. So also, wherever amount has to be paid in lump sum, in cash or on par and with bonds over a period of years, is also not to be questioned. This is necessary because, in order to achieve our socioeconomic objective, we have no resources to pay compensation or the compensation in terms of the market value to any property that may be acquired. For that purpose, the word 'amount' is being substituted and the courts are now being precluded from going into the adequacy of the compensation.

Apart from that, for the fiirst time, the Directive Principles of the Constitution are being given primacy and priority over the fundamental rights.

In that respect, this measure is really revolutionary and extraordinary. For the first time, in the constitutional history of this country, Directive Principales are being given primacy over Fundamental rights. Unless Directive Principles are given primacy over Fundamental Rights· in the enactment of social legislation, there is no point and there is no purpose in having Fundamental Rights overriding effect over Directive Principles, which would negate all legislation directed to bring in social justice. Therefore. I am glad that for the first time Directive Principles are having superseding effect over Fundamental Rights.

Apart from this, Mr. Deputy Speaker, Sir, you will see that the spirit and substance of this amendment received the mandate from the people, inasmuchas this was made one of the points in the manifesto issued by the Congress Party on the eve of mid-term elections· I would like to quote that particular passage to show that it is the people who approved this kind of change in the constitution which is now being given effect to. I may quote that particular part in the manifesto:

'It will be our endeavour to seek such further constitutional remedies and amenements as are necessary to overcome the impediments in the path of social justice.'

It is in pursuance of this declaration in the manifesto that the 25th Amendment Bill is being brought to give effect to that declaration that is made in the manifest.

As you know, under Directive Principles, we have accepted the concept of Welfare State for our country under the constitution. Unless legislation. especially social legislation, is enacted in conformity with the principles of Directive Principles, there is no scope to bring about a Welfare State or create benefits that would accrue to the

common man, to the poor man, under the concept of a Welfare State. Therefore, I am glad to support the 25th Amendment of the Constitution which really envisages a revolutionary change in our approach to social legislation

As you know, having adopted the ideal of a welfare State-social welfare and common good, there has not beed a rapid action towards social legislation on account of several impediments created in the way of enacting social legislation by the decisions of various courts, especially the Supreme Court. Therefore, for the first time this has been made not justiciable, in the sense that even the word 'Public Purpose" is removed or eliminated under this Amendment, so as to exclude the jurisdiction of the Court, the Supreme Court, to examine whether under any legislation empowering acquisition of property the purpose of the acquisition is for 'public purpose'. Under the doctrine of 'public purpose'. so far the courts have examined whether the acquisition of a particular property is for a 'public purpose, as defined by the Courts over a length of time through decisions. Even that word 'public purpose' is being removed or eliminated under the present 25th Amendment.

Now, what is substituted in place of 'public purpose' is a declaration. It is enough to see that a particular legislation empowering acquisition or requisition of any property is enacted in accordance with or in pursuance of Article 31 (b) and (c) of the Constitution If this is shown in the enactment itself, than the Courts will be precluded from deciding whether the acquisition legislation is for a 'public purpose'. Therefore any legislation that is brought in pursuance of Article 39 (b) and (c, particularly in regard to land reforms, particularly in regard to nationalisation of big industries and monopoly industries, it is enough if it is said in the enacting legislation that it is being brought in order to give effct to the principles underlyng Article 39 (b) and (c). That is a very revolutionary step in the right direction-to exclude the jurisdiction of the Court to go into the question whether a particular legislation is not really meant but on the other hand is a colourable legislation to see that the object is not 'public purpose', as defined through various decisions. This is another improvement made in the amendment which would ensure social legislation without any impediment by any court.

Some fears were expressed whether it would apply to all kinds of property. As you know, this legislation is being brought to achieve socio-economic objective, i.e., levelling down of higher incomes and levelling up of lower incomes ; so also the levelling down of higher extents of property in order to equalise incomes as well as properties as far as possible under the Constitution. It would not apply to those properties which are held by small cultivators, or small shop-keepers or any other class of people who are struggling on with their petty professions or small holdings. It applies only to properties, unearned incomes, of a very large magnitude, of industrial houses and big landlords. There should be no confusion or mistake about this. I may also quote an assurance that is given by our Prime Minister during the discussion of this Bill in July 1971. She said :

"we can assure this Hon'ble House that we shall always stand or the rights of those who have nobody to speak for them".

This observation was made by the Prime Minister in the same context when fears were expressed that small landholders marginal farmers or small shop keepers their properties may also be acquired under this kind of legislation and no market value in terms of compensation may be paid to them. So, this has been very clearly mentioned in the Lok Sabha that the intention of this particular amendment is not to acquire the property of small ryots or small traders without paying the market rate by way of compensation. Therefore there should be no fear on that count..

Sri B. Ratnasabhapathi :—Has it been provided in the Amendment Bill that is before us that the word 'amount' concerns only such people who are big landlords or who are big industrialists or big business magnates. Has it been clearly stated in the Amending Bill that it affects only them and not small farmers? Has it been clearly provided there like that I want to know. We know how many assurances have been given and implemented. In the Directive Principles certain specific provisions have been made and they have not been implemented. Nothing could be done either by this Legislature or the Parliament when the Government failed to implement the Directive Principles. This a art. has it been specifically mentioned that this Amendment concerns only big landlords and big traders ?

Sri M. Narayana Reddy :—That is a pertinent point raised by my hon. colleague Sri Ratnasabhapathy. It has not been specifically provided in the Bill in so many words as expected by my esteemed friend, but if he refers to Articles 39 (b) and (c), and particularly to (c), he would find therein that in order to eliminate the evils of concentration of wealth legislation should be enacted. The words that are used in Article 39 (b) and (c) are very specific.

Sri B Ratnasabhapathy :—That is provided in the Directive Principles. What prevented this Government to implement the provisions in the Directive Principles ?

Sri M Narayana Reddy :-I am sorry to say that my hon. riend should realise that when this particular enanctment has been brought in pursance of Article 39 (b) and (c) then the wording of Article 39 (b) and (c) asumes lot of importance. Whenever there is any doubt about the 25th Amendment, then reference has to be made to Article 39 because this Amendment has been brought in pursuance of Article 39, which is to eliminate concentration of wealth. That is the underlying principle or objective. If he has occasion to refer to the big industrial houses and other persons, my hon friend will find that there very few-not even 500 families who come within the definition of the term 'concentration of wealth'. Therefore, there need be no fear that this enactment will also be applicable to the petty land-owners and petty shopkeepers.

(Interruption by Shri B. Ratnasabhapathy)

Sri M. Narayana Reddy :—I am not yielding.

The very object of legislation is to improve further the condition of the petty landholders as well as petty shopkeepers along with the condition of have nots who do not have any property whatsoever. The twin objective of the legislation is to raise the economic level of those who do not have any property of their own and also to raise the subsistence level of the small cultivators and small traders. Therefore, the twin objectives underlying this legislation are applicable for the benefit of those people for whom my hon. friend claims to plead. Even if Mr. Ratnasabhapathy's party comes to power, they have also to implement the same principles in as much as the directive principles are enjoined on any party that comes to power because the Directive Principles are fundamental in the governance of this country. Whichever party comes to power, they cannot ignore these principles whatever the manifesto or economic policies of that party. As long as they are in power and administer the country under the Constitution they have to implement the Directive Principles which are now being sought to be implemented So Sir I give full support to this Amendment Bill and wish to make one or two more observations.

Power is given under the 25th Amendment Bill with regard to any legislation under the purview or jurisdiction of the State Government with respect of acquisition of properties like land etc., acquisition of industries like sugar etc. I would, therefore, submit that our State Government should see that this principle is fully followed or adopted. Also we have to give importance to the future legislation with reference to the present legislation, and wherever there is inconsistency this should be eliminated by necessary amendment. Unless we follow the spirit of the Constitution Amendment Bill, it would not be posible to achieve the object of social justice. I would, therefore, once again extend my full support to this and would request my hon. friend Sri Ratnasabhapathy and the other members thinking on the same lines to kindly apply their minds in depth with reference to this legislation whether it is going to subvert the interests of the common man whom we all claim to serve.

Sri B. Ratnasabhapathy :—I do not know, Sir, but it will certainly subvert democracy.

Sri Kudipudi Prabhakara Rao (Amalapuram):—Sir, it is evident that the political change in the country with its far-reaching programme of reconstructing the social and economic fabric of the country involves greater and greater intervention by the State including the nationalisation of major industries and commerce. By being required to pay compensation at free-market value, for whichever purpose we may require the property, our programme will be jeopardised and it will become impossible to implement the whole scheme. Thus, the road to progress will be blocked by so many obstacles and litigation.

The 25th Constitution Amending Bill provides that no such procedure shall be called into question in any Court and that the Courts cannot say that the amount fixed is not adequate or that the

whole or part of the compensation is not given otherwise than in cash and that therefore it is invalid or ultra vires. The proposed amendment is necessitated because of the judgment in the Bank Nationalisation Case in which it has been stated that compensation should be paid at free-market value. At that rate, we can not implement the scheme as contemplated by the Government of our country. In this aspect, Pandit Nehru has once said while discussing the 4th Amendment, in unequivocal terms that: "We cannot pay the full market value and even if we can, we should not pay the market value because such a provision which requires payment of full market value would defeat the very purpose for which power is sought to be given to Parliament to implement the socio economic programme."

Even Mahatma Gandhi also said, Sir during the Round Table Conference time; He equated full payment of compensation to robbing Peter to pay Paul.

The intention under the proposed amendment is also to keep the judiciary away from interfering in this aspect because the matter being confined to political and economic spheres, if the judges interfere they may be liable to criticism from public as well as press. We believe generally that the judiciary has got a special respect in this country and they should not be made a target for criticism either by the public or in the press. The moment the judges are allowed to decide on matters pertaining to these political or economic issues, they may be tempted to interfere and make some comments on that for which they have to face certain criticism. As we believe that judiciary is wedded to democracy, it is rather advisable to see that these things are kept aloof from the judiciary.

Some 'dou' tin: Thomases' here and there may think that the Parliament may misuse this amendment for their own benefit. If the Parliament tries to misuse the power in their hands, the People are not so ignorant; the people in this country are alert and are in a position to take care of such situations to see that those who misuse power will not and do not remain in power for any time more.

With these remarks, I support the Amending Bill. I am very much thankful to you, Sir.

Sri A Sriramulu (Eluru):-Mr. Deputy Speaker, Sir. One of the very few legislative measures that attracted wide public attention is the 25th Constitution Amendment; not that it is revolutionary and radical but because the vested interests in India, the land lords and financiars raised a hue and cry. That is how it received wide public attention. The argument advanced by this gentry is that it is a direct attack on the fundamental rights. The Fundamental rights, more particularly the right to own property is being construed as sacrosanct and that the Parliament has absolutely no power to interfere with this particular right. That is how this Legislative mesure received so much of an attention. According to me thre is nothing new and nothing radical in this particular measure. Even in 1955, the 4th Amendment also sought to achieve the very same purpose, to exclude judicial review, in regard to compensation more particularly when properties are acquired or requisitioned for public purposes. Since the Supreme Court held a different view, it became necessary to bring forward

this particular Amendment. The propertyless class of India fought for the freedom and when the Constitution was framed the whole thing was oriented towards protection of the interests of the propertied classes. That is how the Constitution has become a very big impediment in achieving or in securing the desired results. Courts have been literally interpreting the various provisions of the Constitution. Part III cannot be interpreted in isolation and Part IV and Part III will have to be read together. The Directive Principles of the State Policy which envisage provision of work for every body provision of a living wage, rest and recreation and prevention of concentration of economic power, have been in the Constitution for 25 long years. Precious little has been done in regard to implementing this Constitutional mandate which the people had given to the Government. We have a very sordid picture in regard to these directive principles. 10% of the rich land lords of this country own 58% of the total land while 25% of the real cultivators today possess less than 2%. Similarly the giant monopolists, 75 big business houses in India own 47.5% of the total industrial assets and these gentlemen with nearly 3000 crores of rupees of unaccounted money have established a sort of independent empire. They are running a parallel economy. 80% of the population of India is at the semi-starvation level and unemployment is really frightening. At the end of the th Five Year Plan, according to official figures, we expect million persons to be unemployed. When this is the result of this, how is it that the Directive Principles stand in our Statute Book for 25 long years, I very much wonder. How and why there should be any fear in regard to the interference with the so called right to property? So much is made about this right to property.

I think in a society like ours which is semi feudal and basically poor, the fundamental rights only become dopes which the 'haves' administer to the 'have-nots' to obstruct fundamental justice. And this Amendment does not go far enough. In fact the amendment should have been brought forward to remove the right to property from the list of fundamental rights. That is the only solution to the problem which the country faces to day. But this is only trying to eliminate judicial interference in regard to the acquisition and requisition of property for public purposes. I may remind this house that in 1857 the Supreme Court of America held that the Congress had no power to abolish slavery because at that time the courts considered that slaves were property. And what happened? There was a civil war. And if in India somebody should think that abolition of right to property is going to be an invasion on fundamental right, I am sure, there is going to be a very dangerous situation. Even Gandhiji a long time ago, cautioned. These are the words of Gandhiji: "A bloody and violent revolution is a certainty one day, unless there is a voluntary abdication of riches and power for the common good." I think this is the time. That time has come and radical measures are necessary. Tinkering with the situation and trying to give an additional scope to the courts for further interpretation is not quite correct. I am sure, the word: 'amount' which seeks to eliminate judicial interference is likely to be interpreted in a different way, Mr. Krishna Menon pointed this out in the discussion in Lok Sabha. I do not know how the Central Government and Parliament is going to overcome

this difficulty "As long as the right to property exists on the list of fundamental rights, we may not be able to put an end to this endless litigation under the interpretation of the provisions of this Constitution." This amendment is certainly a right step in the right direction and this will have to be followed up. A word of caution of this comes down as a delegated legislation and if laws are made by the Parliament and the State Legislatures. These laws are to be enforced and implemented by the army of our officials. Every care will have to be taken to see that there is no misuse or abuse of the power that the Parliament is vesting in the Executive. This is a very very important caution and the only safeguard against misuse or abuse of power is the public opinion. When we have accepted the system of Parliamentary system of democracy, there cannot be a guarantee. Courts can never provide guarantee.

I whole-heartedly support this amendment. I request the House also to give unqualified support to this amendment.

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ (సోంపేట) :— అధ్యక్షా, లీగల్ ల్యూమినరీస్ యీ సవరణను సపోర్టు చేసినా వ్యతిరేకించినా యిది మాత్రం కామన్ మాన్‌కు— సామాన్య ప్రజానీకానికి బ్లెసింగ్ ఇన్ డిస్గయిజ్ అనే చెప్పవలసివుంటుంది నెహ్రూ గారు, తరువాత శాస్త్రిగారు పిచ్చారు. ఇప్పుడు యీ సవరణ శాసీ ఇన్ చేసి రాటిఫికేషనుకోసం యిప్పుడు యిక్కడకు పంపించినందుకు నేను గర్విస్తున్నాను సామాన్య మానవునికి ఒక రోడ్డు వేసుకోడానికి గానీ, నీటిసరఫరా చేసుకోడానికి గానీ, హౌసింగ్ కాలనీ పెట్టుకోడానికి గానీ ఒక లిటిగెంటు తప్పుడు ఉద్దేశ్యంతో అడ్డు తగిలితే ఆ పనులు ఆగిపోయేవి. కోర్టులలో సంవత్సరాల తరబడి అట్లాగే ఉంటూ, కలెక్టరులు గాని మరొకరుగానీ ఏమీ చేయకపోయేవారు. ధనికులు, పెద్దవారుగావుండి కోర్టు బరడ్స్ అయినవారు యీ విధంగా చేసి.........

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— అలాంటి కేసులను యీ సవరణ బిల్లువల్ల ఆపగలుగుతారా ? ఒకరి పొలాన్ని గవర్నమెంటు తీసుకొంటుందనుకోండి. దాని మీ యీ సవరణ పాసైనందువల్ల కోర్టుకు పోకుండా ఆపగలుగుతారా ?

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్ :-స్పిరిట్ ఆఫ్ ది యాక్ట్ ఏమిటి, ఎట్లా ఉపయోగపడుతుందనేది నేనుచెబుతున్నాను డెమొక్రసీలో కోర్టుకు వెళ్లడానికి ప్రతివారికి రైటు ఉన్నది. Evrybody has got the right to go to a court of law. It is always open to any person. That is not my point at all. What I want to impress upon the House is that this is a blessing in disguise to the common man who is not able to solve his problem in regard to the developmental activities. When the Government itself is becoming incapable of doing certain things it is really necessary that this amendment should be brought to do some developmental activities. అందుచేత ఆ దృష్టితో మనవిచేస్తున్నాను. మీకు తెలుసును ఇది తయారయే టప్పుడు ఎదిరి పక్షాలవారు ముఖ్యంగా మితవాద పక్షం స్వతంత్ర పార్టీవారు ఊరూరా వెళ్ళి యింటింటికి వెళ్ళి మీ గుడిసె పీకేస్తారు కాంగ్రెసువారు, మీ ఆస్తి హక్కు పోతుంది; మీ పుస్తె పోతుంది, చిన్న ఎకరా భూమికూడా ఉండదు

హక్కులను అపహరించే మార్పు అనేటువంటివి వారు చెప్పిన మాటలు ఉత్సాహంగా విన్నాం. కాని అమెండుమెంటు అయినది ఎక్కడా కూడా గుడిసె పీకేయ లేదు. ఎకరా తీసుకోలేము. అందుచేత శ్రీరాములుగారు అన్నట్లు We must take all precautions.

శ్రీ వై. వెంకటరావు (వేమూరు) :—తీసుకోకపోవచ్చు కాని అధికారం పెట్టుకున్నారా లేదా ?

Sri M. Tulasi Das : - Smt. Indira Gandhi herself has stated that it is now being misused. అందుచేత అవకాశం ఉంచె. లేదనడంలేము, కాని The necessity for the amendment should be appreciated అందుచేత ఆ విధముగా చేసినప్పుడు ఏ అభివృద్ధికరమైన కార్యక్రమాలు నడిపించాలన్నా, దేశాన్ని పురోగతి మార్గంలో ముందుకు తీసుకుపోవాలన్నా దానికి సంబంధించిన ధనికులు, కోర్టు బర్డ్స్ సంఘాన్ని అభివృద్ధిపథంలో వెళ్ళకుండా చేయాలనే ఉద్దేశ్యము కలిగినవారు వారినుంచి రక్షణపొందిన ప్రభుత్వం వెంటనే దానిని వశపర్చుకొని అభివృద్ధికరమైన పనులు ముందుకు నడిపించడానికి ఉపయోగపడే అమెండుమెంటుకాని వేరేవిధమైనది కాదు. అందుచేత ఈ అమెండుమెంటు తెచ్చినందుకు ప్రతివారం హర్షిస్తున్నాం. దీనిని యిన్వైట్ చేస్తున్నాం. పార్లమెంటు చేసినదానిని రేటిఫికేషను చేయడాన్ని అంగీకరించాలనేది సమర్థిస్తూ దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాస్ :—అధ్యక్షా, ఈ అమెండుమెంటు రాటిఫికేషను కొరకు మన సభముందు కేవలం రేటిఫికేషన్ కొరకు పెట్టారు కనుక చర్చకు బహుశా ఎక్కువ అవకాశం ఉండదని శెలవిచ్చారు. నిజమే ఉభయ పార్లమెంటు సభలలో చర్చించి ఆమోదించిన తరువాత సాంప్రదాయం ప్రకారంగా రాటిఫికేషను కొరకు వచ్చిందితప్ప దీనిలో చేర్పులు మార్పులు ఉండవు కనుక మనం యాజ్ యిటీజ్ ఉన్నది ఉన్నట్లుగా రాటిఫై చేసినామని చెప్పడం మన కర్తవ్యమై ఉంటుంది. ఇప్పుడు దీనిద్వారా రాజ్యాంగంలో ప్రజలకు ఉన్నటువంటి ఫండమెంటల్ రైట్స్ తొలగించబడినవి అనే విషయం ఏదయితే ఉందో అది మనం ఒప్పుకోకతప్పదు. అయితే ఎప్పుడైనా కాంపెన్సేషన్ యిచ్చే విషయంలో వివాదం ఏర్పడిన సందర్భంలో కోర్టుకువెళ్ళే అవకాశం యింతకుముందు ఉండినది. ఇప్పుడు దానిని తొలగించారు. అయితే కాంపెన్సేషన్ సమస్య దేశంలో ఉంటున్న ఏదో పెద్ద భూస్వాములకు పెట్టుబడిదారులకు సంబంధించినది మాత్రమే కాదు. ఇంతకుముందు మిత్రులు శెలవిచ్చినట్లు రోడ్లు వేసేటప్పుడు భూమి అక్వయిరు చేయవలసివస్తే బీద ప్రజలకు సంబంధించిన భూములు ఉండవచ్చు. రెండు మూడు ఎకరాల పట్టాదారులు ఉండవచ్చు. అది పూర్తిగా పోవచ్చు. కొంతభాగం పోవచ్చు అలాంటి పరిస్థితులలో వారి విషయం కూడా దృష్టికి తీసుకొనిరావలసిన అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి కనీసం యిప్పుడు మన శాసనసభ దాని విషయంలో ఏమీ చేయలేకపోయినా మనముందు అమౌంట్ ఏదయితే మనం నష్టపరిహారంక్రింద యిస్తామో వాటికి లెజిస్లేషను చేయవలసి

వచ్చిన పరిస్థితులలో మార్కెటు వాల్యూనుబట్టి యిచ్చే విధముగా మనం ప్రభుత్వ రికార్డ్సులో అవకాశం కల్పించే పద్ధతి మన ప్రభుత్వం చేపడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. మనకు తెలుసును. నిజాంసాగర్ ప్రాజెక్టులో మునిగిపోయిన భూమికి సంబంధించిన భూకామందులకు కొంతమందికి యింతవరకు కాంపెన్సేషను చిక్కడం లేదు. నిజాంసాగర్ ఎప్పుడో కట్టబడినది. మళ్ళా అర్థం పూడుపడితే దాని పటలును తీయాలంటే డైనమైటు వేయవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడినది. దానిక్రింద మునిగిపోయిన భూమికి సంబంధించిన రైతులకు సొమ్ము ముట్టలేదు. ఎన్నో ప్రభుత్వాలు మారినవి. కాని కాంపెన్సేషన్ యింతవరకు అందలేదు. ఇక ముందు నిర్మాణం చేసుకోవలసిన పోచంపాడు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టులున్నాయి. వాటిక్రింద కొన్ని వందల గ్రామాలు ఆస్థులు మునిగిపోతాయి. అటువంటప్పుడు మునిగిపోయిన ఆస్థికి సంబంధించినవారు ప్రభుత్వ దయా దాక్షిణ్యంమీద ఆధారపడి ఎంతయిస్తే అంత పుచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. కాబట్టి ఈ పరిస్థితులలో ప్రజలకు జవాబుదారీ వహించవలసిన ప్రభుత్వాలు స్టేట్సులో ఉన్నాయి. కాబట్టి అమౌంట్ అనే పదం ఆ అమౌంటు కనీసం మార్కెటు వేల్యూను దృష్టిలో పెట్టుకుని నిర్ణయించవలసిన విధముగా స్టేటు గవర్నమెంటు లెజిస్లేషను చేయడానికి అవకాశం యివ్వాలి. ఇప్పుడు మనం ఏమీ చేర్పులు మార్పులు చేసే పరిస్థితిలో లేము. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు రేటిఫికేషను మాత్రమే చేయవలసి ఉంటుంది కాబట్టి దీనిని మన సభ ఏకగ్రీవంగా రేటిఫికేషను చేసినట్లు చెప్పడం మంచిదనడంలో ఏమీ సందేహం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی :— جناب اسپیکر صاحب - جو بل لایا گیا ہے ہے میں چند تیقنات کے ساتھ اس کی تائید کرونگا - وہ یہ کہ حق جائیداد کے متعلق جو قوانین لائیں جائیں اون میں اس بات کا خیال رکھا جائے کہ جب کسی کی جائیداد حاصل کی جائے تو جہاں تک مسلمانوں کا تعلق ہے مسلم پرنسل لا کے تحت اوسکی رقم اوسکے غریب رشتہ داروں میں تقسیم کی جائے - یا اقلیتوں کے تعلیمی اداروں کو وہ رقم دیجائے - اس تعلق سے پارلیمنٹ میں بھی شری فرینک انتھونی نے کہا ہے کہ جب کبھی کوئی جائیداد حاصل کی جائے تو وہ اقلیتوں کے اداروں کو متاثر کئے بغیر حاصل کی جائے - چنانچہ جتنی بھی جائیدادیں مذھبی انسٹیٹیوشنس کے تحت ھیں اون کے تعلق یہ تیقنات دیئے جائیں کہ جب کسی فرقے کی جائیداد حاصل کی جائے تو اس رقم کو کے استفادہ کا موقع اوسی فرقہ کے لوگوں کو ھی ملنا چاھئے - تاکہ اوس کا انتظام ٹھیک طریقہ سے ھوسکے - جو قوانین آرہے ھیں ھم کو اون سے انکار نہیں ھے لیکن یہ بات ساتھ ساتھ بھی ھمارے پیش نظر رکھنی چاھئے کہ اس کے نتائج بھی اچھے ثابت ھوں - بینکس کو نیشنلائز کیا گیا - ھم ھم نے بھی اس کی تائید کی - ھر طرف سے اوسکی اوسکی تائید کی گئی - لیکن اوسکا خاطر خواہ نتیجہ برآمد نہ ھوسکا - غریب لوگ جو چھوٹا موٹا کاروبار کرتے ھیں ھ انہیں ھزار پانچ سو روپیہ دینے کے لئے قرض دینے کے لئے کوئی قدم نہیں اٹھایا گیا

جو قوانین بنتے ہیں بظاہر اچھے ہوتے ہیں لیکن نتائج مایوس کن رہتے ہیں میں آخر میں اس بل میری اور میری پارٹی کی جانب سے تائید کرتے ہوئے یہ کہونگا کہ مسلمانوں کو جو حقوق شریعت کے تحت حاصل ہیں اون کو متاثر کئے بغیر جائیداد حاصل کی جائے اور اوس جائیداد کی رقم اوسکے غریب رشتہ داروں میں مسلم پرسنل لا کے تحت تقسیم کی جائے تو مناسب ہے۔

శ్రీ ఎ. వీరప్ప (నల్లమడ) :—అధ్యక్షా, రాజ్యాంగము 25 వ అమెండ్ మెంటు దేశాభ్యుదయానికి, సామ్యవాద వ్యవస్థా స్థాపనకు ఉపయోగకరముగా వుంటుందని, అభ్యుదయ నిరోధకానికి వుండే శక్తులను కొంతవరకు అపి ముందుకు తీసుకుపోయేదానికి ఉపయోగపడుతుందనేది నిర్వివాదము. అనుక దాని మీద తర్జనభర్జనలు చేయడము అసందర్భమనుకొంటాను. అందులో ఈ హౌస్ ముందు రాటిఫికేషన్ కోసను వచ్చినది. దీని మీద పార్లమెంటులోను తర్జనభర్జనలు జరిగినవి. సోషలిజం వైపు మళ్లుతున్నప్పుడు ఇది చరిత్రాత్మకమైన, విప్ల వాత్మకమైన అమెండుమెంటు అని, ఇది ఎప్పుడూ చరిత్రలో నమోదు అయి వుంటుందనేది నిర్వివాదము కాబట్టి ఈ అమెండుమెంటును బలపరుస్తూ శలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి (రాజంపేట) :—అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన రాజ్యాంగ సవరణకు సంబంధించిన రిజల్యూషను పైన చాల మంది మాట్లాడారు. కాంగ్రెసు పార్టీ తరఫున మాట్లాడిన వారందరు అన్ క్వాలిఫైడ్ సపోర్టు యిచ్చారు అనుకోండి. మిత్రులు శ్రీకృష్ణ గారు, వారి పార్టీ తరఫున మాట్లాడిన వారు క్వాలిఫైడ్ సపోర్టు యిచ్చారు. ఈ అమెండుమెంటు వారు అనుకొన్న ఆశయాలను నెరవేర్చడానికి సంపూర్ణముగా ఉపయోగపడకపోయి నప్పటికి సపోర్టు చేస్తున్నామన్నారు. అదే విధంగా కమ్యూనిస్టు మార్క్సిస్టు సభ్యుడు ఓంకార్ గారు, శ్రీ రాములు గారు మాట్లాడుతూ తమ అసంతృప్తిని వెలిబుచ్చారు. మా పార్టీ తరఫున వెంకటరావు గారు దీనిని వ్యతిరేకించారు. ఉవాసి గారు వ్యతిరేకించినట్లు అర్థము చేసుకొన్నాను. పొరపాటు అయితే కరెక్ట్ చేసుకొంటాను. ఇంతమంది మాట్లాడిన తరువాత నేను ఒక్కటే మనవి చేయదలచుకొన్నాను. ఈ 25 వ సవరణ చాల రివల్యూషనరీ బిల్లు అని చెప్పారు.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - میں ایک بات کی وضاحت کردینا چاہتا ہوں - میں نے اس بل کی مخالفت نہیں کی - بلکہ بعض شرائط کے تحت جن کا تعلق ہم سے ہے میں نے اس بل کی تائید کی ہے -

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—కరెక్టు చేసుకొన్నాను. చాల రివల్యూషనరీ బిల్లు అని కాంగ్రెసు పార్టీ వారు నిర్వచనము చేసిన సోషలిస్టు సమాజాన్ని ఈ అమెండింగు బిల్లు వల్ల కొంతవరకు సాధించుకోడానికి ఉపయోగపడుతుందని వారు చెప్పారు. అధ్యక్షా, సోషలిజం అంటే ఏమిటో నిర్వచనము కొత్తగా

తెలుసుకోవలసిన అవసరము వచ్చినది. ప్రజాస్వామిక తత్వము కాన్సెప్ట్ వుందా లేదా అనే సందేహము వేస్తోంది. సోషలిజానికి ప్రజాస్వామ్యానికి సంబంధము వుంది. కేవలం సోషలిజాన్ని ప్రబోధించినందువల్ల ప్రజాస్వామ్యానికి మనము తిలోదకాలు యిస్తున్నట్లు అర్థము చెబితే ఈ అమెండింగ్ బిల్లుకు కొంత వరకు అర్థం వుంటుంది, ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రాధాన్యం ఇస్తూ సోషలిజాన్ని తీసుకు రావాలని అంగీకరిస్తున్నారు. ఇదివరకు చెప్పినట్లు డెమోక్రటిక్ సోషలిజమ్‌మీద విశ్వాసము ఉంటే పునరాలోచన చేయాలని అడుగుతున్నాను వారి సిద్ధాంతాలను అమలు జరపడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి దెబ్బ, గొడ్డలి పెట్టు, కాబట్టి దీనిని నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. కాన్‌స్టిట్యూషనులో వ్రాసుకొన్న ఫండమెంటల్ రైట్స్‌కి ఈ రోజున తిలోదకాలు యిస్తున్నారు, దానివల్ల ప్రమాదము లేదని కొందరు అంటున్నారు. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ని రచించినవారు, ఇంటర్‌ప్రిట్ చేసిన, ఎమినెంటు లాయర్స్ మనము వ్రాసుకొన్న కాన్‌స్టిట్యూషనులో ప్రత్యేకించే ఛాప్టర్ 3 ఫండమెంటల్ రైట్స్‌కి సంబంధించినది అమెండ్ చేయడానికి, టింకర్ చేయడానికి, టాంపర్ చేయడానికి పార్లమెంటుకు అధికారము లేదు అని చెప్పిన సిద్ధాంతాన్ని ఈ 25 సంవత్సరములుగా నమ్మాము. ఈ ఫండమెంటల్ రైట్స్ సోషియో ఎకనామిక్ ఫిలాసఫీని అమలుజరపడానికి వ్యతిరేకముగా ఉండే విధంగా వుంటే అటువంటి సమయములలో చేయవలసినది. దీనిని డ్రాఫ్ట్ చేసిన కాన్‌స్టిట్యుయెంట్ అసెంబ్లీ వంటిది ఒకటి కన్‌ఫర్ చేసి వ్యతిరేకముగా వున్న ప్రొవిజన్సును సవరించడానికి ఇన్ పర్టిక్యులర్ రిఫరెన్సు ఆఫ్ ఛాప్టర్ 3 ప్రజల అనుమతి తీసుకొని సవరించడానికి అధికారము వుంది. లేదని కాదు. ఇప్పుడున్న పార్లమెంటుకు అధికారము వుంది. హక్కు వుంది ఫండమెంటల్ రైట్స్‌ని మార్చడానికి అధికారము వుందని చెప్పి 24వ సవరణను తీసుకువచ్చారు. దానిని పాస్ చేశారు. ఇంతవరకు కాన్‌స్టిట్యూషన్‌కి యిస్తున్న మర్యాద, గౌరవము పోయినవి. కాన్‌స్టిట్యూషన్ వుండి కూడ నిష్ప్రయోజనమైన పరిస్థితి ఏర్పడినది. కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లో ఛాప్టర్ 3కి ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యత వుంది. ప్రపంచములోని అన్ని దేశాలలో కాన్‌స్టిట్యూషన్స్ వున్నవి. జర్మనీలో హిట్లర్‌కి కాన్‌స్టిట్యూషన్ వుంది. కాన్‌స్టిట్యూషన్ ప్రకారము పార్లమెంటు అనుమతి తీసుకొనే జ్యూస్‌ని కాన్‌సెంట్రేషన్ కాంప్స్‌కి పంపించి హతమార్చినవిషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. పార్లమెంటరీ డెమక్రసీలో ఒక పార్టీ మెజారిటీతో వచ్చినది అంటే ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుచేసి అధికారములో వుంటుంది లెజిస్లేచరులోగాని, పార్లమెంటులోగాని వున్న ఎక్కువ సంఖ్యను వినియోగించుకొని ఏ లెజిస్లేషను అయినా తీసుకు రావచ్చును. అటువంటప్పుడు మెజారిటీలో వున్న పార్టీ, వారిక్రింద వున్న ఎగ్జిక్యూటివ్ చేసిన అన్యాయాలను, అక్రమాలను ఎదుర్కొనడానికి మెజారిటీలేని మైనారిటీస్‌కి ప్రొటెక్షను ఏమివుంది? మైనారిటీవర్గాలకు ఈ కాన్‌స్టిట్యూషన్ ద్వారా ఇస్తూవచ్చినది. ఛాప్టర్ 3 క్రింద ప్రొటెక్షనుయిచ్చాము. ఈ సవరణతో అది కూడ పోయింది ఇప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ వల్ల అన్యాయము మైనారిటీస్‌కి జరిగితే ఎవరు ప్రొటెక్షను యిస్తారు? దానితో కాన్‌స్టిట్యూషన్

నిరుపయోగము అయినది. ఈ రోజు అమెండింగ్ బిల్లులో వున్న ముఖ్యాంశము ప్రాపర్టీ అనే కాన్సెప్టుపైన ఎటాక్ చేసున్నారు. దానికి ఒకే ఒక నిర్వచనము యిస్తున్నారు. Excessive concentration of wealth in the hands of a very few people ఎవాయిడ్ చేయడానికి తీసుకువస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఈ రోజు అధికారములో వున్న కాంగ్రెసు పార్టీవారు క్రొత్తగా నిర్ణయించిన సిద్ధాంతము కాదు. కాన్‌స్టిట్యూషన్ రూపొందించిన నాడే ఈ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్సు దానిలో పెట్టారు. Who has prevented the Government to com forward with this Bill all these years. ఇంతవరకు ఈ అమెండ్‌మెంట్సు రాకుండా పోవడానికి కారణము ఏమిటి? ఫండమెంటల్ రైట్స్‌కి సంబంధించి ఇట్లా అమెండింగ్ బిల్ తీసుకువచ్చి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ని సక్రమము చేయాలనే ఉద్దేశ్యము. అలాంటి కాన్‌సెంట్రేషన్ చేయకుండా వుండడానికి వేరే లెజిస్లేటివ్ మెజర్స్ తీసుకొనవచ్చును. అవి తీసుకోకుండా వుండటానికి తప్పు ఎవరిది? Does the fault lie with the people? The fault lies with Govt. ఈ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్ అమలు జరపకుండా ఇంతవరకు ఉండడంలో తప్పు గవర్నమెంటుది కాని ప్రజలదిగాదు. Excessive concentration of economic wealth in the hands of few people అది ఒక్కటే కాదు. ఇంకా ఉన్నాయి. కంపల్సరి ఎడ్యుకేషన్ వుంది. విదిన్ టెన్ యియర్స్ ఆఫ్టర్ ప్రొముల్గేషన్ ఆఫ్ ది కాన్‌స్టిట్యూషన్ కంపల్సరిగా అందరూ లిటరసి కావాలన్నారు ఇంతకన్నా సుప్రసిద్ధమైన సిద్ధాంతం ఇంకొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యం సక్రమంగా నడవాలంటే ఇంటలిజెంట్ పార్టిసిపేషన్ బై ది పీపుల్ ఇన్ దిస్ డెమోక్రసి ఎన్స్యూర్ కావాలి. ఈ రోజు? 21 పర్సెంట్ లిటరేట్. 25 సంవత్సరాలనుండి కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అధికారంలోవున్నది. వారిని ఎవరూ వ్యతిరేకించినవారు లేరు. ఈ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్ అమలు జరపకుండా 76 పర్సెంట్ ఇల్లిటరేట్ - నిరక్షరాస్యులుగాచేసి రాజ్యం ఏలుతున్నారు. వాట్ ప్రివెంటెడ్ దెమ్ ఫ్రమ్ ఇంప్లిమెంటింగ్ దెన్? ఫండమెంటల్ రైట్స్ అడ్డం వస్తున్నాయా? కాన్‌స్టిట్యూషన్ అడ్డం వస్తున్నదా? రైట్ టు వర్క్ - ప్రతి వారికి ఎంప్లాయ్‌మెంటు కావాలి. 1980 లో 14 పర్సెంట్ ఆఫ్ అవర్ పాపులేషన్ ఆర్ వర్కింగ్ ఫోర్స్ ఈ రోజు అన్‌ఎంప్లాయిడ్‌గా ఉన్నారు. సివిలైజ్డ్ గవర్నమెంటులో ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా 14 పర్సెంట్ వర్కింగ్ ఫోర్స్ అన్‌ఎంప్లాయిడ్‌గా వున్నదా? ఇతర దేశాలలో, సివిలైజ్డ్ గవర్నమెంటువున్న దేశాలలో 3 పర్సెంట్ వుంటేనే ఎజిటేషన్ వస్తుంది. రివల్యూషన్ వచ్చే పరిస్థితి వుంటుంది. ఇక్కడ 14 పర్సెంట్ ఆఫ్ ది వర్కింగ్ ఫోర్స్ ఈజ్ అన్‌ఎంప్లాయిడ్. ఎవరు మిమ్ముల్ని అడ్డు పెట్టారు? ఈ రోజు డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్‌లోవున్న ప్రొవిజన్ రైట్ టు వర్క్‌ను అమలు జరపటానికి మీరు ప్రయత్నిస్తే ఎవరు అడ్డం వస్తారు? Therefore all these things are there, have been there, were there, since the Constitution has been drafted and promulgated and nobody prevented you from implementing these directive principles. కనుక ఇవన్నీ ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఛాప్టర్ అడ్డం వచ్చిందని చెప్పడం హాస్యాస్పదం అని

మనవిచేస్తున్నాను It is not true. The intention of the Govt. in bringing these things is otherwise than the reasons they have given to us. ఈ రోజు జ్యుడిషియరీ ఫస్ట్ ప్రాపర్టీ కాన్సెప్టు అని అట్లా వుంచండి ఇవిచాలవు. We want nationalisation of the entire land All the instruments of production must be in the hands of Government or society, whatever it is. If you agree to that concept, I have no objection for your implementing it. We cannot object it. అది క్లియర్‌గా చెప్పండి అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు అట్లా చెప్పరు

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— నేను నా స్పీచ్‌లో నేషనలైజేషన్ ఆఫ్ ల్యాండ్ గురించి ఎక్కడా చెప్పలేదే. Nationalisation of the key productive forces. That is my conception, not nationalisation of land.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. ఇన్‌స్ట్రుమెంట్స్ ఆఫ్ ప్రొడక్షన్ అన్నారు. మళ్లీ కరెక్టు చేసుకొన్నాను. ప్రొడక్టివ్ ఫోర్సెస్ అన్నారు ప్రొడక్టివ్ రిలేషన్స్ అన్నది ఛేంజ్ కావాలన్నది వారి సిద్ధాంతంలో వున్నది. I entirely agree because they are very clear in their minds and very honest in professing those things. కాంగ్రెసువారు ఎందుకు ఈ అమెండింగ్ బిల్లు తీసుకు వచ్చారు? పెద్ద పెద్ద భూస్వాముల దగ్గర వున్న భూమిని తీసుకొని లాండ్ రిఫార్మ్స్ తీసుకురావాలి ఇదివరకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ అమలు జరిపింది. And you have taken land from the landlords over and above the ceiling that you have fixed. What prevented you from taking ? As far as compensation amount is concerned it is of very little significance. Whether you give Rs. 5/- or Rs 1/- or Rs. 1/ it is a matter of relativity, it does not come in the way ఎమెండింగ్ బిల్లు కాని అడ్డంరాదు. Most important question here is the court the place you give to the court and judiciary. When once you agree with our friends here on the concept of property, come forward with that statement. కాని ప్రైవేటు ప్రాపర్టీ పట్ల ప్రజలకు మాకు విశ్వాసం వుంది. We are not attaching the private property we are not going against the private property. అట్లా చెబుతూ వుండగా You got an amendment Bill which completely negatives your own concepts. I am not bothered about it also. ఈ రోజు క్రొత్త ప్రస్తావన ఏమీ చేస్తున్నాను. ఎవరికి అన్యాయం జరిగితే, అన్యాయం జరిగితే Not necessarily big business men or land lords. Alright If your intention is only to deprive the big landlords and the big business men and not pay any compensation to them because they have already long enjoyed fruits exploiting the society. I agree provide for it in the Bill. I will be one with you and support it but does it say that ? It applies to all people, all citizens, even small farmer, even the shop-keeper. I ask Mr. Narayanreddy to clearly enlighten me on that. He is an eminent lawyer. That is why I have heard him in rapt attention. It is not provided there. Therefore, supposing tomorrow the executive the party in power and people who are there in power.. Those people want to do certain things which are against this; whatever they said in the Parliament or here, if they do things against the common man, against the poor man, against the small farmer, what is the protection ? Have you provided in this Bill Sir. That is what I said.

Sri M. Narayana Reddy :—Mr. Deputy Speaker Sir, since he has referred to me I would only like the Hon'ble Member to understand that there are existing legislations like Land Acquisition Act and Central Act. Any property, an acre or a kunta or 2 acres from any common man that may be required for the purpose of laying road, project etc., this legislation would not affect, because there is an existing legislation Land Acquisition Act and the full compensation will be paid. What 25th Amendment Act of the Constitution envisages is, but for acquisition of any property for which a specific legislation is introduced either in the Assembly hall or Parliament such as excess land on account of land reforms such as the nationalisation of any big industry, for that only when such a specific legislation is enacted either the amount, whatever the amount not related to market value or the principles determining the amount ; if they are fixed in that legislation the court cannot question. But as regards the petty land holder or any other common man whose property may be acquired for the purpose of laying drains, roads or projects; they will receive full market rate compensation because that is governed by Land Acquisition Act. not any special Act. So I wanted to make it very clear.

శ్రీ ఓ. రత్నసభాపతి :— నా సందేహం మాత్రం తీరలేదు. ఎక్కడ ప్రొవైడ్ చేశారని అడుగుతున్నాను. స్మాల్ ఫార్మర్‌కు, టెక్స్ పేయర్‌కు అన్యాయం జరిగితే ఈ యాక్టు క్రింద కోర్టుకు పోవడానికి అవకాశం ఉందని ప్రొవైడ్ చేశారా లేదా అడుగుతున్నాను. Here, the court has been denegrated, the judiciary has been denegrated. It has been reduced to a position where they cannot interfere. అన్యాయం చేయదలుచుకొన్నప్పుడు ఆ అన్యాయాన్ని ఎదుర్కొనటానికి వారికి ఏమి వీలువున్నది?

(Mr Speaker in the Chair)

The amended bill is again an attack on judiciary. మొట్టమొదట ఫండమెంటల్ ఛాప్టర్ ఎమెండ్ చేసినప్పుడూ వారు తీసుకువచ్చింది ఇదే. ఈరోజు 25 వ ఎమెండింగ్ బిల్లు తీసుకువచ్చినప్పుడూ అదే చేస్తున్నారు. ఈ రోజు కోర్టు చేసిన తీర్మానాలు మేము అనుకొన్న ఉద్దేశాలకు మేము చేసే కార్యక్రమాలకు వ్యతిరేకంగా పోతున్నవి కనుక కోర్టు ఇటువంటి వ్యవహారాలలో జోక్యం కలుగచేసుకోకుండా చేయటానికి ఈ బిల్లు తీసుకువస్తున్నారు. జ్యుడిషియరీకి కాన్‌స్టిట్యూషన్‌లోవున్న స్థానం ఈ రోజు తీసేసి పార్లమెంటుకు, లెజిస్లేచర్‌కు, పార్టీ ఇన్ పవర్‌కు జ్యుడిషియరీ అనుకూలంగా వుండాలనే ఉద్దేశంకాదా అని అడుగుతున్నాను. అటువంటప్పుడు మైనారిటీల పరిస్థితి ఏమిటి? ఒకరికి అన్యాయం జరిగితే మాకు అన్యాయం జరిగిందని ఇంకోచోటకువెళ్లి చెప్పుకొనే పరిస్థితి ఎక్కడవుంది? అది ఈ ఎమెండింగ్ బిల్లులో చూపించారా అని అడుగుతున్నాను. నేను లాయర్నిగాను, లీగల్‌గా మాట్లాడే అవకాశంలేదు. ఈ రెండు విషయాలు క్లియర్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ నాడు భారత దేశంలో వున్న పరిస్థితి మీకు తెలుసు. ఫండమెంటల్ రైట్స్‌లో ఇదివరకువున్న

సుప్రీముకోర్టుని తీసేసిన తరువాత ఎవరికైనా అన్యాయం జరిగితే న్యాయం కోసం కోర్టుకు వెళ్లే సుప్రీమెసిని తీసేసిన తరువాత what sort of Government is this? Are you not now proceeding towards that totalitarian system. టోటలిటేరియన్ యొక్క టెండెన్సీస్‌ను ఎదుర్కోవటానికి మన కాన్‌స్టిట్యూషన్ ఏ విధంగా ఉపయోగపడుతున్నది? ఈ రోజు మనం ఏర్పాటుచేసిన వ్యవస్థ ఏవిధంగా ఉపయోగపడుతుంది? ఈ రెండూ చెప్పాలని కోరుతున్నాను. 25 ఎమెండింగ్ బిల్లులో వున్నది ప్రాపర్టీ క్వశ్చన్ కాదు. How much compensation you are giving is not of very significance to us. It may be of some significance to the lawyer.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—వారి అభిప్రాయానికి క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలి. డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్‌ను డిఫెండ్ చేస్తున్నారు. Directive principles are not mandatory today. The Fundamental Rights are coming in the way of implementing the Directive Principles. డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపల్స్ మేండేటరిగా వుండే పద్ధతిలో కాన్‌స్టిట్యూషన్‌ను సవరించటానికి రత్నసభాపతి గారు అంగీకరిస్తారా?

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—25 సంవత్సరాలనుండి డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్ వున్నవి. వాటిని అమలు పరచడానికి ప్రభుత్వము యింతవరకు ప్రయత్నము చేసిందా? చేస్తే యీ ఫండమెంటల్ రైట్స్ ఎక్కడ వ్యతిరేకంగా వచ్చినవి? Fundamental rights have a special place in the Constitution. డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్ మనకు వున్నవి. లెజిస్లేచర్స్, పార్లమెంటు, గవర్నమెంట్సు సోసియో ఎకనామిక్ ఫిలాసఫీని అమలు పరచడానికి కొన్ని సూచనలు చేయబడినవి. కాని ఆ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్ ఫండమెంటల్ రైట్స్‌ను ఓవర్ రూల్ చేసి ఫండమెంటల్ రైట్స్‌కంటె వాటికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యము యివ్వాలనేటటువంటిది కానిస్టిట్యూషన్ ఫ్రేం చేసినటువంటివారి వుద్దేశము గాదు. ఫండమెంటల్ రైట్స్. యీ డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్‌ను 25 సంవత్సరాలుగా అమలు జరిపేదానిలో, ఎక్కడ వ్యతిరేకంగా వచ్చాయి. ఎక్కడ ప్రతిబంధకము అయినవి అనేది నేను అడుగుతున్నాను. జమీందారీ ఎబాలిషన్ వచ్చింది, ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ తీసుకవచ్చారు, నేషనలైజేషన్ చేశారు, బస్ రూట్సును నేషనలైజ్ చేశారు ఇవి అన్నీ చేశారు Where direct principles came in conflict with the fundamental rights,

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అడ్డము వచ్చినప్పుడల్లా ఒక అమెండుమెంటు చేసుకోవలసి వచ్చింది. There was a specific amendment of the Constitution. You may kindly recall.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—ఫండమెంటల్ రైట్స్‌ను అమెండు చేయవలసిన పరిస్థితి ఎప్పుడు రాలేదు. You have been able to solve by getting the small thing amended there.

Sri P. V. Narasimha Rao:—No, No. The amendment was in the fundamental rights chapter only. That was barred by the Golaknath's case. Before that was possible, we were doing.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిసి మాట్లాడితే ఎట్లా? గోలక్‌నాథ్ కేసు ఎప్పుడు వచ్చింది? If in Golaknath's case, Supreme Court has given a judgment, you have always the opportunity to come again before the Supreme Court. The Court gives so many decisions conflicting in their contents.

Sri P. V. Narasimha Rao :—It is not like that. మీ ఆర్గ్యుమెంట్‌ను తప్పు చేస్తున్నారు. గోలక్‌నాథ్ కేసు రాకముందు, పార్ట్ 3 of the Constitution was amenable for amendment under 368 and we have amended it whenever it was necessary. గోలక్‌నాథ్ కేసు వచ్చి దానిని బార్ చేసింది. అందు మూలంగా యింపెడిమెంట్ అయింది అందుకనే 24వది రావలసి వచ్చింది. 25వది ఎందుకు రావలసి వచ్చిందంటే —యీనాడు ప్రాపర్టీ తీసుకునే పద్ధతిలో వారికి చెల్లించేటటువంటి కాంపెన్సేషన్, కాంపెన్సేషన్ యొక్క డిక్షనరీ మీనింగ్ తీసుకొని ఖచ్చితంగా దానికి దీనికి యీక్వలెన్సు వుండకపోతే కాంపెన్సేషన్ కాదని బ్యాంక్సు నేషనలైజేషన్ కేసులో సుప్రీం కోర్టు చెప్పడము మూలంగా—వచ్చింది.

శ్రీ బి రత్నసభాపతి :— నేను మనవి చేసేది ఆ పాయింటు గాదు. కాంపెన్సేషన్ ఎంత యివ్వాలి, యివ్వాలా లేదా అన్న క్వశ్చన్ సిగ్నిఫికెన్స్ గాదు ఇప్పుడు కోర్టును ఎక్కడ పెడుతున్నారు? Suppose if a man is aggrieved by the legislation that the legislature has passed, or by the executive order of the Government, What is the remedy for him? Where am I to go? Now you have barred me from going to the Court. Therefore the executive order of the Government is supreme to-day. If this Government wants to bring legislation which will go against my fundamental rights to live as a citizen here, there is no remedy for me except to be submissive. This amendment Bill attacks my right. Where is the remedy? What is the agency where I should go for remedy? The judiciary is completely made subordinate to the Government. That is my point. An eminent lawyer like Krishna Menon has said on this. I request the Chief Minister to enlighten me on this point that there is a remedy provided here. అది తమరికి నేను మనవి చేసేది. If there is a remedy provided, let me be enlightened. నేను చెప్పేదిగాదు. Lawyer like Krishna Menon has said it. అది కోట్ చేయాలనుకుంటున్నాను. "The debate has been pitched to high light three points. One is: attack on property, or against property. Distinguished lawyers have taken it upon themselves to deliver a tirade against judiciary. I want to say that while the judiciary is prone to all the things, every litigant who loses the case blames the lawyer next. I also want protection from the executive; a citizen wants protection from the executive. When the judiciary intervenes, very often it is when the legislature goes beyond the powers that it has appropriated to itself. This legislation has come here inevitably on account of certain occurrances in the Supreme Court of India where its decisions had the effect of marring social progress and progress towards egalitarianism."

This is the crucial point. If the Chief Minister convinces us that there is a remedy and the courts are still there and the courts are not barred from interfering with the Government exercise power beyond the powers given to them I am satisfied. If not, I don't know what happens, Sir.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—ఇది సూపర్ మెసీ ఆఫ్ పార్లమెంటు తప్ప సూపర్ మెసీ ఆఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ గాదు ఎగ్జిక్యూటివ్‌కు యివ్వకూడదని, వైమీన్స్ ఆఫ్ లెజిస్లేషన్ యిది జరుగాలని ముఖ్యంగా చెప్పడం అయింది. సూపర్ మెసీ ఆఫ్ పార్లమెంటును బలపరుస్తున్నాము.

Sri B Ratnasabhapathi :—My knowledge of things is very limited. నేను చెప్పానుగదా, నేను లాయరునుగాదు, నాకు ఎక్కువగా తెలుసునని నేను అనుకోను, ఇది నేను చెప్పిందిగాదు, A man like Krishna Menon said it.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Yes. There are so many lawyers who have spoken that.

Sri B. Ratnasabhapati : —I am only asking Mr. Sreekrishna and Sri Narasimha Rao to enlighten me on this.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఏమీలేదు, యిట్ యీజ్ వెరీ సింపుల్ థింగ్. ఎగ్జిక్యూటివ్‌కు పవర్ యివ్వడానికి మీరు అంగీకరించరు, మేము కూడా కోరడములేదు క్వశ్చన్ ఏమంటే, సూపర్ మెసీ ఆఫ్ జ్యుడిషియరీ ఒకవైపు—వీటోచేసే పవర్ జ్యుడిషియరీకి ఒకవైపు-అవసరమున్నటువంటి చట్టాలు మనము పెట్టకొని సంపూర్ణ అధికారము లెజిస్లేచర్‌కుగాని పార్లమెంటుకుగాని యివ్వడమనేది ఒకవైపు—దానిని మనము సైడ్ చేశాము అది అనుభవముద్వారా మంచిది అనుకున్నాము. కాబట్టి యిది చేయడము జరిగింది

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—లెజిస్లేచర్ పార్లమెంటు సరే. How the Legislature and the Parliament run to-day ? by the party in power !

Sri P. V. Narasimha Rao :—They run on eminently reasonable lines.

Sri B. Ratnasabhapathi :—That is too Vague.

శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ : —నేను చెప్పాను, మూడు విషయాలు వున్నవి. Supremacy of Parliament over that of Judiciary 23 వ 24 వ అమెండుమెంటు రెస్టోర్ కావడానికి. 25 వ అమెండుమెంటు-డైరెక్టివ్ ప్రిన్సిపుల్స్‌కు ఫండమెంటల్ రైట్స్ అడ్డము రాకుండా, వాటికి మేండేటరీ కేరక్టర్ కలుగజేయాలని చేశాము, ఇంతవరకు కలుగలేదు ఇంకా హాఫ్‌హార్టెడ్ మెజర్సే తీసుకుంటున్నామని అభిప్రాయము, డైరెక్టివ్, ప్రిన్సిపుల్స్ పరిభుత్వానికి మేన్‌డేటరీగా వుండాలని మా అభిప్రాయము

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—మాకు వచ్చినటువంటి ఇబ్బందిఏమిటంటే, రత్నసభాపతిగారికి, ఎందుకు చేస్తున్నారనేదానికి జవాబు చెప్పాలి. శ్రీ కృష్ణగారికి యింకా చాలా ఎక్కువగా ఎందుకు చేయడము లేదనేదానికి జవాబు చెప్పాలి. It is for a limited purpose. ఒక వ్యవహారములో మనము పని చేయకుండా ఒక యింపెడిమెంటు వచ్చింది. దానిని తొలగించడానికి 24, 25 అమెండుమెంట్లు వచ్చాయి, ఇప్పుడు శ్రీ కృష్ణగారు చెప్పారు, ఆమూలాగ్రంగా మార్పు ఇందులో తీసుకురాబడిందని నేను క్లెం చేయడంలేదు, ఎవరు క్లెం చేయడానికి వీలులేదు. రత్నసభాపతిగారు చెప్పినట్లు, యిదివరకున్నటువంటి కోర్టులు వున్నవి. వాటి ద్వారా అన్ని జరుగాలి, యిది ఎందుకు అనేదానితో అంగీకరించడంలేదు. ఇందాక నారాయణరెడ్డిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. అసలు ఏ పరిస్థితులలో యిది వచ్చింది అందరికి తెలుసు. చిన్నవారు దీనివల్ల ఎఫెక్టు అవుతారనేది గాదు. ఎగ్జిస్టింగ్ లాస్ ప్రకారము వారికి వున్నటువంటి సేఫ్ గార్డ్స్ వారికి వుండనే వుంటాయి. అందుకని యీ రెండింటికి మధ్యేమార్గంగా యివి వున్నవి. కొంత కాలముక్రితము యీ శాసనసభలో ఒక చట్టము పాసు చేశాము. మన సీలింగ్ చట్టంలో ఎగ్జెమ్షన్స్ అన్ని తీసివేశాము. ఇటీవల నాదగ్గరకు ఒక కేసు వచ్చింది, ఆ కేసులో ఒక వ్యక్తికి యివ్వవలసినటువంటి కాంపెన్సేషన్ సరిగా లెక్కవేస్తే 40 లక్షలు తేలుతుంది 40 లక్షలు కాంపెన్సేషన్ నేను యివ్వాలంటే, ఆ భూమి కొనుక్కోవడమే గాదు, అంతకంటే రెండింతలు భూమి కొనుక్కొనే పరిస్థితి వుంది. మరి చట్టములో చేసింది డెడ్ లెటర్ అవుతుంది. దానికి ఏదో ఒక మార్గము అన్వేషించవలసి వుంటుంది. ప్రతిరోజు యిటువంటి సమస్యలు వస్తూ వుంటాయి కాబట్టి కాంపెన్సేషన్ అంటే యీక్వలెంట్ అని తీసుకుంటే యీ ప్రభుత్వము ఒక్క అడుగుకూడా ముందుకు పోవడానికిలేదు. కాంపెన్సేషన్ అంటే డిక్షనరీ మీనింగ్‌కు బదులు అమౌంట్ అనేది చాలా సముచితంగా వుంది. అమౌంట్ అనేది, ముఖ్యమంత్రిగారికి, రెవిన్యూ మంత్రిగారికి వదిలి వేయవద్దు, లెజిస్లేచర్, పార్లమెంటు ఎంత సబబు అనుకుంటే అంత నిర్ణయించవచ్చు. దాని మీద అమలు జరుగుతుంది. అన్ని యిబ్బందులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ..

శ్రీ వి. రత్నసభాపతి :—పార్లమెంటు అంటే ప్రైమినిస్టరు, లెజిస్లేచర్ అంటే మీరు. Suppose, if I am aggrieved against your decision, what is the remedy?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను ఒకడినే కాదు. చాలమంది ఉన్నారు. ఈనాడు ఉన్న ప్రత్యేక పరిస్థితులను బట్టి ఇది పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన అభిప్రాయాలేకాకుండా ఇంకా ఎక్కువగా అవసరము కావచ్చు. ఇంకా మార్చవచ్చు, అవన్ని ఆలోచించే సమయం ఇంకా రాలేదు. ఇప్పుడు మాత్రం ఇది పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is:

"That this House ratify the amendments to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to clause (2) of

article 368 thereof, proposed to be made by the Constitution (Twenty-fifth Amendment) Bill, 1971, as passed by the two House of Parliament.

The Resolution was declared adopted.

(Sri B. Ratnasabhapathi pressed for division The House divided thus :—

Ayes–91
Noes 3
Neutrals–Nil.

The Resolution was adopted.

GOVERNMENT BILL

THE GAJAPATHINAGARAM TALUK AND ONGOLE DISTRICT (FORMATION) AMENDMENT BILL, 1972.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move :—

'That the Gajapathinagaram Taluk and Ongole District (Formation) Amendment Bill, 1972 be taken into consideration.'

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇది చాలా చిన్నబిల్లు. ఒక వాక్యములో ఉంది. ఇదివరకు ఒంగోలు జిల్లాగా ఉండేది. ఇప్పుడు ఆంధ్రకేశరి ప్రకాశం పంతులుగారి జ్ఞాపకార్థం ఆ జిల్లాకు వారిపేరు పెట్టాలని నిర్ణయించాము. దాని ప్రకారంగా అది ప్రకాశంజిల్లాగా మార్చాలని ఉద్దేశించారు, ఇది పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా, ప్రకాశంగారి పేరు ఆ జిల్లాకు పెట్టడం చాలా హర్షదాయకమైన విషయం వారు మా గురువుగారు. వారి చలవ వలనే నేను రాజకీయాలలో ప్రవేశించాను. ప్రకాశంగారి పేరు ఆ జిల్లాకు పెట్టినంతమాత్రాన వారికి సర్వీసు చేసినట్లుగా భావించవద్దు ముఖ్యమంత్రిగారు గతంలో చెప్పారు. సర్వత్యాగంచేసి అన్నీ పోగొట్టుకున్నవారు పంతులుగారు. కొంతమంది ఏవో త్యాగాలు చేసినందువలన భూములు పొందారు. కాని సర్వము త్యాగముచేసిన ప్రకాశంగారివంటి వారి కుటుంబాలకు కొంత ఆర్థిక సహాయముచేసి వారి పిల్లల చదువులకు ప్రభుత్వం సహకరించాలని కోరుతున్నాను, గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారుకూడ స్టేటుమెంటు చేశారు ఆ విషయంలో. కాబట్టి ప్రకాశంగారి కుటుంబమునకు కొంత ఆర్థిక సహాయం ప్రభుత్వం చేయాలని కోరుతున్నాను తరువాత పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పోలవరం తాలూకా పెద్దది. అటువంటివాటినికూడా జిల్లాగా మార్చాలనే విషయాలుకూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

Sri N. Jeevaratnam Naidu (Rapur) :—Mr· Speaker, Sir. The Government has named the Ongole District after the name of the great hero Andhra Kesari Tanguturi Prakasam, who was not only an Andhra Leader but a national. He was our first Chief Minister of

Andhra Pradesh. To give respect to his name and memory, and to the unselfish man, the duty cast upon us is to see that the District is developed along with other coastal districts of Andhra Pradesh.

Thank you, Sir.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్షా, కొత్తగా ఏర్పాటుచేసినజిల్లా ఇది. నెల్లూరు, గుంటూరు, కర్నూలు జిల్లాలకు ప్రత్యేక ప్రాబ్లెమ్సు వున్నాయి. నాగార్జునసాగరు సెకెండ్ ఫేస్ పూర్తయితే తప్ప దరిశి, పొదిలి తాలూకాలను సరిగ్గా ంగా ప్రశ్న చిక్కు పోదు. కాబట్టి కొత్త జిల్లాలో పాటు అక్కడి ఆర్థికపరిస్థితులు కూడా చూడాలి. వారికి ఆర్థిక సహాయం కూడా చేయాలి, ఇప్పటికి ప్రకాశంగారి పేర ఒక జిల్లా ఏర్పాటయి మా చిర కాల వాంఛ నెరవేరిందికాబట్టి సంతోషిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. తులసీదాస్:—యీ బిల్లు తేవడం చాలా హర్షించవలసిన విషయం. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా కాలంగా పెండింగులో వున్న మా విజయనగరం జిల్లా ఏర్పాటు గురించి కూడా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:— ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును సపోర్టుచేస్తున్నాను. టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు ఆంధ్రకేసరి ఆయన చేసిన త్యాగాలు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎవరూ చేయలేదు. కొంతమంది సభ్యులు చెప్పినట్లు ప్రకాశంగారు ఒకే ఒక లీడరుగారు వారు చేతిలో ఒక పైస కూడా మిగుల్చుకోకుండా సర్వం త్యాగం చేశారు. వారి కుటుంబముకు ఇప్పుడు తిండి బట్ట కూడా లేవు పేరు జిల్లాకు పెట్టినందువలన సంతోషించడముకాదు. వారి కుటుంబానికి సరయిన పెన్షను ఇస్తూ ఆర్థిక సహాయం చేయాలని ఒంగోలులో ప్రకాశంపంతులు గారి విగ్రహము ఒకటి నెలకొల్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి:—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు కేవలం నాన్‌కాన్ట్రవర్షల్. అందరూ సపోర్టు చేయవలసినటువంటి బిల్లు. కాని నేను కొన్ని సలహాలు చేస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లాకు ఒక్కొక్క పట్టణం ఆ జిల్లా పేరుతో ఉంది. ఆ పట్టణం పేరుతో చెబుతున్నారు కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలు మినహా. కడప జిల్లాకు కడప టౌను ఉంది. గుంటూరు జిల్లాకు గుంటూరు టౌను ఉంది. నెల్లూరు జిల్లాకు నెల్లూరు టౌను ఉంది. అలా మిగతా అన్ని జిల్లాలకు ఒక పట్టణం ఉంది, అలాగే ఇప్పుడు ఒంగోలు ఉంది గనుక ఒంగోలుకుకూడా ప్రకాశం పట్టణం అని పేరు పెట్టి ఆ జిల్లా అంతా ప్రకాశం జిల్లా అంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీకృష్ణగారు చెప్పినటువంటి సలహాను నేను బలపరుస్తున్నాను. వారు చేసినటువంటి త్యాగానికి ఈ రోజు మరొక ప్రిసిడెంటులేదు. దేశంలో చాలా త్యాగాలుచేసిన పెద్ద పెద్ద నాయకులు ఉన్నారు. వారు చెప్పినట్లు వారికి వున్నటువంటి ప్రాక్టీసు, వారు సంపాదించినటువంటి ఆస్తి, వారు సంపాదించినటువంటి భవనాలుకూడా త్యాగంచేసి వారు చనిపోయేటప్పటికి అక్కడ జరగవలసినటువంటి కార్యక్రమాలకు డబ్బులు లేని పరిస్థితి ఉంది. మాకందరికి వ్యక్తిగతంగా తెలిసినటువంటి వ్యవహారం. అందువల్ల వారి కుటుంబానికి. వారి పిల్లలకు, మనుమలకు కావలసినటువంటి ఆర్థిక పరిస్థితి ఏదయినా చూపించడం అవసరం. అటువంటి సంగతులు

ఇతర జిల్లాలలో కూడా ఉన్నాయి, పెద్దనాయకులు త్యాగాలు చేసినప్పుడు వాళ్ళ కుటుంబాలకు తరతరాలుగా కూడా కొన్ని సదుపాయాలు చేసినటువంటి వ్యవహారం ఉంది, అలా చేయడం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతే గాకుండా ఒంగోలు పట్టణంలో ముఖ్యమైన సెంటర్సులో ప్రకాశంగారి స్టాట్యూ కూడా పెట్టడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును సపోర్టు చేస్తు న్నాను.

శ్రీ డి. రామారావు (విజయవాడ ఈస్ట్): — అధ్యక్షా, ప్రకాశంగారి పేరుతో ఒక జిల్లాను ఏర్పాటు చేయడం ఆంధ్రులయొక్క విద్యుక్తధర్మం అని నేను భావిస్తున్నాను ఈ నాటికి ప్రకాశంగారి పేరుతో ఒక జిల్లా ఏర్పడడం ఆంధ్రులందరికి గర్వ కారణం. ప్రకాశంగారి త్యాగాలను గురించి కాని వారి యొక్క ధైర్యాన్ని గురించి కాని వారి గుణగణాలను గురించి కాని వర్ణించాలి అంటే అది ఒక చరిత్రే చదవవలసినటువంటి అవసరం ఉంటుంది. ప్రకాశంగారు అంటే వారే ప్రజలు వారే ప్రకాశం అని నిరూపించుకొన్నారు. వారు ఆర్జించిన ఆర్జన, చేసినటువంటి త్యాగం అనుపమానం అయినటువంటివని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి ఏమీలేదు. ప్రకాశంగారి పేరు చెబితే ప్రతి ఆంధ్రునికి కూడా ఒళ్ళు పులకరించేటటువంటి వారిసాహస కృత్యాలు మనకు హిస్టరీద్వారా రూపొందబడుతున్నాయి. వారికి ఆంధ్ర కేసరి అనేటటువంటి బిరుదు ఎలావచ్చింది, ఏ సందర్భంలో వచ్చింది ప్రతి వారికి తెలిసిన విషయమే. సైమన్ కమిషన్ వచ్చి నప్పుడు మద్రాసులో వారు మిలటరీ ఎదురుగా హృదయంమీద ఉన్నటువంటి చొక్కాను తీసివేసి కాల్చమని ఎదురు వచ్చినప్పుడు ఆంధ్ర కేసరి అనే బిరుదు వచ్చింది. ఆ రోజు మద్రాసులో వారు తప్ప ఏ ఆంధ్రుడూ ముందుకు వచ్చి నిలవ లేనటువంటి పరిస్థితులలో వారు త్యాగయం చూపించి వారి ధైర్యాన్ని రూపొందింప చేశారు. ఈ సందర్భంలో ప్రకాశంగారి పేరుతో ఒక జిల్లాను ఏర్పాటుచేయ డమే కాకుండా వారి కుటుంబానికి తరతరాలుగా శాశ్వతమైనటువంటి ఒక నిధిని ఏర్పాటుచేసి ఆంధ్రులు ఋణాన్ని తీర్చుకుంటారని నేను భావిస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటు న్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్: — అధ్యక్షా, కీర్తిశేషులైన శ్రీ టంగటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి పేరిట ఒక జిల్లా నిర్మింపబడడం అనేది చాలా ముదావహ మైనటువంటి విషయం. శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారి త్యాగనిరతిని గురించి వారి గుణగణాలను గురించి అనుభవజ్ఞులు, పెద్దలు చెప్పినదానిలో నేను సంపూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. అలాగే వారి కుటుంబానికి సహకారం ఇచ్చేటటువంటి విషయం లో కూడా పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. ఇదే సమయంలో మీ ద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి మరొక విన్నపం తీసుకొని వస్తున్నాను. ఇంకా మా జిల్లాలో కూడా కొన్ని తాలూకాలు వాటి సర్దుబాట్లు చేయడం కూడా మంచిదని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ కాజా రామనాథం (ముదినేపల్లి) :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర కేసరి శ్రీటంగుటూరి ప్రకాశంగారి పేరుతో ఒక జిల్లాను ఏర్పరచడం అనేది వారి స్మృతికి చాలా తగినటువంటి చిహ్నం అని అందరూకూడా సంతోషించవలసి నటువంటి విషయమని అనడంలో ఎటువంటి సందేహమూ లేదు. ఒక జిల్లాను ఏర్పరచడంతో పూర్తి కాకుండా ఇక్కడ కావలసినటువంటి సదుపాయాలు అన్నీ కల్పించడం అనేది ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైనటువంటి శ్రద్ధ తీసుకోవలసినటువంటి విషయం. శ్రీకాకుళం జిల్లా ఏర్పాటుచేసి చాలాకాలం అయినప్పటికీ కూడా అక్కడ కావలసినటువంటి హెడ్ క్వార్టర్సు ఆఫీసు బిల్డింగ్సు అన్నీ పూర్తిగా లేనటువంటి విషయంకూడా గమనించవలసివుంటుంది. అట్లాగే ఒంగోలు జిల్లాలోకూడా ఈరోజుకు కోర్టుకుగాని, జడ్జీలకుగాని కావలసినటువంటి సదుపాయాలు కలిగించలేక పోతున్నాం. వాటన్నింటిని త్వరలోనే ఏర్పరచి ఆ జిల్లా పూర్తిగా అన్ని ఆఫీసులతోకూడా ఉండేట్లు చేయడం అనేది చాలా సమంజసంగా వుంటుంది. ఇంకో విషయం ఏమంటే ఒంగోలుజిల్లాలో గుంటూరుజిల్లానుంచి వెళ్ళినటువంటి కొన్ని తాలూకాలు ఉన్నాయి. రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డులో ఆ తాలూకాలకు సంబంధించినటువంటి డెవలప్ మెంటునుగురించికూడా ఆలోచించేదానికి తగినటువంటి ప్రయత్నం చేయాలని నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. లోగడ భద్రాచలం తాలూకా విషయములో తెలంగాణా రీజియనల్ కమిటీలో కానివ్వండి తెలంగాణా ప్రాంతంలో కానివ్వండి దానిని చేర్చడానికి వీలులేక ఏర్పడినటువంటి పరిస్థితులు వున్నాయి. ఆ విధంగా ఈ తాలూకాలు రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డులో ఉండడానికి అవకాశం లేదన్నది లేకుండా ఆ డెవలప్ మెంటుకు కావలసినటువంటి అవకాశం అంతా రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు బోర్డులో కల్పించేటటువంటి ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వానికి నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాలా సమంజసమైనటువంటి విషయం. దీనిని పూర్తిగా బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను,

శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు (కంకిపాడు):— అధ్యక్షా ! ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం పంతులుగారు నిరుపమాన ధైర్యసాహసాలకు చిహ్నంలాంటివారు. ఆయన ప్రజా నాయకులుగా మాత్రమే కాకుండా పరిపాలనాదక్షులుగా కూడా పేరుపొందారు. ముఖ్యంగా 1946 వ సంవత్సరములో మొదటిసారిగా వారు సంయుక్త మద్రాసు రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయినప్పుడు ఈనాడు బ్లాక్ డెవలప్ మెంటు కార్యక్రమాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి వారు ఫిర్కా డెవలప్ మెంటు పేరుతో ప్రారంభించిన విషయం మనకందరికి తెలిసినటువంటి విషయమే. అంతేగాకుండా వారు కుటీర పరిశ్రమలకు ఎక్కువ స్థానం కూడా ఇచ్చారు. వారి నిరుపమానమైనటువంటి ధైర్యసాహసాలకు, త్యాగానికి మన ఆంధ్రదేశంలో చాలా మన్నిక వచ్చింది. దీనిద్వారా భారతదేశచరిత్రలో కూడా ఆయన చిరస్థాయిగా నిలిచినారు. ఈనాడు వారి పేరుతో ఒక జిల్లా ఏర్పాటు చేయడం చాలా సమంజసమైనటువంటి విషయమే. అంతకంటే వారు ఏ ఆశయాల కోసం అయితే తన జీవితాన్ని ప్రజాయత్తం చేశారో ఆ ఆశయాలను నెరవేర్చడానికి కూడా చాలా ఉత్కృష్టమైన కార్యక్రమాలు ప్రారంభించడం అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. మొత్తం ఒక వేళ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాకపోయినప్పటికి వారి పేరుతో ఏ జిల్లా ప్రారంభించబడు

ఉన్నదో ఆ జిల్లాలో అయినా వారిఆశయాలకు మెరుగుపెట్టగలిగిన కార్యక్రమాలు తీర్చిదిద్దడం చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను త్యాగానికి, ఉత్కృష్టతకు నిర్మాణ కార్యక్రమానికి, అభివృద్ధికి చిహ్నంగా ఉండే విధంగా ప్రకాశం జిల్లాను తీర్చిదిద్దినట్లయితే చరిత్రలో వారియొక్క త్యాగం వగైరా మనకందరికి నిలచి పోతాయి. ఒక విగ్రహంతోనే చాలదు. వారియొక్క ఆశయాలు, వారియొక్క చరిత్ర బ్రీఫ్‌గా ఆ ఒంగోలు పట్టణంలో ఏదైనా సిలల మీద చెక్కించి ఉంచితే చాలా మంచిదేమోనని నా అభిప్రాయం. ఈరకంగా జాతికి ఒక ఉద్దీప్తతను ఇవ్వ కలిగినటువంటి చరిత్ర గనుక వారిపేరుతో ఈ జిల్లాను రూపొందించడం, వారి ఆశయాలతో రూపొందించడం కూడా చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంగా ఈ పేరు పెట్టడానికి ఆంధ్రప్రభుత్వం నిర్ణయించుకోవడం భారతదేశ చరిత్రలో ఒక మహానాయకుడికి ఇచ్చేటువంటి మహాగౌరవాన్ని ఇతరులకు కూడా ఆదర్శంగా ఉండగలదని నేను భావిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను. జై హింద్.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు:— అధ్యక్షా! ఒంగోలు జిల్లాను ప్రకాశం జిల్లాగా పేరు పెట్టడం సంతోషదాయకము. ఆ విధంగా విజయనగరంవారికి కూడ ప్రత్యేక జిల్లా కావాలని అక్కడివారు ఎంతో కష్టబాధలలో ఉన్నారని ఇదివరకు చెప్పడం జరిగింది గత అసెంబ్లీలో కూడ ఈ విషయము చర్చకు వచ్చినప్పుడు అప్పుడు ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయం ఆలోచిస్తామని చెప్పడము జరిగింది కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ఏరియా ప్రజలను వృద్ధిపరచడానికి అక్కడ విజయనగరం జిల్లాను ఏర్పాటు చేయవలెనని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భములో మిత్రులు వంకా సత్యనారాయణగారు చెప్పినట్లు, ఎవరైతే దేశము కోసము సర్వ త్యాగము చేశారో వారియొక్క స్టాచ్యూ పెట్టినంతమాత్రముచేత, ఆ జిల్లాకు వారి పేరు పెట్టినంతమాత్రముచేత సరిపోదు. వారి కుటుంబను ఆర్థికంగా ఇబ్బందులలో ఉంటున్నప్పుడు, వారి కుటుంబానికి తగిన సహాయము చేయవలసిన అవసరం కూడ ఉన్నది. ఇప్పటికినీ మన రాష్ట్రములో ఎంతోమంది స్వాతంత్ర్యయోధులు ఉన్నారు. వారి కుటుంబాలకు కూడ తగిన ఆర్థిక సహాయానికిగాను ప్రత్యేకంగా ఏదైనా ఏర్పాటుచేయవలెనని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇంకొక ముఖ్యమైన విషయము. మనము ఏ ప్రకాశంగారిని గురించి అయితే ఈనాడు చర్చిస్తున్నామో ఎవరినైతే గౌరవిస్తున్నామో, ఆ ప్రకాశంగారి విగ్రహము ఇక్కడ చాలా దీనావస్థలో ఉన్నది. మొన్న సెంటినరీ అప్పుడు మాత్రము ఏదో దానిని క్లీన్ చేశారు తప్ప, అప్పటినుంచి దానిని ఎవరు చూచేటటువంటి దిక్కులేదు. ఆ ప్రక్కన ఉన్నటువంటి పటేల్ విగ్రహాన్ని బాగా మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తున్నారు, చుట్టు గార్డన్ వేసి. అదే విధంగా ఈ ప్రకాశంగారి విగ్రహం చుట్టు చక్కగా క్లీన్ చేయించి ఒక పార్కు ఏర్పాటుచేయుటకుగాను దీనిని గార్డన్సు డిపార్టుమెంటుకు ఎన్‌ట్రస్టు చేస్తే బాగుంటుందని ఇది ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాస్:— అధ్యక్షా! ఆంధ్రకేసరి ప్రకాశం పంతులుగారి పేరుతో వారి జిల్లా పిలవబడేదానికి మన ప్రభుత్వము నిర్ణయించడం అనేది వారి

మహా నాయకుని పేరును ఒక జిల్లాకు పెట్టడం అనేది యింతవరకు జరగలేదని అనుకుంటున్నాను. అటువంటి అపూర్వమైన ఆలోచన ఆంధ్ర ప్రదేశ ప్రభుత్వానికి కలగడమే మనకు సంతోష దాయకము. ఆ విధముగా ప్రభుత్వం చేసినందుకు మనం అభినందించవలసి వుంటుంది. ఒకటే విషయం అందరు స్నేహితులు అన్ని పక్షాలవారూ చెప్పినారు. ఈ నాడు మహా నాయకుని పేరున ఒక జిల్లాను ఏర్పరుస్తున్నప్పుడు ఆ పట్టణంగాని ఆ జిల్లాగాని ఒక విశిష్టమైన స్థానం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కలిగి యున్నదనేందుకు పరిస్థితులుకూడా కల్పించడము ప్రభుత్వ ధర్మము అనేది అందరూ చెప్పినారు. మనం కూడా ప్రభుత్వం అటువంటి సూచనతో వచ్చినప్పుడు మనం ఆమోదించవలసిన సందర్భంగాడా వుంటుందని చెబుతున్నాను. మరొకసారి ఈ బిల్లు పట్ల నా సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చుతూ ఈ సభలోవారు చెప్పిన అభిప్రాయాలతో ఏకీభవిస్తున్నానని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—తమరుకూడా చెప్పినతరువాత నేను యిక చెప్పేది లేదు. ఇప్పుడు చేసిన సూచనలు ఏ సూచనలు ఆచరణలో అనువడానికి వీలుంటుందో పరిశీలించి ఆచరణలోకి తేవడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి చేస్తూ ఈ బిల్లును శాసనంగా పాసు చేయాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

"That the Gajapathinagaram Taluk and Ongole District (Formation) (Amendment) Bill, 1972, be taken into consideration".

The motion was adopted.

CLAUSE 2, 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE.

Mr. Speaker :—The question is :

"That Clauaes 2; 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill".

The motion was adopted clauses 2, 1, Enacting Formula and long Title were added to the Bill.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Sir, I beg to move :

"That the Gajapathinagaram Taluk and Ongole District (Formation) (Amendment) Bill, 1972, be passed

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

The question is :

"That the Gajapathinagaram Taluk and Ongole District (Formation) (Amendment) Bill, 1972 be passed".

The motion was adopted.

The House stands adjourned to meet again at 8.30 a. m. on Tuesday, the 4th April, 1972.

12.33 p. m. (The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Tuesday the 4th April, 1972).